

מיצ"ב תשע"ח

מדדי יעילות וצמיחה בית ספרית

מבחני הישגים

טבת תשע"ט • דצמבר 2018

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

תוכן העניינים

1.....	פתח דבר
3.....	ממצאים עיקריים
6.....	הקדמה לדיווח על ההישגים במבחני המיצ"ב
8.....	הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה
9.....	המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני
10.....	ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בכיתות ה' ובכיתות ח'
10.....	ההישגים במבחנים בשפת-אם עברית
14.....	ההישגים במבחנים בשפת-אם ערבית
18.....	ההישגים במבחנים במתמטיקה
21.....	ההישגים במבחנים באנגלית
24.....	ההישגים במבחן במדע וטכנולוגיה
26.....	ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בכלל בתי הספר ובפילוח לפי מגזר שפה – סיכום
28.....	הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ורקע חברתי-כלכלי
29.....	בתי ספר דוברי עברית
34.....	בתי ספר דוברי ערבית
39.....	פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי דומה
42.....	הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ומגדר
42.....	בתי ספר דוברי עברית
46.....	בתי ספר דוברי ערבית
50.....	ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בפילוח לפי מגזר שפה ומגדר – סיכום
51.....	הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח
52.....	המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח
53.....	הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח
53.....	כיתות ה'
55.....	כיתות ח'
58.....	הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח ורקע חברתי-כלכלי
59.....	בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי
64.....	בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי
69.....	פערים בהישגים בבתי ספר דוברי עברית בין תלמידי הפיקוח הממלכתי לתלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי דומה
70.....	כיתות ה'
71.....	כיתות ח'

פערים בהישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי דומה בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי – סיכום..... 72

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומגדר..... 73

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי..... 73

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי..... 76

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי עברית בפילוח לפי סוג פיקוח ומגדר – סיכום..... 79

הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזר..... 80

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר..... 81

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר..... 82

כיתות ה'..... 83

כיתות ח'..... 84

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי ערבית בפילוח לפי מגזר – סיכום..... 87

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר ומגדר..... 89

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי..... 89

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי..... 93

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום..... 97

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי ערבית בפילוח לפי מגזר ומגדר – סיכום..... 101

נספחים..... 102

נספח 1: מקדמי מתאם (פירסון) בין רמת הרקע החברתי-כלכלי של נבחנים ובין הישגיהם במבחני המיצ"ב בתשע"ח..... 103

נספח 2: פירוט המעבר מציוני גלם לציונים בסולם רב-שנתי במבחני המיצ"ב בתשע"ח..... 104

נספח 3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע..... 105

נספח 3.1: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי מגזר שפה..... 105

נספח 3.2: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי סוג פיקוח..... 119

נספח 3.3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגדר..... 129

נספח 4: התפלגות הציונים במבחני המיצ"ב בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי..... 134

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) פועלת להטמעת תרבות של "מדידה בשירות הלמידה" – מדידה המיועדת לתמוך בשיפור מתמיד של הלמידה וההקשר שבה היא מתנהלת בבית הספר, תוך הלימה ליעדים הלימודיים ולחזון הבית ספרי. התפיסה המובילה של ראמ"ה היא שהמדידה אינה מטרה כשלעצמה, אלא היא כלי בשירות הלמידה. כחלק מתפיסה זו, הרואה בבית הספר את מוקד העשייה החינוכית, מתכונת ההערכה הארצית משלבת הערכה פנימית (מיצ"ב פנימי) לצד הערכה חיצונית (מיצ"ב חיצוני).

המיצ"ב – מדדי יעילות וצמיחה בית ספרית – הוא מערכת מדדים בית ספריים שמטרתה לספק מידע למנהל ולצוותים הפדגוגיים בבתי הספר על תפקוד בית ספרם במגוון של נושאים. לפיכך, מודל המיצ"ב בנוי כך שהוא כולל מבחני הישגים שמשקפים את התוצרים הקוגניטיביים של הלמידה וסקרי אקלים וסביבה פדגוגית שמשקפים את ההיבטים החברתיים-רגשיים-פדגוגיים. מידע רחב זה (לצד מידע ממקורות נוספים) נועד לסייע לבתי הספר לבצע ניטור של התהליך הלימודי הבית ספרי במקצועות ליבה, ושל האקלים הבית ספרי הרגשי-חברתי שבו מתרחשת הלמידה.

מתכונת ההערכה עודכנה בתשע"ה והיא כוללת חלוקה מחודשת של בתי הספר לשלוש קבוצות ארציות. כל קבוצה מבין שלוש הקבוצות מהווה מדגם מייצג של כלל בתי הספר בארץ. בתי ספר בכל קבוצה משתתפים במיצ"ב החיצוני ובסקרי האקלים והסביבה הפדגוגית אחת לשלוש שנים. בשנים שבהן לא נערך מבחן חיצוני בבית הספר המבחנים בכל המקצועות נשלחים לבית הספר להעברה במתכונת פנימית (מיצ"ב פנימי).

מבחני הישגים במיצ"ב נועדו לבחון באיזו מידה עומדים תלמידי בית הספר היסודי ותלמידי חטיבת הביניים ברמת הדרישות המצופה על פי תכנית הלימודים בארבעת מקצועות הליבה: שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה. המבחנים בשפת-אם, במתמטיקה ובאנגלית הועברו בכיתות ה' ו-ח'. במקצוע מדע וטכנולוגיה נערך מבחן בכיתות ח' בלבד.

אחד מיתרונותיו המרכזיים של המיצ"ב הוא היותו מבחן סטנדרטי. קרי, מבחנים זהים אשר מועברים בתנאים אחידים בכל בתי הספר ובאותו מועד. הקפדה זו על אחידות היא תנאי הכרחי לקבלת נתונים מהימנים, תקפים וברי השוואה. בה בעת, מתכונת המיצ"ב מאפשרת לתלמידים אשר הוגדרו כתלמידים עם צרכים מיוחדים להבחן בכיתה מותאמת (למעט במבחן בשפת-אם בו אין כיתות מותאמות). בכיתות המותאמות מורים מורשים להיכנס לכיתה ולהקריא לתלמידים (הזקוקים להקראה) את שאלות המבחן.

בשנת תשע"ח בכיתות ה' נרשם שיעור חריג של תלמידים שהוגדרו עם צרכים מיוחדים ונבחנו בכיתות המותאמות, בהן תנאי ההיבחנות שונים מאלו הנהוגים בכיתות הרגילות. במבחנים באנגלית ובמתמטיקה לכיתות ה' הדבר הביא לפגיעה משמעותית באיכות הסטטיסטית והפסיכומטרית של הנתונים, וכנגזר מכך בתוקף ובאמינות שלהם, ולכן הם אינם מדווחים. יודגש כי נתוני שאר מבחני המיצ"ב עומדים בתנאי התוקף והאיכות הנדרשים ומוצגים בדוח זה.

כבכל שנה, ראמ"ה רואה חשיבות עליונה בהקפדה על טוהר בחינות. נוהל העברת המבחנים כולל הנחיות קפדניות לשמירה על טוהר הבחינות. הליך חישוב נתוני המיצ"ב כולל בדיקה נרחבת לאיתור ההפרה של טוהר בחינות. נתוני התלמידים בבתי ספר שעלה בהם חשד לפגיעה בטוהר הבחינות אינם נכללים בחישוב הנתונים של אותו מבחן בכל הרמות המדווחות.

סקרי האקלים והסביבה הפדגוגית במיצ"ב נועדו לספק תמונת מצב מפורטת בנוגע להיבטים שונים של האקלים החברתי והתהליכים הפדגוגיים בבתי הספר. קביעת ההיבטים הנבדקים בשאלונים התבססה על כמה מקורות: קבוצות מיקוד עם מורים ומנהלים, דיונים עם הגורמים המוסמכים במטה משרד החינוך, היועצות עם חוקרים מהאקדמיה, וסקירה של ספרות עדכנית. הסקרים עוסקים בטווח רחב של נושאים מחיי בית הספר המשקפים את מגוון התהליכים החינוכיים והלימודיים העשייה חינוכית איכותית.

דוח מיצ"ב בית ספרי – בימים אלו מופצים דוחות המיצ"ב למנהלי בתי הספר שתלמידיהם השתתפו במיצ"ב החיצוני לקראת סוף שנת הלימודים תשע"ח. דוח המיצ"ב הבית ספרי מספק למנהל ולצוות המורים מערכת מדדים המסייעים בקביעת יעדים בית ספריים לשם בקרה, ניטור התהליך הלימודי והקצאת משאבים. המיצ"ב נועד לשרת בראש ובראשונה את בית הספר, וכדי שבית הספר יוכל לקבל תמונה מקיפה על כל התחומים, רצוי לצרף לנתוני הדוח הבית ספרי, המתמקד במיצ"ב החיצוני, גם את התובנות מניתוח ממצאי המיצ"ב הפנימי ומכלי הערכה פנים בית ספריים אחרים.

דוח מיצ"ב ארצי – בדוח זה מוצגים נתונים ראשוניים מעיבוד מבחני המיצ"ב (חלק א') ושאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית (חלק ב') לשנת תשע"ח. נתוני ההישגים במבחני תשע"ח מוצגים לצד נתונים משנים קודמות, וזאת כדי לעמוד על מגמות שינוי בהישגיהם של תלמידי ישראל לאורך זמן. נוסף על השוואות רב-שנתיות מוצגים בדוח ניתוחי פערים בהישגי תלמידים מקבוצות שונות, לפי חלוקות שונות המאפיינות את החברה בישראל: חלוקה לפי מגזר השפה של בית הספר (בתי ספר דוברי עברית ודוברי ערבית), חלוקה לפי סוג פיקוח בבתי ספר דוברי עברית, חלוקה לפי מגזרים בבתי ספר דוברי ערבית, חלוקה לפי רקע חברתי-כלכלי וחלוקה לפי מגדר.

הנתונים מסקרי האקלים והסביבה הפדגוגית בשנת תשע"ח מדווחים אף הם ברמה כלל-ארצית ובחלוקה לפי מגזר שפה. הנתונים שהתקבלו משאלוני התלמידים מוצגים בחלוקה לפי שכבות (כיתות ה'-ו', כיתות ז'-ט' וכיתות י'-י"א), והנתונים שהתקבלו משאלוני המורים מוצגים בחלוקה לפי שלב חינוך (יסודי, חטיבת ביניים וחטיבה עליונה). דיווח נתוני האקלים והסביבה הפדגוגית כולל אף הוא השוואה רב-שנתית.

תודות – מערך המיצ"ב בכללותו, דוחות המיצ"ב הבית ספריים והדוחות המערכתיים הנלווים אליהם (דוח ארצי, דוחות מחוזיים ורשותיים, דוחות לפי תחום דעת, ניתוחי פערים ועוד) – כל אלה הם פרי עבודה מקצועית, מאומצת וקפדנית של צוות ראמ"ה ועמו שותפים רבים: שלוש החברות הזכייניות – מטח (פיתוח המבחנים), טלדור (תפעול המבחנים), המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (עיבוד הנתונים); ועדות ההיגוי בכל תחום דעת (שכללו את המפמ"ר או נציגו, וכן אנשי אקדמיה, נציגים ממטה המשרד ומדריכים ומורים ממגזרים שונים); נציגי מטה משרד החינוך בתחום האקלים הבית ספרי, יועצים ממאגר המומחים של ראמ"ה. תודתנו נתונה לכולם.

לסיכום, אנו מקווים שהתובנות העולות מנתוני המיצ"ב, ומכלי המדידה וההערכה האחרים שראמ"ה אמונה עליהם, יסייעו למערכת החינוך לאפשר לכל ילדה וילד בישראל למצות את מיטב יכולתם ולהביא לידי צמצום פערים בחברה הישראלית.

בברכה,

ד"ר חגית גליקמן

ח. גליקמן

מנכ"לית ראמ"ה

ממצאים עיקריים

שינויים בממוצעי ההישגים בין תשע"ז לתשע"ח:

בשנת הלימודים תשע"ח נרשמה מגמה מעורבת. בארבעה מבחנים נרשמו עליות בהישגים: במתמטיקה לכיתות ח', בשפת-אם-ערבית לכיתות ה' ולכיתות ח' ובשפת-אם עברית לכיתות ח'. לעומת זאת, במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נרשמה ירידה בהישגים, ואילו במבחנים בשפת-אם עברית לכיתות ה' ואנגלית לכיתות ח' לא חל שינוי של ממש בהישגים.

נתוני המבחנים במתמטיקה ובאנגלית לכיתות ה' אינם מדווחים מאחר שאינם עומדים בכללי האיכות הנדרשים.

- **בכיתות ה' – בשנת תשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, הישגי התלמידים גבוהים יותר בשפת-אם ערבית (עלייה קלה של 10 נקודות). בשפת-אם עברית לא חל שינוי של ממש בהישגים.**
- **בכיתות ח' – בשנת תשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, הישגי התלמידים גבוהים יותר בשפת-אם ערבית (עלייה מתונה של 13 נקודות), במתמטיקה (עלייה קלה של 9 נקודות) ובשפת-אם עברית (עלייה קלה של 7 נקודות). לעומת זאת, במדע וטכנולוגיה הציונים נמוכים בהשוואה לתשע"ז (ירידה קלה של 8 נקודות). באנגלית לא חל שינוי של ממש בהישגים.**

בראייה רב-שנתית:

בראייה רב-שנתית, השינוי המצטבר לאורך עשר השנים תשס"ט-תשע"ח¹ מראה על עליות בהישגי התלמידים.

- **עליות גדולות בהישגי תלמידים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמו במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' (73 נקודות) ובשפת-אם ערבית לכיתות ה' (69 נקודות).**
- **עליות מתונות נרשמו בשפת-אם ערבית לכיתות ח' (38 נקודות), במתמטיקה לכיתות ח' (33 נקודות), בשפת-אם עברית לכיתות ה' (32 נקודות) ולכיתות ח' (29 נקודות).**
- **באנגלית לכיתות ח' נרשמה עלייה קלה מאוד (רק 13 נקודות) לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח.**

פערים לימודיים בין דוברי עברית ודוברי ערבית (בקרב תלמידי כיתות ח'):

בכיתות ח', נרשמו לאורך השנים פערים עקביים בהישגים לטובת תלמידים דוברי עברית בהשוואה לתלמידים דוברי ערבית.² במבחנים באנגלית ובמדע וטכנולוגיה הפערים הצטמצמו מאוד לאורך השנים. במתמטיקה הפער בתשע"ח נותר יחסית דומה לפער בתשס"ט.

- **בשנת הלימודים תשע"ח הפערים לטובת דוברי העברית עומדים על 46 נקודות באנגלית ועל 40 נקודות במתמטיקה, ואילו במדע וטכנולוגיה הפער קטן יותר ועומד על 21 נקודות.**
- **בשנת הלימודים תשע"ח הפערים לטובת דוברי העברית נותרו דומים לפערים שנרשמו בתשע"ז, הן במתמטיקה והן במדע וטכנולוגיה. באנגלית הפער לטובת תלמידים בבתי ספר דוברי עברית התרחב מעט, התרחבות שמקורה ביציבות בהישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לעומת ירידה קלה בהישגי עמיתיהם בבתי ספר דוברי ערבית.**
- **כאשר משווים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי דומה, במרבית המבחנים נמצא כי לרוב הישגי דוברי הערבית דומים להישגי דוברי העברית ולעיתים אף עולים עליהם. פער גדול לטובת תלמידים דוברי עברית נמדד רק באנגלית בקרב תלמידים מרקע חברתי נמוך (30 נקודות), ופער קל נרשם במתמטיקה (9 נקודות) בקרב תלמידים מרקע גבוה, ואילו פערים לטובת תלמידים דוברי ערבית נמדדו במדע וטכנולוגיה בקרב תלמידים מרקע נמוך (12 נקודות) ובינוני (18 נקודות).**

¹ פרט לשנת הלימודים תשע"ד שלא התקיימו בה מבחני מיצ"ב חיצוניים.

² במבחנים במתמטיקה, באנגלית ובמדע וטכנולוגיה נבחנים תלמידים משני מגזרי השפה באותו המבחן, ותוכנית הלימודים שעליה מבוסס המבחן זהה הן לדוברי עברית והן לדוברי ערבית. בכל תחום דעת, המבחן מפותח בעברית ומתורגם ומותאם לערבית. לעומת זאת, המבחנים בשפות-אם (עברית או ערבית) מפותחים בנפרד לפי תכניות לימודים שונות.

פערים לימודיים לפי רקע חברתי-כלכלי:

לאורך השנים נמצאו פערים ניכרים בהישגיהם של תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי:³ הן בקרב דוברי העברית והן בקרב דוברי הערבית, ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר, כך ההישגים גבוהים יותר.⁴

בשנת הלימודים תשע"ח, לעומת תשע"ז, נרשמו מגמות מעורבות בשינוי בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ובין תלמידים מרקע בינוני וגבוה.

- **בקרב דוברי העברית** (פער הישגים בין תלמידים מרקע נמוך לאלו מרקע גבוה):
 - בתשע"ח בכל המבחנים לכיתות ח' נרשם צמצום קל עד מתון (של 10-14 נקודות) בפערי ההישגים.
 - בשפת-אם עברית ובמתמטיקה לכיתות ח' הצמצום נובע מעלייה בהישגי תלמידים מרקע נמוך לעומת יציבות בקרב תלמידים מרקע גבוה. לעומת זאת, במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' הצמצום נובע בעיקר מירידה בהישגי תלמידים מרקע גבוה ויציבות בהישגי תלמידים מרקע נמוך, כך שזה צמצום שאיננו רצוי. באנגלית לכיתות ח' שינויים מזעריים לשני הכיוונים הצטברו לכדי צמצום קל.
 - בעברית לכיתות ה' לא חל שינוי של ממש בפער ההישגים.
- **בקרב דוברי הערבית** (פער הישגים בין תלמידים מרקע נמוך לאלו מרקע בינוני):
 - בתשע"ח במרבית המבחנים לכיתות ח' נרשמה התרחבות קלה עד מתונה (של 6-14 נקודות) בפערי ההישגים.
 - במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נרשמה התרחבות קלה בעוד באנגלית ובמתמטיקה לכיתות ח' נרשמה התרחבות מתונה. לעומת זאת, בשפת-אם ערבית לכיתות ח' לא חל שינוי של ממש בפער ההישגים.
 - בשפת-אם ערבית לכיתות ה', בתשע"ח חל צמצום קל (10 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע נמוך ותלמידים מרקע בינוני, שמקורו בעלייה בהישגי תלמידים מרקע נמוך לעומת יציבות בהישגי תלמידים מרקע בינוני.

פערים לימודיים בין בנים לבנות:

במבחנים בשפות-אם קיימים פערים עקביים בהישגים לטובת בנות בהשוואה לבנים.

- בכל מגזר שפה ובשתי דרגות הכיתה נמצא כי בשפות-אם (עברית וערבית) ישנו יתרון עקבי וניכר לטובת הבנות.
- בשאר המבחנים לכיתות ח' נמצאו דפוסים שונים: בבתי ספר דוברי עברית – אין הבדלים של ממש בין הישגי בנים ובנות. לעומת זאת, בבתי ספר דוברי ערבית – הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים.

פערים לימודיים בין דוברי עברית בפיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי:

לאורך השנים נמצאו פערים בהישגים בין תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי לבין תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי. בשנים האחרונות ובפרט בתשע"ח נרשם בחלק מהמקצועות צמצום בפערים עד כדי סגירתם.

- בשנת תשע"ח, בשפת-אם עברית לכיתות ה' וח' וכן במתמטיקה לכיתות ח' אין פער של ממש בהישגי תלמידים מבתי ספר משני סוגי הפיקוח. בשאר המקצועות לכיתות ח' קיימים פערים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי: פער מתון במדע וטכנולוגיה (13 נקודות) ופער גדול באנגלית (32 נקודות).
- בתשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, נרשם צמצום קל בפערים במרבית המקצועות לכיתות ח', ובעיקר באנגלית (מקצוע בו לאורך השנים נרשם פער גדול ועקבי לטובת תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי) וכן

³ לצורך ניתוח הפערים הלימודיים חולקו הנבחנים לשלוש קבוצות של רקע חברתי-כלכלי לפי עשירון התלמידים של מדד הטיפוח 'שטראוס': רמה נמוכה – עשירונים 8-10; רמה בינונית – עשירונים 4-7; רמה גבוהה – עשירונים 1-3.

בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, לא הוצגו נתונים עד לשנת תשע"ג. החל משנת תשע"ה, בשל שינוי במתכונת המיצ"ב ומעבר ממדגם של כרבע מהתלמידים למדגם של כשליש מהתלמידים, גדל במקצת מספר התלמידים במדגם קבוצת אוכלוסייה זו, והוחלט להציג את נתוניהם. אולם, בפירוש הנתונים יש לקחת בחשבון כי עדיין מדובר בקבוצה קטנה מאד של תלמידים (כ-5% מכלל דוברי הערבית).

⁴ בקרב תלמידים דוברי ערבית בכיתות ה' לא נמצא פער עקבי בין תלמידים מרקע גבוה לתלמידים מרקע בינוני.

בשפת-אם עברית ובמתמטיקה (בהם הפערים נסגרו לגמרי). להבדיל, נרשמה **יציבות בפער במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בעברית לכיתות ה'** בארבע השנים האחרונות לא נרשם פער בהישגים בין תלמידים בבתי ספר בשני סוגי הפיקוח.

- בשני סוגי הפיקוח ובשתי דרגות הכיתה נמצא שהישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים בשפת-אם עברית (בכל סוג פיקוח, הפערים לטובת הבנות כפולים בכיתה ח' בהשוואה לפערים בכיתה ה'). בשאר תחומי הדעת לכיתות ח', אם נמצאו פערים לטובת מגדר זה או אחר, הרי שהם קלים.

פערים לימודיים לפי מגזרים דוברי ערבית:

לאורך השנים הישגי תלמידים במגזר הבדואי בדרום נמוכים משמעותית מהישגי עמיתיהם במגזר הערבי ובמגזר הדרוזי בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה.

- בתשע"ח, בכל המקצועות הפערים בהישגים בין תלמידי המגזר הבדואי בדרום ובין תלמידי המגזר הערבי, שהיו משמעותיים עוד קודם, התרחבו אף יותר או נותרו ללא שינוי ניכר.
- כמו כן, בשנים האחרונות נמצא שהישגי התלמידים במגזר הדרוזי גבוהים מהישגי עמיתיהם במגזר הערבי. בתשע"ח, הפערים הללו נותרו יציבים במרבית המקצועות, כאשר במיעוט המקצועות הפערים הצטמצמו (מדע וטכנולוגיה לכיתות ח') או התרחבו (אנגלית לכיתות ח').
- בשלושת המגזרים, כמעט בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים. הפערים המגדריים הגדולים ביותר נרשמו בשפת-אם ערבית לכיתות ח', ואילו באנגלית לכיתות ח' נרשמו הפערים המגדריים הקטנים ביותר (כאשר במגזר הדרוזי הישגי בנים דומים להישגי בנות).

מבחני ההישגים

הקדמה לדיווח על ההישגים במבחני המיצ"ב

על אודות מבחני ההישגים במיצ"ב תשע"ח

מבחני המיצ"ב, בפיתוחה של הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), נועדו לבדוק את עמידתם של תלמידי בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים ברמת הדרישות המצופה על פי תכנית הלימודים בארבעת מקצועות הליבה: **שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה**.⁵ את פיתוח המבחנים בכל מקצוע ליוותה ועדת היגוי שכללה את המפמ"ר להוראת המקצוע או את נציגו, אנשי אקדמיה וכן מדריכים ומורים להוראת המקצוע ממגזרים שונים. מבחני המיצ"ב הם מבחנים סטנדרטיים המועברים בתנאים אחידים בכל בתי הספר ובאותו מועד. המבחנים הועברו במהלך החודשים מרץ-מאי 2018.

כדי לקבל בכל שנה מידע מייצג על אוכלוסיית היעד של המיצ"ב חולקו בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים לשלוש קבוצות מייצגות ושקולות בגודלן. כל קבוצה היא למעשה מדגם ארצי מייצג של האוכלוסייה. בשנת תשע"ח השתתפו במבחני המיצ"ב החיצוני תלמידי כיתות ה' ו-ח' בבתי ספר הנכללים **בקבוצה 1**.

במיצ"ב משתפים **תלמידים עם צרכים מיוחדים** הלומדים בכיתות רגילות: עולים חדשים הנמצאים בארץ בין שנה לשלוש שנים; תלמידים עם לקויות למידה; תלמידים המקבלים תמיכה מתכנית השילוב (להלן "משולבים"). תלמידים אלו נבחרים באותם נוסחי מבחן אך הם רשאים להבחן בכיתות נפרדות בהן קיימים תנאי הבחנות מותאמים (להוציא מבחנים בשפת-אם). בכיתות המותאמות מורים מורשים להיכנס לכיתה ולהקריא לתלמידים (הזקוקים להקראה) את שאלות המבחן.

בשנת תשע"ח בכיתות ה' נרשם **שיעור חריג** של תלמידים שבתי הספר דיווחו עליהם כעל תלמידים עם צרכים מיוחדים. תלמידים אלה נבחנו בכיתות מותאמות במבחנים באנגלית ובמתמטיקה. מאחר שתנאי ההיבחנות בכיתות אלה שונים מהתנאים הנהוגים בכיתות הרגילות, האיכות הסטטיסטית והפסיכומטרית של הנתונים נפגעה באופן ניכר. כתוצאה מכך, **נתוני המבחנים באנגלית ובמתמטיקה לכיתות ה' אינם מדויקים**. נתוני שאר מבחני המיצ"ב עומדים בתנאי האיכות והתוקף הנדרשים ומוצגים בדוח זה.

ראמ"ה רואה חשיבות עליונה **בהקפדה על טוהר בחינות**. כדי להבטיח את אמינות הנתונים נוהל העברת המבחנים כולל הנחיות קפדניות לשמירה על טוהר הבחינות. הליך חישוב נתוני המיצ"ב כולל בדיקה נרחבת לאיתור ההפרה של טוהר בחינות. נתוני התלמידים בבתי ספר שעלה בהם חשד לפגיעה בטוהר הבחינות אינם נכללים בחישוב הנתונים של אותו מבחן בכל הרמות המדווחות. בשנת הלימודים תשע"ח לא נכללו בחישוב נתוני המבחנים המדווחים (שפות-אם לכיתות ה' ו-ח', מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח') נתונים של 42 בתי ספר (מהם 40 בתי ספר דוברי ערבית ו-2 בתי ספר דוברי עברית), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו.⁶

קבוצות אוכלוסייה שנתוניהן מדווחים

הממצאים מוצגים בדוח זה ברמה כלל-ארצית ובחלוקה לפי מגזר שפה (בתי ספר דוברי עברית ובתי ספר דוברי ערבית), לפי סוג פיקוח בקרב בתי ספר דוברי עברית (פיקוח ממלכתי ופיקוח ממלכתי-דתי) ולפי מגזרים בקרב בתי ספר דוברי ערבית (המגזר הערבי, המגזר הדרוזי והמגזר הבדואי בדרום).⁷

⁵ עקב שביתה שהתקיימה במגזר הערבי ובמגזר הבדואי במועד מבחן המיצ"ב במדע וטכנולוגיה לכיתות ח', שיעורי ההשתתפות במבחן בחלק מבתי הספר המשתתפים למגזרים אלה היו נמוכים מהמקובל.

⁶ יובהר כי כאשר עלה חשד לפגיעה בטוהר בחינות או בתוקף הנתונים בבית ספר במבחן מסוים בכיתה אחת או יותר, נתוני כלל הכיתות בשכבה לא נכללו בחישוב הנתונים עבור אותו מבחן. כאשר עלה חשד לפגיעה בטוהר בחינות במספר מבחנים באותו בית ספר, הוא נכלל במניין בתי הספר שלעיל כמספר הפעמים שעלה בהם החשד.

⁷ בעבור תת-אוכלוסיות יתכנו הבדלים קלים בין הנתונים בדוח זה לבין פרסומים מקבילים. הבדלים אלו נובעים מהתאמת משקלות לרמת הניתוח (כלל המדינה, מחוז או רשות).

הממצאים מוצגים גם בחלוקה לפי משתני רקע המתייחסים למאפייני התלמידים: **רקע חברתי-כלכלי של התלמידים** (גבוה, בינוני ונמוך) **ומגדר** (בנים ובנות). **יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתני הרקע לבין ההישגים.**

מבחני המיצ"ב במתמטיקה ובמדע וטכנולוגיה מתורגמים ומותאמים מעברית לערבית בהליך מקצועי ומבוקר. במבחנים באנגלית, הגרסאות לדוברי עברית ולדוברי ערבית זהות, למעט ההוראות וההנחיות לאורך המבחן, הניתנות בעברית ובערבית, בהתאמה. הליך זה מאפשר להתייחס למבחנים המועברים בשני מגזרי השפה כאל מבחנים מקבילים, ולערוך השוואה תקפה של ההישגים בשלושת המקצועות האלה בין דוברי העברית לעמיתיהם דוברי הערבית. בניגוד לכך, אי אפשר להשוות בין תוצאות המבחנים בשפת-אם עברית לבין התוצאות המקבילות בשפת-אם ערבית, שכן לכל מגזר שפה מבחן משלו, שפותח בידי צוותים נפרדים ומושתת על תכניות לימודים שונות מתוך הגדרה נפרדת של המצופה בכל אחת משפות אלו.

נתוני ההישגים של התלמידים בקבוצות הדיווח שלעיל כוללים את נתניהם של כל התלמידים בקבוצות אלו שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן, להוציא תלמידים בבתי הספר החרדיים,⁸ עולים הנמצאים בארץ בין שנה לשלוש שנים, ותלמידים משולבים. בנוסף, נתוני ההישגים אינם כוללים תלמידים בבתי ספר שבהם נמצאה פגיעה בטוהר בחינות או קיים לגביהם חשש שהנתונים אינם מהימנים ואינם מייצגים את ידיעות התלמידים.

סולמות הציונים

הציונים בסולם **ציוני הגלם** של המיצ"ב מבטאים את סך הנקודות שצברו הנבחנים בתשובותיהם על שאלות המבחן, מתוך 100 הנקודות האפשריות בכל מבחן. סולם זה אינו מאפשר השוואה תקפה של הישגים במבחני המיצ"ב לאורך השנים, משום שייתכנו הבדלים מסוימים ברמת הקושי של המבחנים משנה לשנה, ואי אפשר לקבוע אם שינוי בציון הגלם משקף שינוי אמיתי ברמת ההישגים הלימודיים, או משקף הבדלים ברמות הקושי של המבחנים, או שניהם גם יחד.

כדי לאפשר השוואה רב-שנתית תקפה של ציוני המיצ"ב הנהיגה ראמ"ה מערך כיול סטטיסטי המאפשר להמיר את ציון הגלם הכולל במבחן בכל שנה⁹ לסולם מיצ"ב רב-שנתי. מערך כיול זה לוקח בחשבון הבדלים ברמות הקושי של מבחנים שנערכו בשנים שונות ומאפשר "למקם" את ההישגים שהתקבלו בשנים אלו במקצוע נתון באותו סולם מדידה. שנת הלימודים תשס"ח שימשה שנת הבסיס למדידת ההישגים בסולם הרב-שנתי, ובה נקבע שהממוצע הכלל-ארצי של ציוני התלמידים יעמוד על 500 וסטיית התקן שלהם תהיה 100, בכל אחד ממקצועות המיצ"ב ובכל דרגות הכיתה בנפרד.

אין להשוות ישירות בין ההישגים במקצועות השונים ודרגות הכיתה השונות, לא במונחי הציונים בסולם ציוני הגלם ולא במונחי הציונים בסולם הרב-שנתי, וזאת משום שמדובר בתכנים שונים ובהגדרות שונות ליציפות בכל מקצוע, ומשום שאין דרך להבטיח כי רמת הקושי של המבחנים זהה בכל המקצועות. לעומת זאת אפשר להשוות בין מקצועות שונים ובין דרגות כיתה מבחינת המגמות לאורך השנים.

מבנה הדוח

חלק ההישגים של דוח המיצ"ב כולל שלושה פרקים מרכזיים: הישגים במבחני המיצ"ב בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה (דוברי עברית ודוברי ערבית); בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח (ממלכתי וממלכתי-דתי); בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים (המגזר הערבי, הדרוזי והבדואי בדרום). נתוני תשע"ח מוצגים לצד הנתונים לאורך העשור האחרון מאז תשס"ט ומתייחסים להישגים ולפערי הישגים בין קבוצות אוכלוסייה שונות. הדוח נחתם בפרק **נספחים** ובו נתונים משלימים.

⁸ תלמידים בבתי ספר חרדיים משתתפים במיצ"ב באורח חלקי. בתשע"ח השתתפו במבחני המיצ"ב בשפת-אם עברית ובמתמטיקה לכיתות ה' תלמידים מ-66 בתי ספר המשתייכים לרשת "בני יוסף". בנוסף, השתתפו 47 בתי ספר חרדיים שאינם משתייכים לרשתות (כולם במעמד מוכר שאינו רשמי) ו-11 בתי ספר חרדיים במחוז ירושלים. נתוני התלמידים החרדיים שהשתתפו בתשע"ח במבחני המיצ"ב אינם מתפרסמים במסגרת דוח זה, שכן מדובר במדגם חלקי ולא מייצג של אוכלוסייה זו.

⁹ למעט שנת תשע"ד שבה לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח

בכלל בתי הספר

ולפי מגזר שפה

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני

מבחני המיצ"ב החיצוני נערכו בחודשים מרץ-מאי 2018, והשתתפו בהם בתי ספר מקבוצה 1 – סך הכול 784 בתי ספר, 2,422 כיתות ו-61,544 תלמידים. במקביל, בתי הספר מקבוצות 2 ו-3 השתתפו במבחני המיצ"ב הפנימי בכל תחומי הדעת, ותוצאותיו משמשות לצרכים פנימיים של בתי הספר (נתונים אלו אינם נאספים מבתי הספר וממילא אינם מדווחים כאן).

בלוח שלהלן מוצג מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בבתי הספר בקבוצה 1 בשכבות ה' ו-ח' (באחוזים) – הנתונים בלוח מפורטים עבור כלל בתי הספר, בחלוקה לפי מגזר שפה (דוברי עברית/דוברי ערבית) ולפי דרגות כיתה (ה'ח').¹⁰ כאמור, קבוצה 1 כוללת תלמידים הלומדים בבתי ספר המהווים כשליש מאוכלוסיית בתי הספר בארץ.

נתוני ההשתתפות מתייחסים לכלל התלמידים שנבחנו,¹¹ והם כוללים גם תלמידים עם צרכים מיוחדים (כולל עולים חדשים) וגם תלמידים הלומדים בבתי ספר שנמצא בהם חשד לפגיעה בטוהר בחינות או חשש שהנתונים אינם מהימנים ואינם מייצגים את ידיעות התלמידים (נתוני ההישגים המוצגים בהמשך הדוח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים אלה). שיעור התלמידים שנבחנו חושב מתוך כלל התלמידים הלומדים בשכבות אלו כפי שדווח על ידי בתי הספר שהשתתפו במיצ"ב.

לוח 1: מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ושיעוריהם (באחוזים) – לפי מגזר שפה ושכבה

המגזר	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
דוברי עברית	ה'	434	947	23,592	91%
	ח'	236	805	21,400	88%
	כלל השכבות	593	1,752	44,992	90%
דוברי ערבית	ה'	139	343	8,328	92%
	ח'	81	327	8,224	88%
	כלל השכבות	191	670	16,552	90%
כלל בתי"ס	ה'	573	1,290	31,920	91%
	ח'	317	1,132	29,624	88%
	כלל השכבות	784	2,422	61,544	90%

עיון בלוח 1 מעלה כי שיעור התלמידים שהשתתפו במבחני המיצ"ב בכלל בתי הספר עמד על 90%. עוד נמצא כי במבחן בתשע"ח השתתפו 91% מקרב תלמידי כיתות ה' ו-88% מקרב תלמידי כיתות ח'. שיעורי ההשתתפות בשנת תשע"ח דומים לאלו שנרשמו בשנת תשע"ז. בכל אחת מדרגות הכיתה, שיעורי ההשתתפות של התלמידים דוברי הערבית דומים לשיעורי ההשתתפות של התלמידים דוברי העברית.¹²

בפרק הבא מובא דיווח על תוצאות מבחני ההישגים בכל אחד ממבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' בשנים תשס"ט-תשע"ח במונחי **סולם המיצ"ב הרב-שנתי**.

¹⁰ לצורך פישוט הדיווח על מספר הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים מבוססים על נתוני ההשתתפות במבחן בשפת-אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחנים.

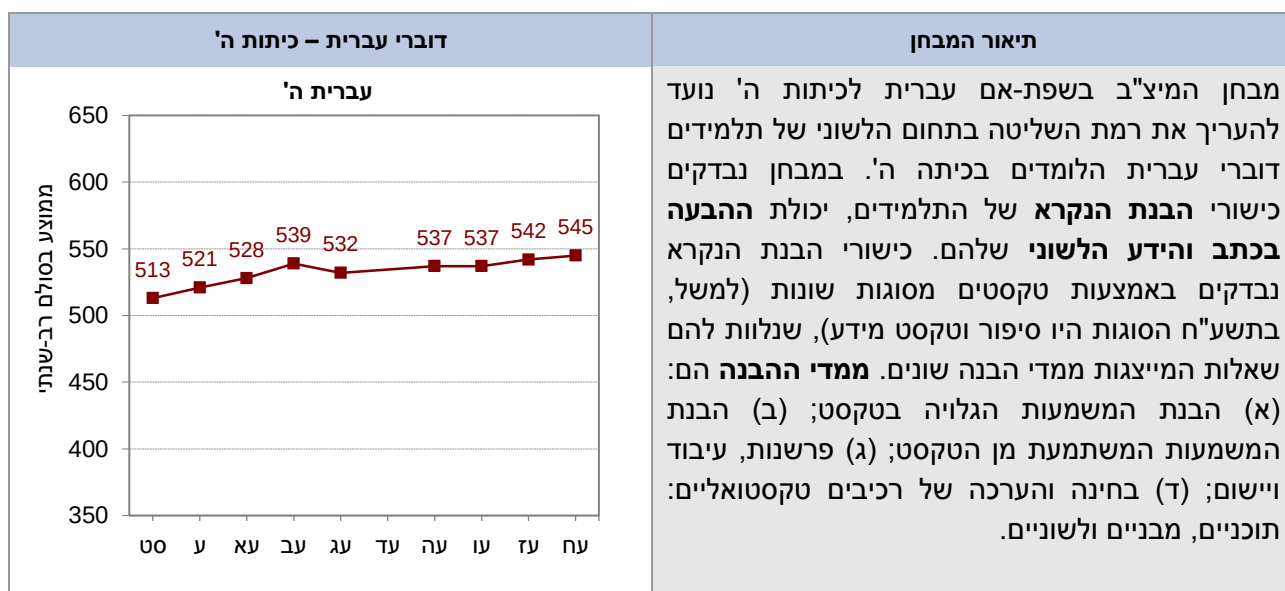
¹¹ כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

¹² עקב שביתה שהתקיימה במגזר הערבי ובמגזר הבדואי במועד מבחן המיצ"ב במדע וטכנולוגיה לכיתות ח', שיעורי ההשתתפות במבחן בחלק מבתי הספר המשתייכים למגזרים אלה היו נמוכים מהמקובל.

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בכיתות ה' ובכיתות ח'

ההישגים במבחנים בשפת-אם עברית כיתות ה'

תרשים 1: ההישגים בעברית לכיתות ה'

לוח 2: ההישגים בעברית לכיתות ה'

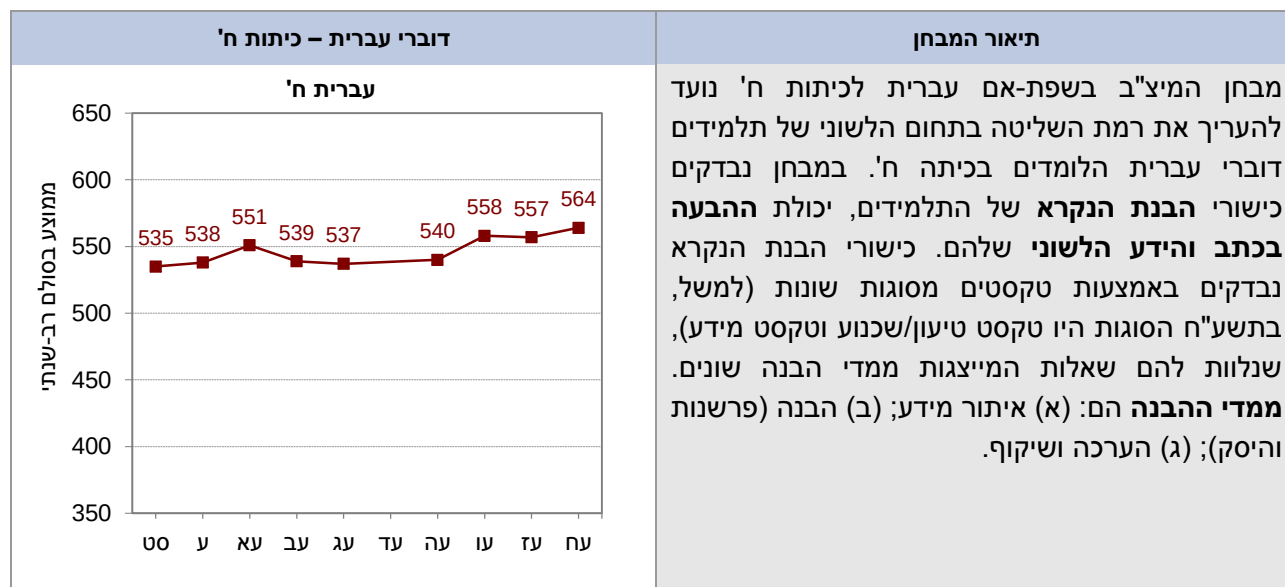
עברית ה'	דוברי עברית		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	13,653	513	91
תש"ע	14,138	521	82
תשע"א	15,406	528	72
תשע"ב	13,265	539	68
תשע"ג	13,445	532	69
תשע"ה	19,008	537	72
תשע"ו	20,303	537	72
תשע"ז	21,064	542	67
תשע"ח	20,216	545	63

תובנות עיקריות:

- **בשנת הלימודים תשע"ח** ממוצע ההישגים במבחן **בשפת-אם עברית לכיתות ה'** עמד על **545 נקודות** – **ללא שינוי של ממש** בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז). ההישגים בתשע"ח ובתשע"ז הם הגבוהים ביותר שנצפו לאורך השנים.
- **בהתבוננות רב-שנתית**, בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה **עלייה מתונה** של 32 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כשלוש נקודות וחצי בשנה. העלייה בהישגים חלה בעיקרה עד לשנת תשע"ב.
- במהלך עשר השנים נרשם צמצום של 28 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת). עיקר הצמצום נרשם עד לשנת תשע"ב, ובשנתיים האחרונות נראה כי מגמת הצמצום התחדשה.

כיתות ח'

תרשים 2: ההישגים בעברית לכיתות ח'

לוח 3: ההישגים בעברית לכיתות ח'

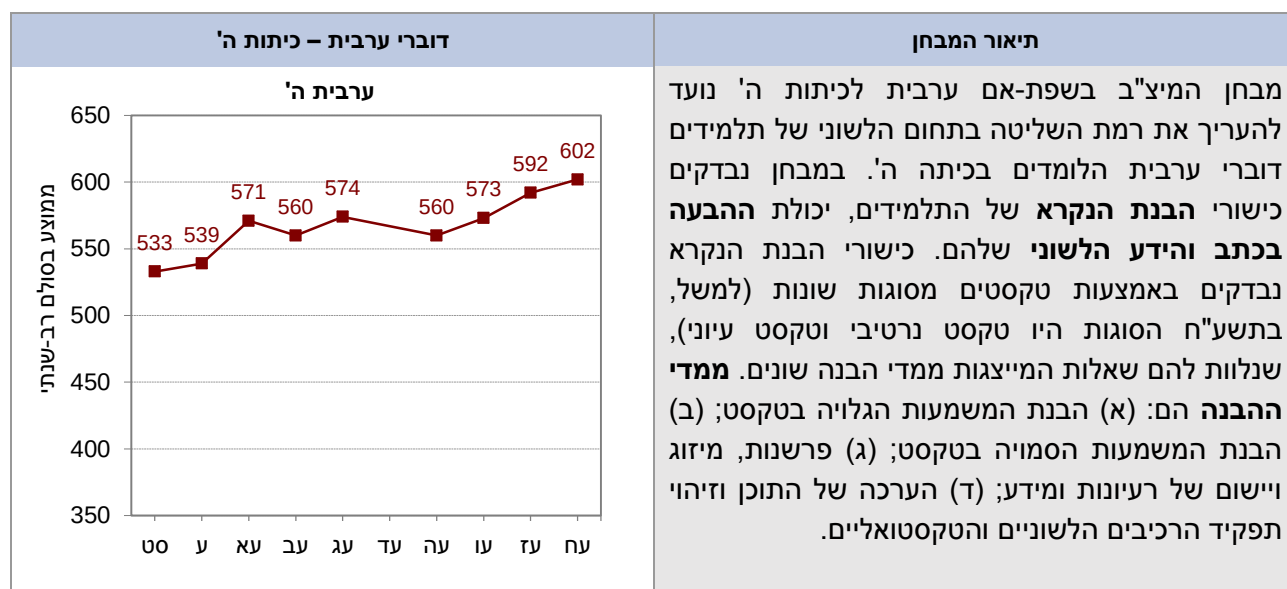
עברית ח'	דוברי עברית		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	13,376	535	98
תש"ע	13,445	538	92
תשע"א	14,528	551	92
תשע"ב	14,520	539	87
תשע"ג	13,499	537	89
תשע"ה	18,070	540	93
תשע"ו	18,301	558	80
תשע"ז	21,218	557	79
תשע"ח	19,349	564	78

תובנות עיקריות:

- **בשנת הלימודים תשע"ח** ממוצע ההישגים במבחן **בשפת-אם עברית לכיתות ח'** עמד על **564 נקודות** – משקף **עלייה קלה** (של 7 נקודות) בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז). הישג זה מהווה הישג שיא ביחס להישגים בשנים קודמות.
- **בהתבוננות רב-שנתית**, בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה **עלייה מתונה** של 29 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כשלוש נקודות בשנה. עד לשנת תשע"ה נרשמה יציבות בהישגי התלמידים (למעט תשע"א בה נרשמו הישגים חריגים), ואילו בשנים האחרונות נרשמה מגמת עלייה בהישגים.
- לאורך התקופה, העלייה הממוצעת בהישגי תלמידי כיתות ח' **דומה** בשיעורה לעלייה המקבילה בהישגי תלמידי כיתות ה', אף כי מגמות השינוי לאורך השנים שונות בין דרגות הכיתה.
- במהלך עשר השנים חל צמצום של 20 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת). פיזור הציונים בשנת תשע"ח דומה לזה שנרשם בתשע"ז. הצמצום בפיזור הציונים נרשם בעיקר עד לשנת תשע"ב וצמצום משמעותי נוסף נרשם בשנת תשע"ו, ומאז כאמור נרשמה יציבות.

ההישגים במבחנים בשפת-אם ערבית כיתות ה'

תרשים 3: ההישגים בערבית לכיתות ה'

לוח 4: ההישגים בערבית לכיתות ה'

ערבית ה'	דוברי ערבית		
	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת
תשס"ט	533	6,058	95
תש"ע	539	6,882	95
תשע"א	571	6,659	84
תשע"ב	560	5,931	83
תשע"ג	574	5,786	78
תשע"ה	560	7,304	92
תשע"ו	573	8,320	79
תשע"ז	592	7,525	71
תשע"ח	602	7,026	68

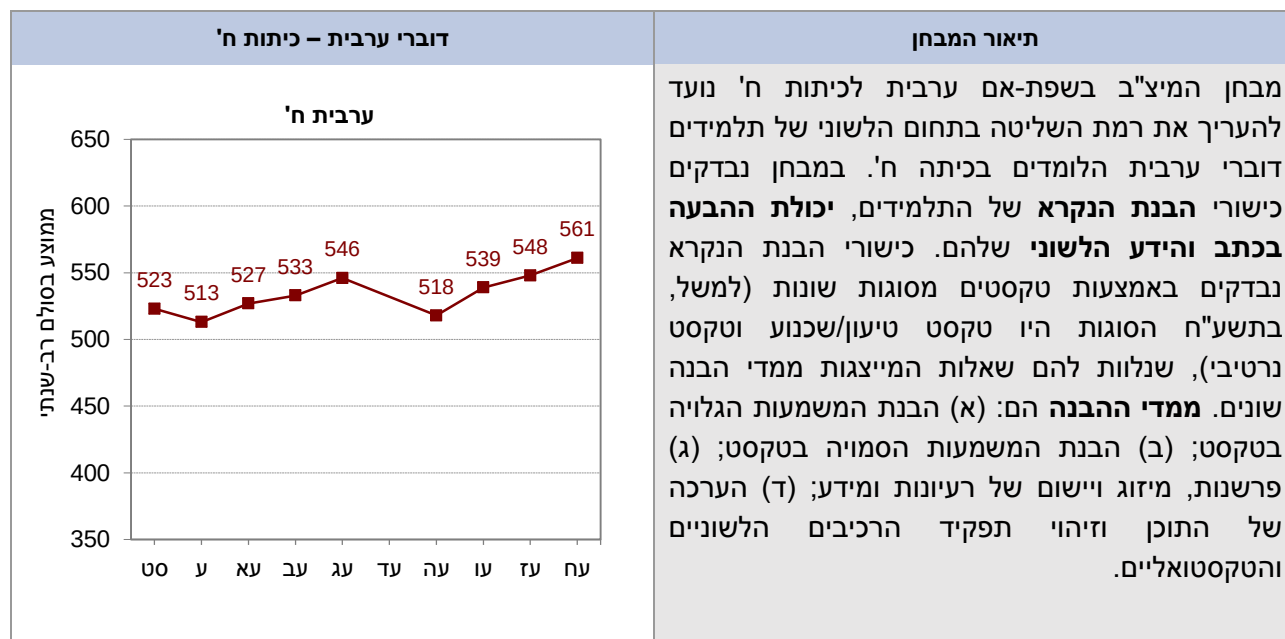
תובנות עיקריות:

- **בשנת הלימודים תשע"ח** ממוצע ההישגים במבחן **בשפת-אם ערבית לכיתות ה'** עמד על **602 נקודות** – משקף **עלייה קלה** (של 10 נקודות) בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז). הישג זה מהווה הישג שיא ביחס להישגים בשנים קודמות.
- **בהתבוננות רב-שנתית**, בין השנים תשס"ט לתשע"ח חלה **עלייה גדולה** של 69 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כשבע נקודות וחצי בשנה. העלייה בהישגים התרחשה באופן עקבי עד לשנת תשע"א, מאז ועד תשע"ו נרשמה תנודתיות בהישגים, כאשר בשנתיים האחרונות שוב נרשמה עלייה בהישגים.
- במהלך השנים חל צמצום של 27 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת). לאורך השנים (פרט לתשע"ה) נרשמה מגמה כללית של צמצום הדרגתי ומתמשך בפיזור הציונים, מגמה שניכרה בפרט מאז תשע"ו ועד תשע"ח, כך שפיזור הציונים שנרשם בתשע"ח הוא הקטן ביותר עד כה.

הערה: נתוני שפת-אם ערבית ה' בתשע"ח **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-3 בתי ספר שנבחנו במבחן בערבית (מהווים כ-2% מתוך 141 בתי ספר), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו.

כיתות ח'

תרשים 4: ההישגים בערבית לכיתות ח'

לוח 5: ההישגים בערבית לכיתות ח'

ערבית ח'	דוברי ערבית		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	5,374	523	80
תש"ע	6,031	513	88
תשע"א	5,913	527	90
תשע"ב	5,226	533	95
תשע"ג	5,434	546	93
תשע"ה	7,428	518	93
תשע"ו	8,491	539	85
תשע"ז	8,203	548	84
תשע"ח	7,070	561	76

תובנות עיקריות:

- **בשנת הלימודים תשע"ח** ממוצע ההישגים במבחן **בשפת-אם ערבית לכיתות ח'** עמד על **561 נקודות** – משקף **עלייה מתונה** (של 13 נקודות) בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז). הישג זה מהווה הישג שיא ביחס להישגים בשנים קודמות.
- **בהתבוננות רב-שנתית**, בין השנים תשס"ט לתשע"ח חלה **עלייה מתונה** של 38 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כארבע נקודות בשנה. השינויים בהישגים לאורך התקופה מתאפיינים בתנודתיות, כאשר בשנת תשע"ה נרשמה ירידה גדולה בהישגים שקיזזה את העליות מהשנים הראשונות למדידה. בשלוש השנים האחרונות נרשמו שוב עליות בהישגי התלמידים אשר לא רק תיקנו ירידה זו (תשע"ו-תשע"ז) אלא שאף הביאו לשיפור נוסף בממוצע ההישגים (תשע"ח).
- לאורך התקופה, העלייה הממוצעת בהישגי תלמידי כיתות ח' **קטנה ביחס** לעלייה המקבילה בהישגי תלמידי כיתות ה'.
- בשנת תשע"ח פיזור הציונים (ס"ת) קטן ב-8 נקודות מהפיזור בשנה קודמת (תשע"ז). צמצום זה, יחד עם צמצום בשיעור דומה שנרשם בתשע"ו, עומדים בניגוד למגמת התרחבות בפיזור הציונים שנמשכה עד תשע"ב.

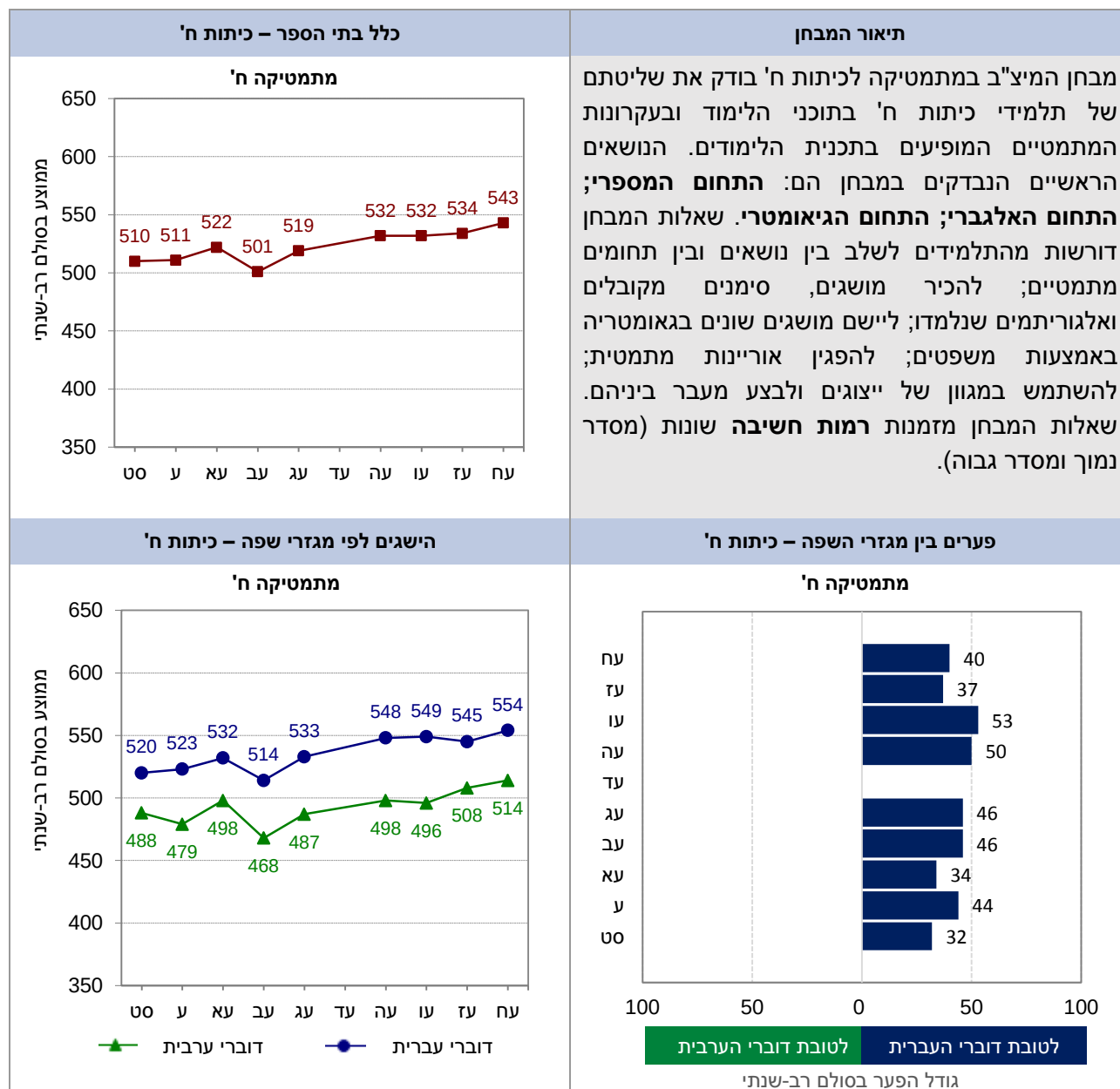
הערה: נתוני שפת-אם ערבית לכיתות ח' בתשע"ח **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-6 בתי ספר שנבחנו במבחן בערבית (מהווים כ-7% מתוך 81 בתי ספר), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו.

ההישגים במבחנים במתמטיקה כיתות ה'

הנתונים שנאספו בעבור המבחן במתמטיקה לכיתות ה' אינם עומדים בכללי האיכות והתוקף הנדרשים, ועל כן אינם מוצגים בדוח הנוכחי.

כיתות ח'

תרשים 5: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

לוח 6: ההישגים במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

מתמטיקה ח'			כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	18,345	510	99	520	13,221	100	488	5,124	94	479	5,905
תש"ע	19,304	511	101	532	13,399	101	498	5,867	92	468	4,931
תשע"א	20,337	522	97	514	14,470	97	487	5,195	101	498	7,320
תשע"ב	19,421	501	99	533	13,543	98	496	8,378	103	508	8,313
תשע"ג	18,738	519	101	545	21,102	95	514	6,169	94		
תשע"ה	25,406	532	100	554	19,109	91					
תשע"ו	26,799	532	105								
תשע"ז	29,415	534	98								
תשע"ח	25,278	543	94								

תובנות עיקריות:

- בשנת הלימודים תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן במתמטיקה לכיתות ח' עמד על 543 נקודות – משקף עלייה קלה (של 9 נקודות) בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז). הישג זה מהווה הישג שיא ביחס להישגים בשנים קודמות.
- בהתבוננות רב שנתית, בין השנים תשס"ט לתשע"ח חלה עלייה מתונה של 33 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כשלוש נקודות וחצי בשנה. לעלייה זו תרמו בעיקר העליות שנרשמו בשנים תשע"א, תשע"ה וכאמור תשע"ח.
- בשנת תשע"ח פיזור הציונים (ס"ת) בקרב כלל התלמידים קטן במעט מפיזור הציונים בתשע"ז. לראשונה נרשם צמצום של ממש בפיזור הציונים בהשוואה לפיזור בראשית שנות המדידה (100 נקודות בתשס"ח), כך שהפיזור בתשע"ח הוא הנמוך בכל שנות המדידה.
- בקרב דוברי עברית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 554 נקודות – משקף עלייה קלה (של 9 נקודות) בהשוואה להישגים בתשע"ז. סה"כ בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה עלייה מתונה של 34 נקודות בהישגי דוברי עברית, המשקפת עלייה ממוצעת של כארבע נקודות בשנה.
- בקרב דוברי ערבית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 514 נקודות – משקף עלייה קלה (של 6 נקודות) בהישגים בהשוואה לתשע"ז. סה"כ בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה עלייה מתונה של 26 נקודות בהישגי דוברי הערבית, המשקפת עלייה ממוצעת של כשלוש נקודות בשנה.
- בשני מגזרי השפה במרבית השנים נרשמו עליות או יציבות בהישגים (למעט ירידות בתשע"ב בשני מגזרי השפה, וגם בתשע"ע רק בקרב דוברי הערבית).
- לאורך השנים קיים פער בהישגים לטובת דוברי העברית, כאשר בתשע"ח הפער לטובת דוברי העברית עומד על 40 נקודות, בדומה לפער 37 הנקודות שנרשם בתשע"ז ונמוך מן הפערים בתשע"ה-תשע"ו (כ-50 עד 55 נקודות).
- בשני מגזרי השפה נרשם צמצום קל בפיזור הציונים (ס"ת) בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז. במהלך השנים תשס"ט-תשע"ח בקרב דוברי העברית פיזור הציונים הצטמצם במעט (ב-9 נקודות), ואילו בקרב דוברי ערבית פיזור הציונים בתשע"ח שב לרמתו מתשס"ט.

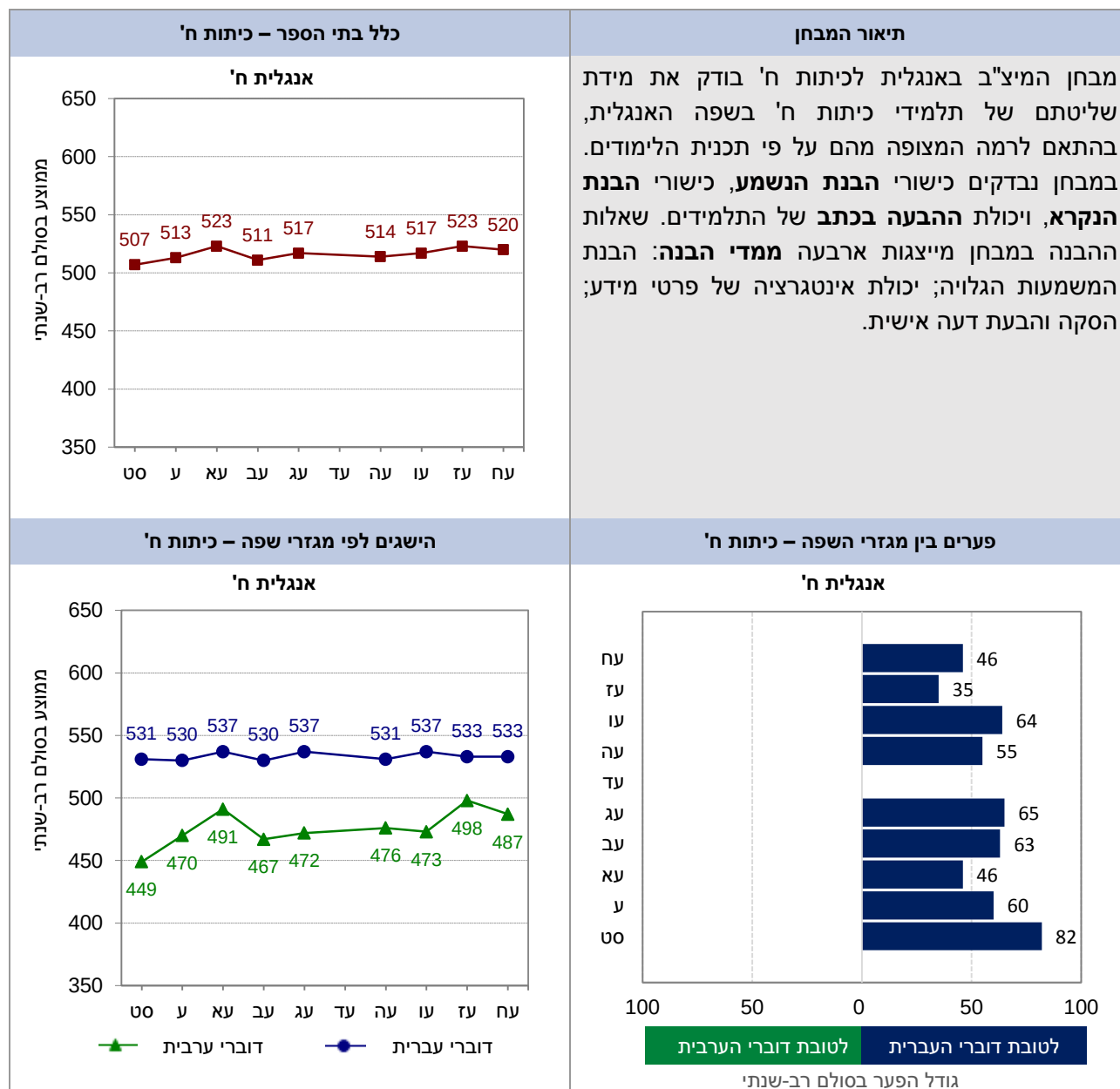
הערה: נתוני המבחן במתמטיקה לכיתות ח' בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-13 בתי ספר שנבחנו במבחן במתמטיקה (מהווים כ-4% מתוך 317 בתי הספר), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. בתי ספר אלו כוללים 12 בתי ספר דוברי ערבית (מהווים כ-15% מבתי הספר דוברי הערבית שנבחנו) ובית ספר אחד דובר ערבית (מהווה פחות מ-1% מבתי הספר דוברי הערבית שנבחנו).

ההישגים במבחנים באנגלית כיתות ה'

הנתונים שנאספו בעבור המבחן באנגלית לכיתות ה' אינם עומדים בכללי האיכות והתוקף הנדרשים, ועל כן אינם מוצגים בדוח הנוכחי.

כיתות ח'

תרשים 6: הישגים באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

לוח 7: ההישגים באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

אנגלית ח'	כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	19,083	507	100	13,754	531	95	5,329	449	87
תש"ע	19,269	513	97	14,089	530	92	5,180	470	95
תשע"א	18,266	523	85	13,197	537	83	5,069	491	80
תשע"ב	19,317	511	89	13,967	530	85	5,350	467	82
תשע"ג	20,019	517	92	14,351	537	88	5,668	472	84
תשע"ה	24,692	514	90	18,224	531	87	6,468	476	84
תשע"ו	26,660	517	91	18,544	537	86	8,116	473	86
תשע"ז	28,455	523	83	20,945	533	85	7,510	498	74
תשע"ח	26,106	520	81	19,466	533	79	6,640	487	79

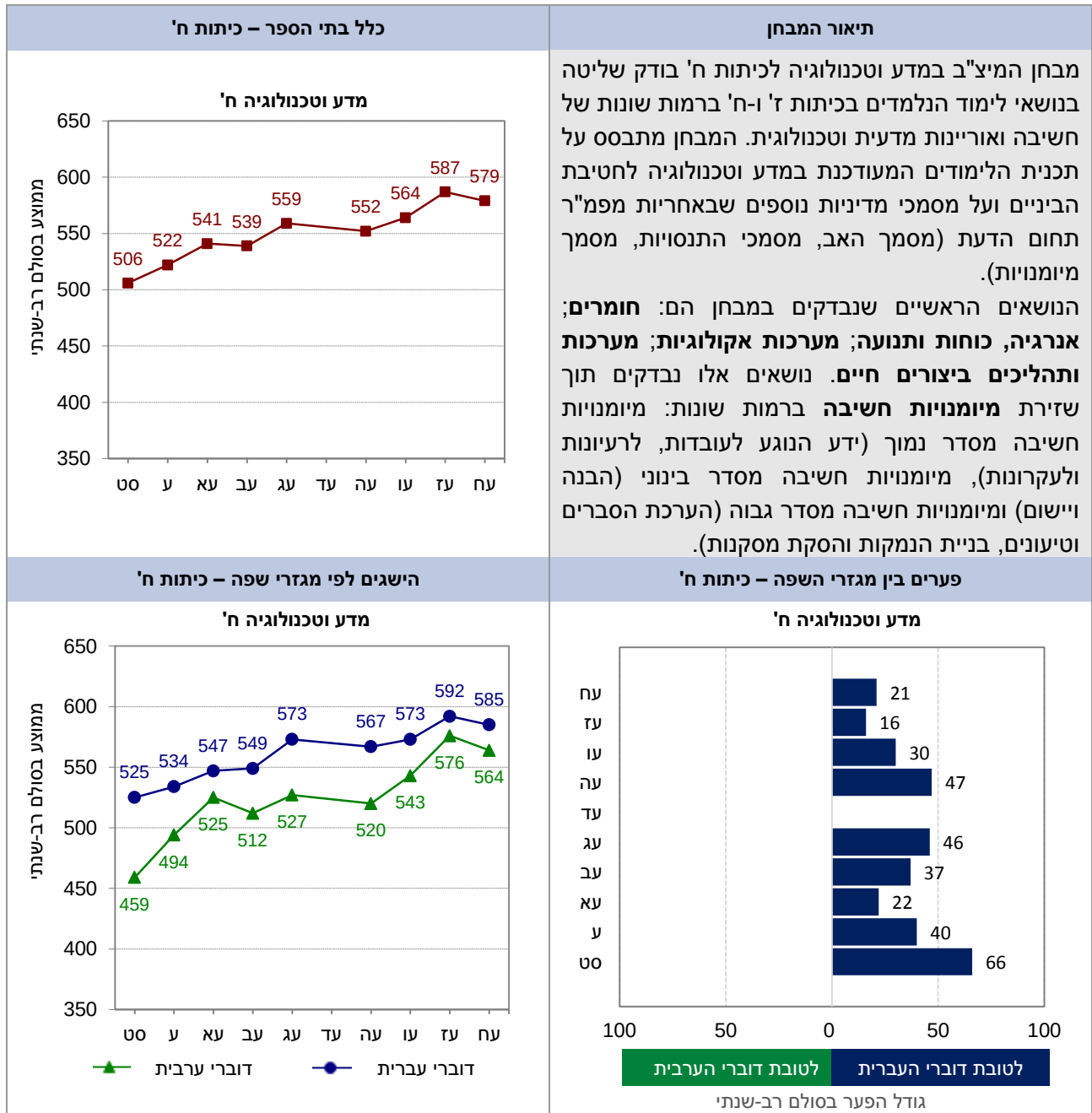
תובנות עיקריות:

- **בשנת הלימודים תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן באנגלית לכיתות ח' עמד על 520 נקודות – ללא שינוי של ממש בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז).**
- **בהתבוננות רב-שנתית, בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמה עלייה קלה מאוד של 13 נקודות בהישגי התלמידים. לאורך השנים לא חלו שינויים ניכרים בהישגים, ובמרבית השנים נרשמה יציבות או תנודתיות קלה לכאן או לכאן.**
- **במהלך עשר השנים האחרונות נרשם צמצום של 19 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת). עיקר הצמצום נרשם בתשע"א, ובשנתיים האחרונות מסתמנת מגמת צמצום נוספת.**
- **בקרב דוברי העברית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 533 נקודות – דומה להישגים שנרשמו בשנים קודמות, משנת תשס"ט ועד תשע"ז.**
- **בקרב דוברי הערבית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 487 נקודות – משקף ירידה מתונה של 11 נקודות בהישגים בהשוואה לתשע"ז. אף על פי כן, במצטבר בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה עלייה מתונה של 38 נקודות בהישגי דוברי הערבית, המשקפת עלייה ממוצעת של כארבע נקודות בשנה. עיקר העלייה התרחשה עד לשנת לתשע"א.**
- **כפועל יוצא, הפער בין דוברי העברית לבין דוברי הערבית התרחב שוב ועומד בתשע"ח על 46 נקודות לטובת הראשונים (לעומת פערים של 35 נקודות בתשע"ז ושל 64 נקודות בתשע"ו, ובהמשך למגמת תנודתיות בפער מאז שנת תשע"ג).**
- **בשני מגזרי השפה, במהלך השנים נרשם צמצום בפיזור ציוני התלמידים, צמצום של 16 נקודות בקרב דוברי העברית לעומת צמצום של 8 נקודות בלבד בקרב דוברי הערבית.**

הערה: נתוני המבחן באנגלית לכיתות ח' בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-11 בתי ספר שנבחנו במבחן באנגלית (מהווים כ-3% מתוך 317 בתי הספר), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. כל 11 בתי הספר הללו הם דוברי ערבית (מהווים כ-14% מבתי הספר דוברי הערבית שנבחנו).

ההישגים במבחן במדע וטכנולוגיה¹³ כיתות ח'

תרשים 7: ההישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

¹³ עקב שביתה שהתקיימה במגזר הערבי ובמגזר הבדואי במועד מבחן המיצ"ב במדע וטכנולוגיה לכיתות ח', שיעורי ההשתתפות במבחן בחלק מבתי הספר המשתייכים למגזרים אלה הייתה נמוכה מהמקובל.

לוח 8: ההישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

מדע וטכנולוגיה ח'	כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	18,588	506	106	13,501	525	99	5,087	459	106
תש"ע	18,872	522	100	13,782	534	95	5,090	494	105
תשע"א	17,249	541	102	13,339	547	97	3,910	525	112
תשע"ב	18,664	539	101	13,998	549	100	4,666	512	100
תשע"ג	19,721	559	106	14,410	573	104	5,311	527	101
תשע"ה	24,449	552	107	18,053	567	103	6,396	520	108
תשע"ו	25,793	564	107	18,003	573	105	7,790	543	106
תשע"ז	28,034	587	113	20,277	592	114	7,757	576	111
תשע"ח	23,760	579	107	18,425	585	109	5,335	564	101

תובנות עיקריות:

- בשנת הלימודים תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' עמד על 579 נקודות – משקף ירידה קלה (של 8 נקודות) בהשוואה לממוצע ההישגים בשנה הקודמת (תשע"ז).
- בהתבוננות רב שנתית, בין השנים תשס"ט לתשע"ח חלה עלייה גדולה של 73 נקודות בהישגי התלמידים, המשקפת עלייה ממוצעת של כשמונה נקודות בשנה. העלייה התרחשה באופן רציף לאורך מרבית השנים עד תשע"ז (למעט יציבות בתשע"ב וירידה קלה בתשע"ה). על אף הירידה הקלה בהישגים בתשע"ח, ההישגים בשנה זו עדין גבוהים מההישגים בשנות המדידה תשס"ט עד תשע"ו.
- בשנת תשע"ח פיזור הציונים (ס"ת) עמד על 107 נקודות – המשקף ירידה של 6 נקודות ביחס לפיזור הציונים בשנה קודמת תשע"ז, והוא שב לרמתו מן השנים הקודמות (תשס"ט עד תשע"ו). זהו המבחן היחיד בו לאורך השנים לא חל צמצום הפיזור הציונים (ולמעשה הוא התרחב מעט ביחס לפיזור שנרשם בתשס"ח).
- בקרב דוברי העברית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 585 נקודות – משקף ירידה קלה (של 7 נקודות) בהישגים בהשוואה לשנה קודמת תשע"ז (בה נרשם הישג שיא), וניתן לציין שימור חלקי של העלייה בהישגים. סה"כ בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה עלייה ניכרת של 60 נקודות בהישגי דוברי העברית, המשקפת עלייה ממוצעת של כשש נקודות וחצי בשנה. העלייה התרחשה ברציפות לאורך מרבית השנים עד תשע"ג, ועלייה נוספת נרשמה בתשע"ז.
- בקרב דוברי הערבית בשנת תשע"ח ממוצע ההישגים במבחן עמד על 564 נקודות – משקף ירידה מתונה (של 12 נקודות) בהישגים בהשוואה לשנה קודמת תשע"ז (בה נרשם הישג שיא), ושוב ניתן לציין שימור חלקי של העלייה בהישגים. סה"כ בין השנים תשס"ט לתשע"ח נרשמה עלייה גדולה מאוד של 105 נקודות בהישגי דוברי הערבית, המשקפת עלייה ממוצעת של כ-11 נקודות וחצי בשנה. עיקר העלייה התרחשה בשנים תש"ע-תשע"א, ועלייה נוספת התרחשה בשנים תשע"ו ותשע"ז.
- בכל השנים, הישגי התלמידים דוברי העברית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית (פער שיא של 66 נקודות בתשס"ט) אך הפער לטובת דוברי העברית הצטמצם במידה ניכרת הן בתשע"ו (ל-30 נקודות) והן בתשע"ז (עומד על 16 נקודות), ורמתו הנמוכה נשמרה חלקית בתשע"ח (21 נקודות).
- במהלך השנים נרשמה התרחבות של 10 נקודות בפיזור ציוני התלמידים (ס"ת) בבתי ספר דוברי עברית, לעומת צמצום של 5 נקודות בפיזור ציוני התלמידים בבתי ספר דוברי ערבית. בשנת תשע"ח נרשם צמצום בפיזור הציונים בהשוואה לתשע"ז: של 5 נקודות בקרב דוברי ערבית ושל 10 נקודות בקרב דוברי ערבית.

הערה: נתוני המבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-10 בתי ספר שנבחנו במבחן במדע וטכנולוגיה (מהווים כ-3% מתוך 313 בתי הספר), אם בשל חשד להפרה של טוהר בחינות ואם בשל פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. בתי ספר אלו כוללים 9 בתי ספר דוברי ערבית (מהווים 11% מבתי הספר דוברי הערבית שנבחנו) ובית ספר אחד דובר ערבית (מהווה פחות מ-1% מבתי הספר דוברי העברית שנבחנו).

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בכלל בתי הספר ובפילוח לפי מגזר שפה – סיכום

בשנת הלימודים תשע"ח חלו **עליות** בהישגי התלמידים **בארבעה** מתוך שבעת מבחני המיצ"ב (שנתונים עומדים בכללי התוקף והאיכות הנדרשים לצרכי דיווח) **בהשוואה לשנה הקודמת**, כאשר **בשני** מבחנים נרשמה **יציבות** בהישגים ובמבחן **אחד** נרשמה **ירידה** בהישגים: **בכיתות ה'**, נרשמה **יציבות** בהישגי תלמידים בשפת-אם עברית ועלייה בהישגי התלמידים בשפת-אם ערבית. **בכיתות ח'**, נרשם **שיפור** הישגי התלמידים במתמטיקה ובשפות-אם עברית וערבית, **יציבות** באנגלית, **ירידה** בהישגים במדע וטכנולוגיה.

לאורך השנים נרשמו בכל המבחנים **עליות מצטברות** בהישגי התלמידים. בשפת-אם ערבית העליות המצטברות בהישגים לאורך השנים גדולות יותר בקרב תלמידי כיתות ה', בהשוואה לעליות בהישגים בקרב תלמידי כיתות ח'. בשפת-אם עברית, לעומת זאת, העלייה המצטברת בהישגים בכיתה ה' דומה לזו שבכיתה ח'.

בקרב תלמידים **דוברי העברית** נרשמה **יציבות** בהישגי תלמידי כיתות ה' במבחן בשפת-אם עברית בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז, ואילו בהישגי תלמידי כיתות ח' נרשמה מגמה מעורבת: **עליות** בהישגים בשפת-אם עברית ובמתמטיקה, לעומת **יציבות** בהישגים באנגלית, ואף **ירידה** בהישגים במבחן במדע וטכנולוגיה. בקרב תלמידים **דוברי הערבית** נרשמה **עלייה** בהישגי תלמידי כיתות ה' במבחן בשפת-אם ערבית בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז, ואילו בהישגי תלמידי כיתות ח' נרשמה מגמה מעורבת: **עליות** בהישגים בשפת-אם ערבית ובמתמטיקה, לעומת **ירידות** בהישגים במבחנים באנגלית במדע וטכנולוגיה.

על אף השינויים בהישגים בין תשע"ח לתשע"ז **הפערים** בין תלמידים דוברי עברית לתלמידים דוברי ערבית **בכיתות ח'** נותרו לרוב **ללא שינוי של ממש**.

זאת ועוד, לאורך השנים במרבית המקצועות נרשמה מגמה של **צמצום בפיזור הציונים** בכלל בתי הספר, למעט מדע וטכנולוגיה בכיתות ח'.

כיתות ה'

- הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב בתשע"ח **לכיתות ה'** בקרב **כלל התלמידים** ובשני מגזרי השפה מצביעים על מגמה של **עלייה בשפת-אם ערבית ויציבות בשפת-אם עברית**, בהשוואה לשנה קודמת.
 - בקרב תלמידים **דוברי עברית**, ההישגים בתשע"ח במבחן **בשפת-אם עברית דומים** להישגים שנרשמו בשנת תשע"ז.
 - בקרב תלמידים **דוברי ערבית**, בתשע"ח נרשמה **עלייה קלה** בהישגים **בשפת-אם ערבית** (10 נקודות).
- אשר **למגמה על פני שנים** (תשס"ט-תשע"ח):
 - במבחני המיצ"ב בשפות-אם לכיתות ה' נרשמה **עלייה מצטברת** בהישגי **התלמידים** בשנים תשס"ט-תשע"ח. עיקר העליות בהישגים נצפו בשנים הראשונות (עד תשע"א בקרב דוברי ערבית או עד תשע"ב בקרב דוברי ערבית), והללו התחדשו גם בתשע"ז ובתשע"ח (במידה ניכרת יותר בקרב דוברי ערבית).
 - בקרב תלמידים **דוברי ערבית**, השינויים בהישגים שנרשמו בשנים תשס"ט-תשע"ח הובילו **לעלייה מתונה** בהישגים **בשפת-אם ערבית** (32 נקודות).
 - בקרב תלמידים **דוברי ערבית**, השינויים בהישגים שנרשמו בשנים תשס"ט-תשע"ח הובילו **לעלייה גדולה** בהישגים **בשפת-אם ערבית** (69 נקודות).

כיתות ח'

- הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב בתשע"ח **לכיתות ח'** בקרב **כלל התלמידים** מצביעים על מגמה מעורבת **בהשוואה לשנה הקודמת** (תשע"ז) – **עליות בשפת-אם ערבית, בשפת-אם עברית ובמתמטיקה, יציבות באנגלית**, לצד **ירידה** בהישגים במדע וטכנולוגיה.

- בקרב תלמידים **דוברי עברית** בשנת תשע"ח נרשמו **עליות קלות** בהישגים **במתמטיקה** (9 נקודות) **ובשפת-אם עברית** (7 נקודות), **באנגלית לא נרשם שינוי של ממש** בהישגים, ואילו **במדע וטכנולוגיה** נרשמה **ירידה קלה** בהישגים (7 נקודות).
- בקרב תלמידים **דוברי ערבית** בשנת תשע"ח נרשמה **עלייה מתונה** בהישגים **בשפת-אם ערבית** (13 נקודות) **ועלייה קלה** בהישגים **במתמטיקה** (6 נקודות), לצד **ירידות מתונות** בהישגים **באנגלית ובמדע וטכנולוגיה** (כ-11 נקודות).
- **אשר למגמה על פני שנים** (תשס"ט-תשע"ח):

- בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח' נרשמה **עלייה מצטברת** בהישגי **כלל התלמידים** במהלך השנים מתשס"ט ועד תשע"ח. גודל העלייה המצטברת משתנה בין תחומי הדעת ובין מגזרי השפה.
- בהישגי התלמידים **דוברי העברית** נרשמו **עליות מצטברות שגודלן משתנה: במדע וטכנולוגיה** (60 נקודות) נרשמה **עלייה ניכרת, במתמטיקה** (34 נקודות) **ובשפת-אם עברית** (29 נקודות) נרשמו **עליות מתונות**. לעומת זאת, **באנגלית לא חל שינוי של ממש** בהישגים לאורך השנים.
- בקרב התלמידים **דוברי ערבית** נרשמו במהלך השנים **עליות מצטברות בכל המקצועות: עליות גדולות מאוד במדע וטכנולוגיה** (105 נקודות), **ועליות מתונות בשפת-אם ערבית ובאנגלית** (38 נקודות), וכן **במתמטיקה** (26 נקודות).
- במבחן **בשפת-אם ערבית**, אך לא במבחן **בשפת-אם עברית**, העליות בהישגי תלמידי **כיתות ה' גדולות** מהעליות המקבילות בהישגי תלמידי **כיתות ח'.**

פערים בהישגים בכיתות ח' בין דוברי עברית לדוברי ערבית בשנה"ל תשע"ח, ביחס לתשע"ז ולאורך השנים:

- לאורך השנים, **בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח' קיימים פערים עקביים בהישגים לטובת התלמידים דוברי העברית** בהשוואה לעמיתיהם דוברי הערבית.
- בתשע"ח **בכיתות ח', בשלושת תחומי הדעת נמצאו פערים גדולים בהישגי התלמידים לטובת דוברי העברית במתמטיקה ובאנגלית** (40 ו-46 נקודות, בהתאמה), **ופער מתון יותר** (21 נקודות) **במדע וטכנולוגיה.**
- **במרבית המקצועות, ניכרת תנועתיות** בגודל הפערים לאורך השנים, כאשר בולט כי הפערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית **הצטמצמו בתשע"ח ביחס לתשס"ט**, בכ-35 נקודות (אנגלית) עד 45 נקודות (מדע וטכנולוגיה). הפער במתמטיקה דווקא **התרחב מעט.**
- **ביחס לתשע"ז** מסתמן כי הפערים לטובת תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית נותרו **יציבים** (מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה) או אף **התרחבו** (אנגלית).

הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ורקע חברתי-כלכלי

לצורך ניתוח ההישגים של נבחנים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי חולקו הנבחנים מכלל בתי הספר – דוברי עברית ודוברי ערבית גם יחד – לשלוש קבוצות, לפי הרקע החברתי-כלכלי שלהם – נמוך, בינוני, גבוה (על חישוב המדד ר' במסגרת שלהלן). הניתוח בפרק זה נעשה בנפרד בעבור בתי ספר דוברי עברית ובתי ספר דוברי ערבית, זאת בכל אחד ממקצועות המיצ"ב ובכל אחת מדרגות הכיתה (ה' ו-ח'). על בסיס הניתוחים הללו ינותחו בהמשך גם פערי ההישגים בין נבחנים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי.

חישוב מדד חברתי-כלכלי כראית התלמיד

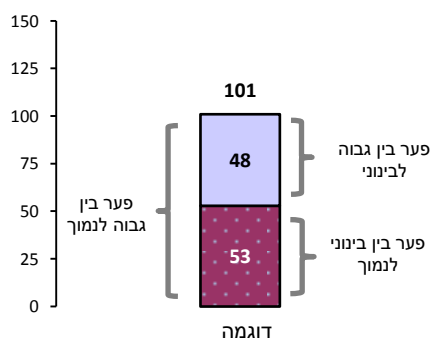
לכל אחד מתלמידי בתי הספר בארץ חושב מדד טיפוח אישי המשקף את הרקע החברתי-כלכלי שלו. מדד הטיפוח "שטראוס" הוא המדד הנהוג במערכת החינוך בישראל החל משנת 2007. במדד זה משוקללים המאפיינים הבאים: השכלת אם ואב, הכנסה, פריפריאליות, ועלייה מארצות מצוקה. נקבעה התפלגות לעשירונים של ערכי המדד האישי של כל התלמידים בבתי הספר בארץ ובהתאם כל תלמיד סווג לעשירון. בהתאם לכך, כל תלמיד סווג לאחת משלוש קבוצות המייצגות רמות שונות של רקע חברתי-כלכלי אישי: תלמידים מרקע נמוך – עשירונים 8-10; תלמידים מרקע בינוני – עשירונים 4-7; תלמידים מרקע גבוה – עשירונים 1-3.

בפרק זה ייבחנו מגמות השינוי בהישגים של תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי, והשינויים בפערים בין הישגי תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי לאורך השנים.

להלן מוצגים נתונים בדבר **ההישגים** לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח של תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה), וכן **פערי ההישגים** ביניהם בשנים אלו. בעבור כל אחד ממגזרי השפה וכל אחת משנות המדידה מוצגים הפערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע בינוני; הפערים בין הישגי תלמידים מרקע בינוני להישגי תלמידים מרקע גבוה; וכן הפערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע גבוה. בחינה משולבת של השינויים **בהישגים** של קבוצות אלו לאורך השנים כמו גם של **הפערים** ביניהן, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים בהישגים הלימודיים בין קבוצות חברתיות-כלכליות שונות, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של קבוצה חברתית-כלכלית זו או אחרת.

נזכיר כי **אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה** בין משתנה הרקע החברתי-כלכלי ובין ההישגים וכי ניתן להניח שקשרי הגומלין בין המשתנים הם מורכבים ומעורבים בהם משתנים נוספים שאינם בהכרח מוצגים במסגרת דוח זה.

כיצד לקרוא את תרשימי הפצרים שלהלן?

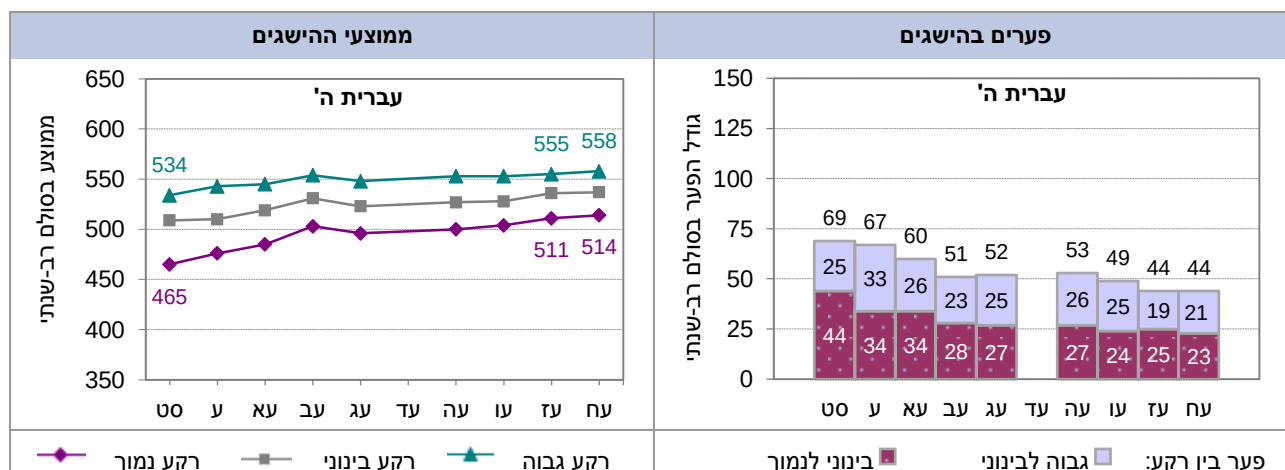

בתרשים שמשמאל, אפשר לראות כי במבחן נמצא פער הישגים של 48 נקודות בין נבחנים מרקע חברתי-כלכלי **גבוה** לנבחנים מרקע חברתי-כלכלי **בינוני**. הפער בין נבחנים מרקע **חברתי-כלכלי בינוני** לנבחנים מרקע חברתי-כלכלי **נמוך** עמד על 53 נקודות. הפער בין הנבחנים מרקע חברתי-כלכלי **גבוה** לנבחנים מרקע חברתי-כלכלי **נמוך** עמד על 101 נקודות (48+53).

בתי ספר דוברי עברית כיתות ה'

תרשים 8: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי

עברית

לוח 9: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי עברית

עברית ה'	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	5,878	534	76	5,344	509	89	2,335	465	114
תש"ע	7,045	543	70	5,178	510	82	1,842	476	92
תשע"א	8,347	545	62	5,408	519	73	1,591	485	86
תשע"ב	5,870	554	58	5,292	531	68	2,054	503	80
תשע"ג	6,761	548	60	4,918	523	69	1,726	496	80
תשע"ה	9,892	553	62	6,663	527	73	2,373	500	86
תשע"ו	10,309	553	64	7,529	528	73	2,367	504	85
תשע"ז	9,896	555	59	8,435	536	68	2,666	511	79
תשע"ח	10,773	558	55	6,830	537	65	2,527	514	71

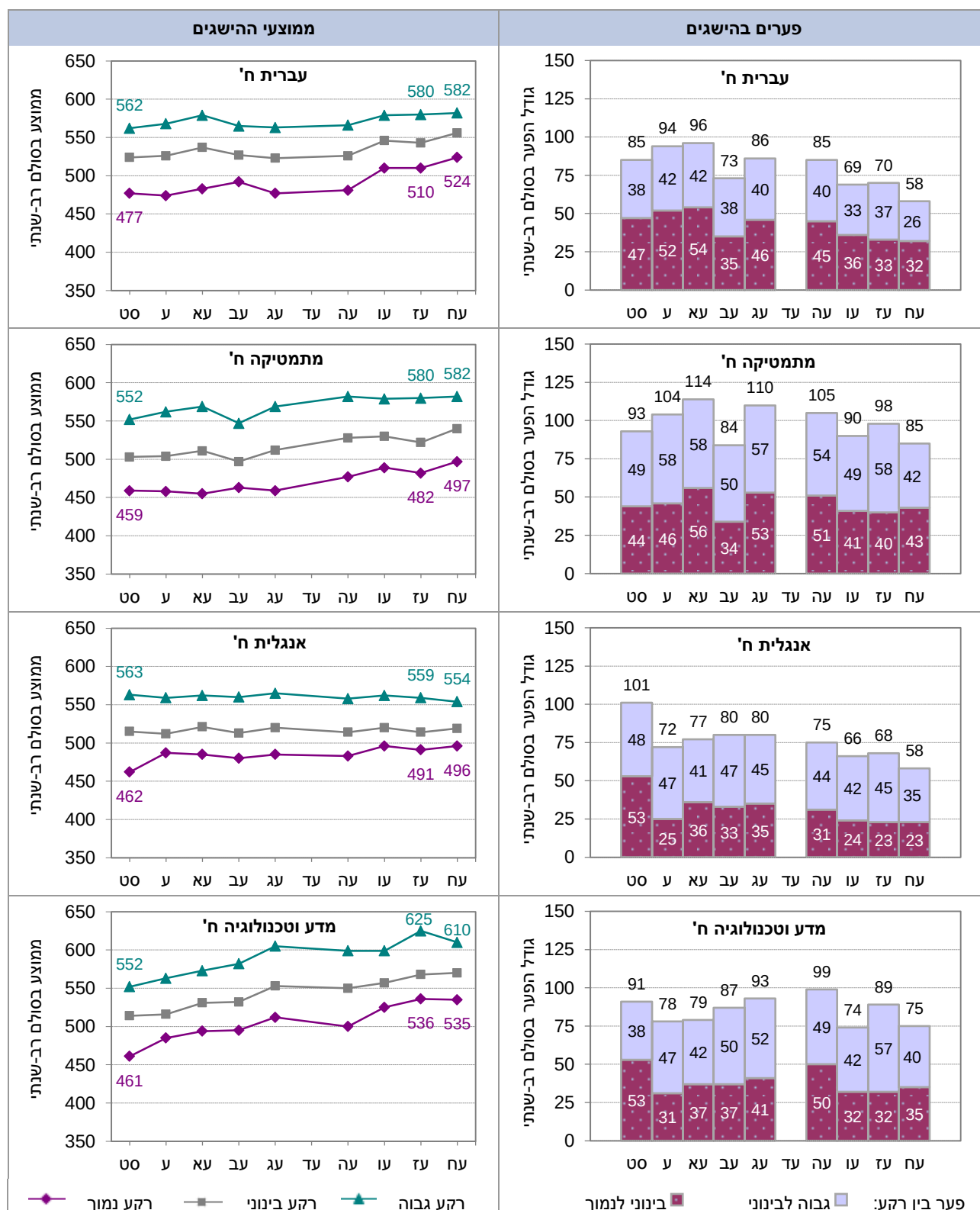
תובנות עיקריות:

- במבחן המיצ"ב בשפת-אם עברית לכיתות ה', הנתונים לאורך השנים מצביעים על פערים ניכרים בין הישגי תלמידים דוברי עברית מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי – ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר כך הישגי התלמידים גבוהים יותר.
- בשנת תשע"ח בכיתות ה' נרשם פער בן 44 נקודות בהישגי תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי חבריהם מרקע נמוך במבחן בשפת-אם עברית.
- פער הישגים זה דומה לפער שנרשם בתשע"ז, וקטן מן הפערים שנרשמו בשנים קודמות, בין תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי גבוה לאלו מרקע נמוך. הדבר נובע מצמצום בפערים אלה בשנים קודמות, ושימור הפער שנרשם בתשע"ז גם בתשע"ח.
- העלייה בהישגי כלל התלמידים דוברי העברית בכיתות ה' בשפת-אם עברית לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח השתקפה בכל אחת משלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד, וניכרה יותר בקרב תלמידים מרקע נמוך. פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:
- בשפת-אם עברית בתשע"ח נרשמה יציבות בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה בהשוואה לתשע"ז, וזאת לאחר שבתשע"ז פער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך הצטמצם (כך שנשמר הפער הקטן ביותר במהלך העשור האחרון). היציבות בפער בתשע"ח נובעת מיציבות בהישגים בשפת-אם עברית של תלמידים מכל קבוצות הרקע החברתי-כלכלי.
- השוואת פערים בהישגים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח:
- העליות בהישגי תלמידים מרקע נמוך במבחן בשפת-אם עברית היו גדולות מאלו של תלמידים מרקע גבוה, וכתוצאה מכך פערי ההישגים הצטמצמו בהשוואה לפערים בתשס"ט (ב-25 נק' בשפת-אם עברית).

כיתות ח'

תרשים 9: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי

עברית

לוח 10: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי עברית

רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך			
מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	
עברית ח'									
תשס"ט	6,467	562	82	4,976	524	98	1,813	477	114
תש"ע	6,069	568	71	5,568	526	90	1,715	474	112
תשע"א	7,295	579	73	5,763	537	92	1,392	483	113
תשע"ב	6,089	565	74	6,277	527	86	2,084	492	97
תשע"ג	6,400	563	75	5,439	523	90	1,629	477	99
תשע"ה	8,813	566	81	7,291	526	93	1,889	481	99
תשע"ו	9,221	579	71	7,193	546	81	1,806	510	86
תשע"ז	9,526	580	70	9,171	543	79	2,427	510	85
תשע"ח	9,283	582	71	7,911	556	78	2,077	524	86
מתמטיקה ח'									
תשס"ט	6,411	552	94	4,913	503	96	1,765	459	90
תש"ע	6,074	562	92	5,536	504	96	1,688	458	91
תשע"א	7,321	569	85	5,707	511	94	1,360	455	88
תשע"ב	6,137	547	91	6,200	497	93	2,077	463	91
תשע"ג	6,408	569	81	5,465	512	98	1,633	459	99
תשע"ה	8,847	582	90	7,243	528	97	1,903	477	90
תשע"ו	9,327	579	89	7,182	530	102	1,816	489	102
תשע"ז	9,504	580	81	9,093	522	95	2,405	482	94
תשע"ח	9,225	582	80	7,765	540	90	2,027	497	94
אנגלית ח'									
תשס"ט	6,630	563	79	5,425	515	97	1,536	462	97
תש"ע	6,137	559	74	5,831	512	96	2,041	487	102
תשע"א	6,493	562	66	5,074	521	88	1,564	485	96
תשע"ב	6,567	560	70	5,557	513	85	1,788	480	92
תשע"ג	7,156	565	71	5,849	520	91	1,272	485	96
תשע"ה	8,874	558	72	7,324	514	90	1,934	483	96
תשע"ו	9,342	562	70	7,253	520	91	1,841	496	96
תשע"ז	9,416	559	72	9,029	514	87	2,392	491	89
תשע"ח	9,263	554	66	7,951	519	81	2,151	496	88
מדע וטכנולוגיה ח'									
תשס"ט	6,535	552	90	5,308	514	98	1,524	461	102
תש"ע	6,020	563	86	5,687	516	93	2,011	485	97
תשע"א	6,513	573	88	5,220	531	99	1,546	494	99
תשע"ב	6,571	582	95	5,567	532	95	1,785	495	92
תשע"ג	7,167	605	99	5,856	553	101	1,336	512	93
תשע"ה	8,855	599	94	7,237	550	101	1,878	500	98
תשע"ו	9,114	599	101	7,062	557	103	1,737	525	102
תשע"ז	9,134	625	110	8,747	568	108	2,309	536	104
תשע"ח	8,826	610	106	7,509	570	108	2,014	535	103

תובנות עיקריות:

- בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח', הנתונים לאורך השנים מצביעים על פערים ניכרים בין הישגי תלמידים דוברי עברית מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי – ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר כך הישגי התלמידים גבוהים יותר.
- בשנת תשע"ח בכיתות ח' הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי חבריהם מרקע נמוך הם: 58 נקודות באנגלית ובשפת-אם עברית, 75 נקודות במדע וטכנולוגיה ו-85 נקודות במתמטיקה.
- פערי ההישגים בין תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך שנרשמו בתשע"ח הם הנמוכים בעשור האחרון (שפת-אם עברית ואנגלית) או דומים להם (מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה).
- פער ההישגים במבחן בשפת-אם עברית בכיתות ח' גדול מהפער המקביל בכיתות ה'.
- ככלל, בכל אחת משלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד, השינוי המצטבר לאורך שנות המדידה מראה על עלייה בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית, למעט במבחן באנגלית בו העלייה לאורך השנים ניכרת רק בקבוצת הרקע החברתי-כלכלי הנמוך.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- בשנת הלימודים תשע"ח, בהשוואה לשנה הקודמת, נרשם צמצום מתון של כ-10 עד 15 נקודות בפערים בין הישגי תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי שונה בכל המקצועות:
- בשפת-אם עברית, בתשע"ח נרשם צמצום מתון (של 12 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לבין תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לעומת יציבות בפער שנרשמה בתשע"ז. הצמצום בפער בתשע"ח נובע מעלייה מתונה (14 נקודות) בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לעומת יציבות בהישגי תלמידים מרקע גבוה.
- באנגלית, בתשע"ח נרשם צמצום קל (של 10 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לבין תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לעומת יציבות בפער שנרשמה בתשע"ז. בתשע"ח לא חל שינוי משמעותי (רק 5 נקודות) ביחס לשנה קודמת בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה ונמוך, אך כיוונית השינוי היא הפוכה (כלפי מטה וכלפי מעלה, בהתאמה) והסכימה של שינויים קטנים אלה מצטברת לכדי צמצום בפער.
- במתמטיקה, בתשע"ח נרשם צמצום קל (של 13 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לבין תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת בניגוד להתרחבות בפער שנרשמה בתשע"ז. מקור הצמצום בפער בתשע"ח הוא ביציבות בהישגי תלמידים מרקע גבוה, לעומת עלייה מתונה (15 נקודות) בהישגי תלמידים מרקע נמוך.
- במדע וטכנולוגיה בתשע"ח נרשם צמצום מתון (של 14 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לבין תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת בניגוד להתרחבות בפער שנרשמה בתשע"ז. הצמצום בפער בתשע"ח נובע מיציבות בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לעומת ירידה מתונה (של 15 נקודות) בהישגי תלמידים מרקע גבוה, קרי זהו צמצום שמקורו איננו רצוי.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח:

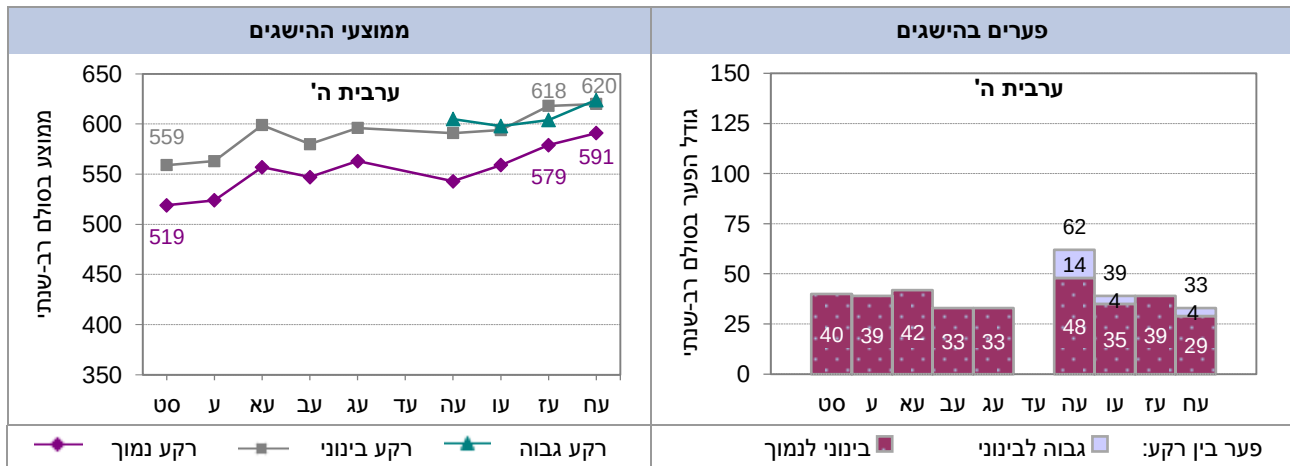
- העלויות בהישגי תלמידים מרקע נמוך היו גדולות מאלו של תלמידים מרקע גבוה, וכתוצאה מכך פערי ההישגים הצטמצמו בהשוואה לפערים בתשס"ט (ב-43 נקודות באנגלית, ב-27 נק' בשפת-אם עברית, ב-16 נקודות במדע וטכנולוגיה, וב-8 נקודות במתמטיקה).
- לאורך השנים בכל המקצועות לכיתות ח' (פרט לשפת-אם עברית), הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני קרובים יותר להישגי תלמידים מרקע נמוך מאשר להישגי תלמידים מרקע גבוה.

בתי ספר דוברי ערבית

כיתות ה'

תרשים 10: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב

דוברי ערבית*

* בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, לא הוצגו נתונים עד לשנת תשע"ג. החל משנת תשע"ה, בשל שינוי במתכונת המיצ"ב, הוחלט להציג את נתוניהם. אולם, בפירוש הנתונים יש לקחת בחשבון כי עדיין מדובר בקבוצה קטנה מאוד של תלמידים (כ-5% מכלל דוברי הערבית).

לוח 11: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי ערבית

ערבית ה'	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	-	-	-	85	559	1,716	4,083	519	97
תש"ע	-	-	-	84	563	2,349	4,164	524	98
תשע"א	-	-	-	68	599	1,727	4,765	557	87
תשע"ב	-	-	-	74	580	1,991	3,610	547	86
תשע"ג	-	-	-	72	596	1,718	3,870	563	79
תשע"ה	370	605	65	72	591	2,218	4,691	543	97
תשע"ו	350	598	67	72	594	2,862	5,092	559	81
תשע"ז	314	604	65	61	618	2,420	4,769	579	72
תשע"ח	423	624	56	61	620	2,340	4,243	591	70

תובנות עיקריות:

- במבחן המיצ"ב בשפת-אם ערבית לכיתות ה', הנתונים לאורך השנים מצביעים על פערים ניכרים ועקביים בהישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך, לטובת תלמידים מרקע בינוני.
- בשנת תשע"ח בכיתות ה' נרשם פער בן 29 נקודות בהישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני בהשוואה להישגי חבריהם מרקע נמוך במבחן בשפת-אם ערבית.
- פער הישגים זה בין תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני לאלו מרקע נמוך הוא הנמוך שנרשם עד כה.
- העלייה בהישגי כלל התלמידים דוברי הערבית בכיתות ה' לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח השתקפה בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד, וניכרה מעט יותר בקרב תלמידים מרקע נמוך.
- הישגי תלמידים מכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי שנרשמו בתשע"ח הם הגבוהים ביותר לאורך העשור (פרט לתלמידים מרקע בינוני שהישגים בשפת-אם ערבית דומים להישג מתשע"ז).
- הפערים בין הישגי תלמידים מרקע גבוה להישגי תלמידים מרקע בינוני, כפי שנמדדו מאז שנת תשע"ה, קטנים יחסית, ובתשע"ח הישגי תלמידים מרקע גבוה דומים להישגי תלמידים מרקע בינוני.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- בשפת-אם ערבית בתשע"ח נרשם צמצום קל (של 10 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לאחר שבתשע"ז הפער נותר יציב ודומה לזה בתשע"ו. הצמצום בפער בתשע"ח נובע מכך שבהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך נרשמה עלייה מתונה בהישגים (12 נקודות), לעומת יציבות בהישגי תלמידים מרקע בינוני.

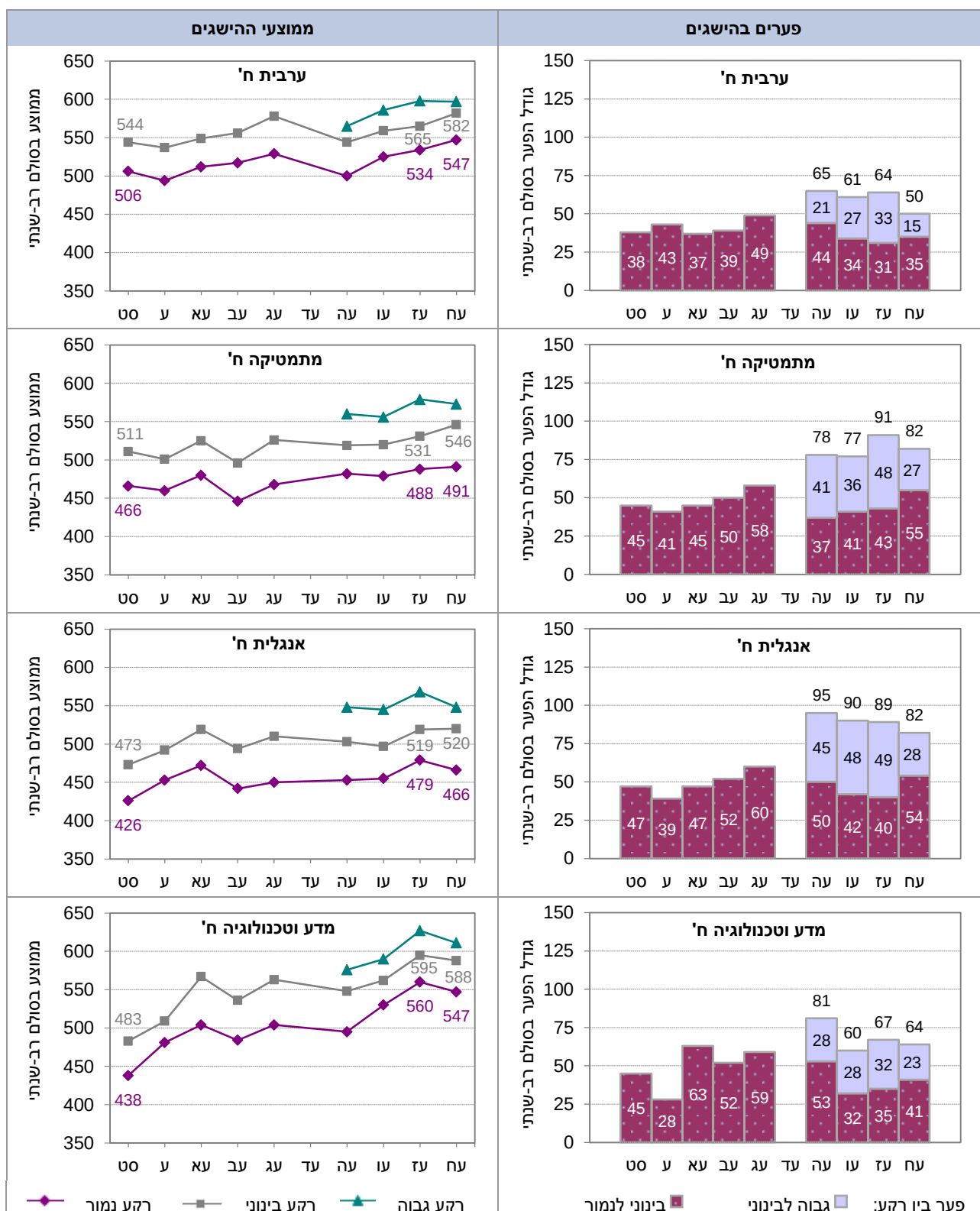
השוואת פערים בהישגים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח:

- העלויות בהישגי תלמידים מרקע נמוך במבחן בשפת-אם ערבית היו גדולות מאלו של תלמידים מרקע בינוני, וכתוצאה מכך פערי ההישגים הצטמצמו בהשוואה לפערים בתשס"ט (ב-11 נק' בשפת-אם ערבית).

כיתות ח'

תרשים 11: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב

דוברי ערבית*

* בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, לא הוצגו נתונים עד לשנת תשע"ג. החל משנת תשע"ה, בשל שינוי במתכונת המיצ"ב, הוחלט להציג את נתונים אולם, בפירוש הנתונים יש לקחת בחשבון כי עדיין מדובר בקבוצה קטנה מאד של תלמידים (כ-5% מכלל דוברי הערבית).

לוח 12: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' לפי רקע חברתי-כלכלי בקרב דוברי ערבית

רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך			
מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	
ערבית ח'									
תשס"ט	-	-	-	544	68	3,064	506	85	
תש"ע	-	-	-	537	77	2,920	494	91	
תשע"א	-	-	-	549	80	3,792	512	94	
תשע"ב	-	-	-	556	84	3,041	517	97	
תשע"ג	-	-	-	578	78	3,591	529	96	
תשע"ה	321	565	74	544	84	4,330	500	94	
תשע"ו	230	586	65	559	78	5,080	525	86	
תשע"ז	415	598	66	565	81	4,754	534	84	
תשע"ח	338	597	67	582	71	4,089	547	76	
מתמטיקה ח'									
תשס"ט	-	-	-	511	91	2,964	466	90	
תש"ע	-	-	-	501	90	2,820	460	89	
תשע"א	-	-	-	525	92	3,767	480	87	
תשע"ב	-	-	-	496	98	2,744	446	87	
תשע"ג	-	-	-	526	98	3,538	468	97	
תשע"ה	295	560	88	519	94	4,322	482	88	
תשע"ו	217	556	102	520	103	5,059	479	99	
תשע"ז	423	579	74	531	98	4,822	488	94	
תשע"ח	285	573	81	546	87	3,487	491	91	
אנגלית ח'									
תשס"ט	-	-	-	473	89	2,910	426	76	
תש"ע	-	-	-	492	94	3,085	453	91	
תשע"א	-	-	-	519	74	3,422	472	76	
תשע"ב	-	-	-	494	79	2,485	442	73	
תשע"ג	-	-	-	510	81	3,753	450	77	
תשע"ה	305	548	64	503	82	3,641	453	79	
תשע"ו	227	545	75	497	85	4,804	455	81	
תשע"ז	416	568	60	519	73	4,346	479	68	
תשע"ח	339	548	60	520	71	3,944	466	76	
מדע וטכנולוגיה ח'									
תשס"ט	-	-	-	483	104	2,755	438	104	
תש"ע	-	-	-	509	103	3,039	481	104	
תשע"א	-	-	-	567	104	2,800	504	109	
תשע"ב	-	-	-	536	99	1,911	484	91	
תשע"ג	-	-	-	563	102	3,448	504	94	
תשע"ה	305	576	91	548	107	3,554	495	104	
תשע"ו	221	590	111	562	106	4,544	530	104	
תשע"ז	411	627	116	595	114	4,442	560	106	
תשע"ח	254	611	96	588	100	3,013	547	98	

תובנות עיקריות:

- **בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח', הנתונים לאורך השנים מצביעים על פערים ניכרים ועקביים בהישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך, לטובת תלמידים מרקע בינוני.**
- **בשנת תשע"ח בכיתות ח' הפערים בהישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני בהשוואה להישגי חבריהם מרקע נמוך הם: כ-55 נקודות במתמטיקה ובאנגלית, 41 נקודות במדע וטכנולוגיה ו-35 נקודות בשפת-אם ערבית.**
- **פער ההישגים במבחן בשפת-אם ערבית בכיתות ח' גדול במעט מהפער המקביל בכיתות ה'.**
- **ככלל, העלייה בהישגי כלל התלמידים דוברי הערבית בכיתות ח' בארבעת תחומי הדעת לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח השתקפה גם בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד (פרט להישגים באנגלית של תלמידים מרקע גבוה).**
- **נרשמו פערים ניכרים גם בין הישגי תלמידים מרקע גבוה להישגי תלמידים מרקע בינוני, כפי שנמדדו מאז שנת תשע"ה, ובתשע"ח הישגי תלמידים מרקע גבוה גבוהים מהישגי תלמידים מרקע בינוני בכ-15 נקודות (שפת-אם ערבית) עד כ-25 נקודות בשאר המקצועות. חשוב לציין כי פערים אלו הצטמצמו (בכ-10 עד 20 נקודות) בשנת תשע"ח לעומת הפערים בתשע"ז.**

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- **בשנת הלימודים תשע"ח, בהשוואה לשנה הקודמת, נרשמו מגמות יציבות או התרחבות בפערים בין הישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני ואלו מרקע נמוך בכל המקצועות:**
- **במתמטיקה, בתשע"ח נרשמה התרחבות מתונה (של 12 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לעומת יציבות בפער שנרשמה בתשע"ז. התרחבות זו נובעת מכך שבהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך נרשמה יציבות ואילו הישגי תלמידים מרקע בינוני עלו במידה מתונה (15 נקודות).**
- **גם באנגלית בתשע"ח נרשמה התרחבות מתונה (של 14 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לעומת יציבות בפער שנרשמה בתשע"ז. התרחבות זו נובעת מכך שבהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך נרשמה ירידה מתונה בהישגים (13 נקודות), לעומת יציבות בהישגי תלמידים מרקע בינוני.**
- **בשפת-אם ערבית בתשע"ח נרשמה יציבות בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, בהמשך ליציבות שנרשמה בתשע"ז. מקור יציבות זו בעליות דומות יחסית בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך (13 נקודות) ובינוני (17 נקודות).**
- **גם במדע וטכנולוגיה בתשע"ח נרשמה התרחבות קלה (של 6 נקודות) בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, וזאת לעומת יציבות שנרשמה בתשע"ז. התרחבות זו נובעת מכך שבהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך נרשמה ירידה חדה יותר בהישגים (13 נקודות) מאשר הירידה בהישגי תלמידים מרקע בינוני (7 נקודות).**

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח:

- **ככלל, השינוי המצטבר על פני השנים בהישגים בכל מבחני המיצ"ב בכיתה ח' בבתי ספר דוברי ערבית מעיד על עלייה בהישגי התלמידים, בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי. ניכר כי במרבית המקצועות פער ההישגים בתשע"ח בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני ואלו מרקע נמוך דומה בגודלו לפער בתשס"ט (שפת-אם ערבית ומדע וטכנולוגיה) או אף גבוה ממנו (מתמטיקה ואנגלית).**

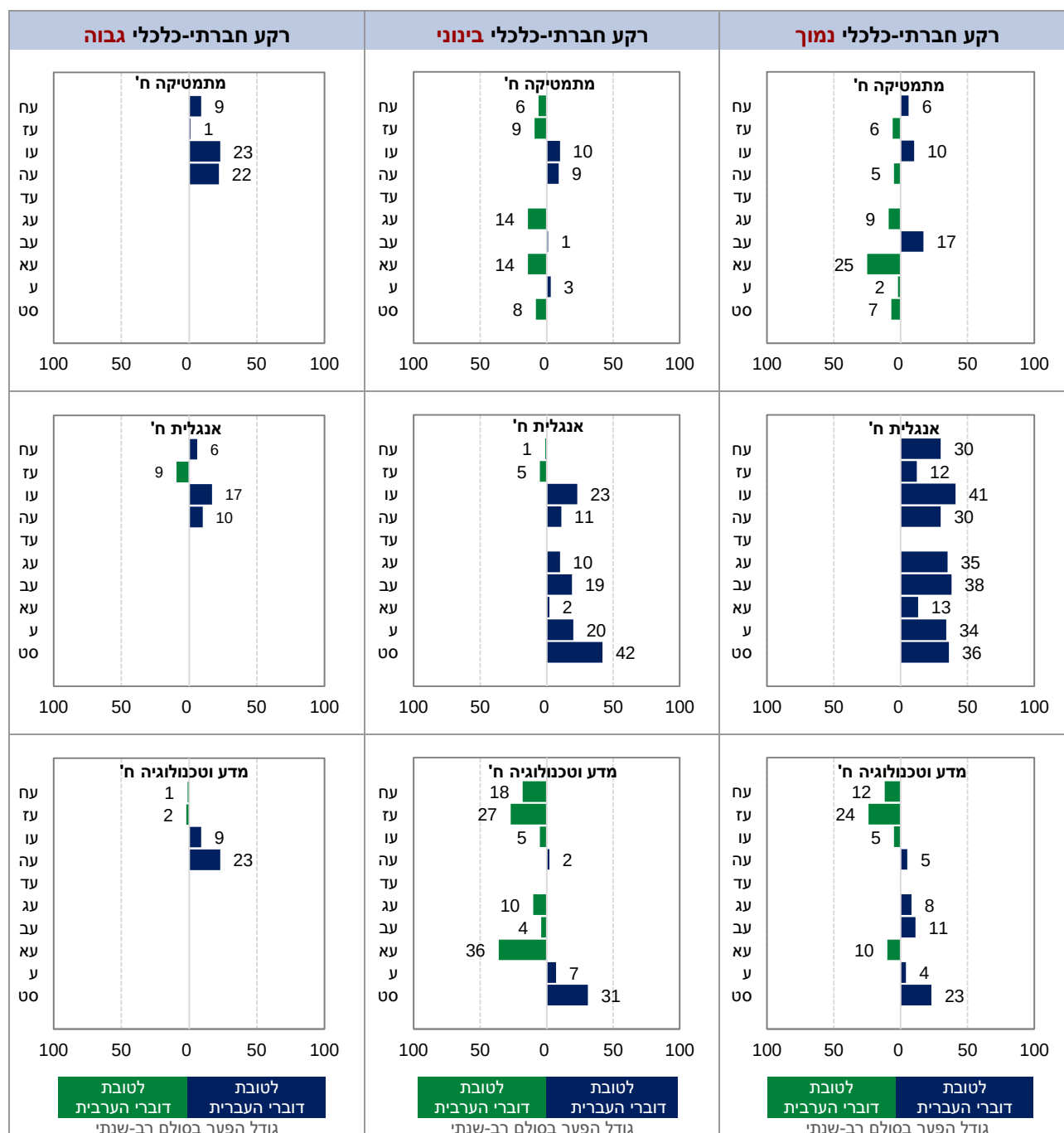
פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי דומה

בפרק זה תיבחן השאלה אם הפערים בין הישגיהם של תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לבין הישגיהם של תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית נעוצים בעיקר בהבדלים בהתפלגות המרקע החברתי-כלכלי בין שני מגזרי השפה. מנגד ייתכן שקיימים גם הבדלים בהישגי תלמידים משני מגזרי השפה ששייכים לאותה קבוצת מרקע חברתי-כלכלי. יש לזכור כי בקרב דוברי עברית מיעוט התלמידים מסווג לקבוצת המרקע הנמוך (בקירוב: 15%, לעומת 40% מרקע בינוני ו-45% מרקע גבוה) ואילו בקרב דוברי הערבית מרבית התלמידים מסווגים לקבוצת המרקע הנמוך (בקירוב: 65%, 30%, ו-5% בהתאמה). לאור זאת, בתרשימים הבאים מוצגים הפערים במבחני המיצ"ב בין הישגי תלמידים דוברי עברית ובין הישגי תלמידים דוברי ערבית בכל אחת משלוש קבוצות המרקע החברתי-כלכלי בנפרד – נמוך, בינוני וגבוה.

כיתות ח'

תרשים 12: פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית במבחני המיצ"ב לכיתות ח' – לפי רקע

חברתי-כלכלי ולפי מקצוע*

* בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, לא הוצגו נתונים עד לשנת תשע"ג. החל משנת תשע"ה, בשל שינוי במתכונת המיצ"ב, הוחלט להציג את נתוניהם. אולם, בפירוש הנתונים יש לקחת בחשבון כי עדיין מדובר בקבוצה קטנה מאד של תלמידים (כ-5% מכלל דוברי הערבית).

נתוני הפערים בהישגים בין תלמידים דוברי עברית ותלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי דומה – סיכום

תובנות עיקריות:

- במבט לאורך השנים על הישגי תלמידים באנגלית ובמדע וטכנולוגיה מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי השונות, ניכר כי בין תשס"ט לתשע"ח מסתמנת מגמה של צמצום, סגירה ועד כדי היפוך של תמונת פערי ההישגים בין מגזרי השפה – מפער לטובת דוברי העברית בשנים הראשונות של המדידה להישגים דומים ועד פער לטובת דוברי הערבית בשנות המדידה האחרונות (בחלק מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי). תופעה זו מתקיימת בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד, למעט בהישגי התלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך במבחן באנגלית.
- בשנת תשע"ח, נמצא כי בקרב תלמידי כיתות ח' נרשמו פערים בהישגים באנגלית לטובת תלמידים דוברי עברית בעיקר מרקע חברתי-כלכלי נמוך, בעוד במדע וטכנולוגיה הישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע נמוך ובינוני היו גבוהים מהישגי עמיתיהם דוברי העברית, ובמתמטיקה נרשמו פערים קלים ללא מגמה אחידה בין קבוצות הרקע החברתי-כלכלי.
- נראה כי הפערים בהישגים לטובת התלמידים דוברי העברית מקורם, בין היתר, בהבדלים בפרופיל החברתי-כלכלי המאפיין את תלמידי כל אחד מהמגזרים.

בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי נמוך:

- בשנה"ל תשע"ח, במבחן במדע וטכנולוגיה נרשם פער בהישגים לטובת דוברי הערבית, ולעומת זאת במבחנים באנגלית ובמתמטיקה נרשם פער בהישגים לטובת דוברי העברית.
- הפער הגדול ביותר בין המגזרים נרשם במבחן באנגלית – 30 נקודות לטובת דוברי העברית.

בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי בינוני:

- בשנה"ל תשע"ח, במבחנים מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה נרשמו פערים בהישגים לטובת דוברי הערבית. במבחן באנגלית לא נרשם פער של ממש בין שני המגזרים.
- הפער הגדול ביותר בין המגזרים נרשם במבחן במדע וטכנולוגיה – 18 נקודות לטובת דוברי הערבית.

בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי גבוה:

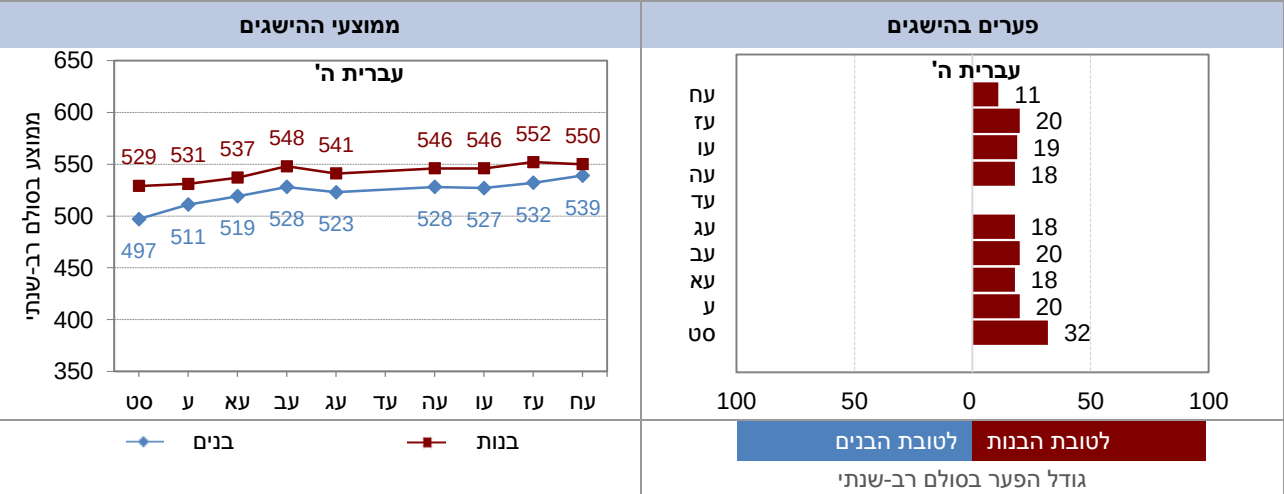
- בשנה"ל תשע"ח, במבחנים באנגלית ובמתמטיקה נרשמו פערים קלים בהישגים לטובת דוברי העברית. במבחן במדע וטכנולוגיה לא נרשם פער של ממש בין שני המגזרים.
- הפער הגדול ביותר בין המגזרים נרשם במבחן במתמטיקה – 9 נקודות בלבד לטובת דוברי העברית.

הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ומגדר

להלן מוצגים נתונים בדבר **ההישגים** של בנים ובנות, **והפערים** ביניהם בשנים תשס"ט-תשע"ח. בחינה משולבת של השינויים **בהישגים** של תלמידים משני המגדרים לאורך השנים כמו גם של **הפערים** ביניהם, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים בהישגים הלימודיים בין תלמידים משני המגדרים, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של תלמידים ממגדר זה או אחר. נזכיר כי **אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה** בין משתנה המגדר ובין ההישגים וכי ניתן להניח שקשרי הגומלין בין המשתנים הם מורכבים ומעורבים בהם משתנים נוספים שאינם בהכרח מוצגים במסגרת דוח זה.

בתי ספר דוברי עברית כיתות ה'

תרשים 13: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בקרב דוברי עברית

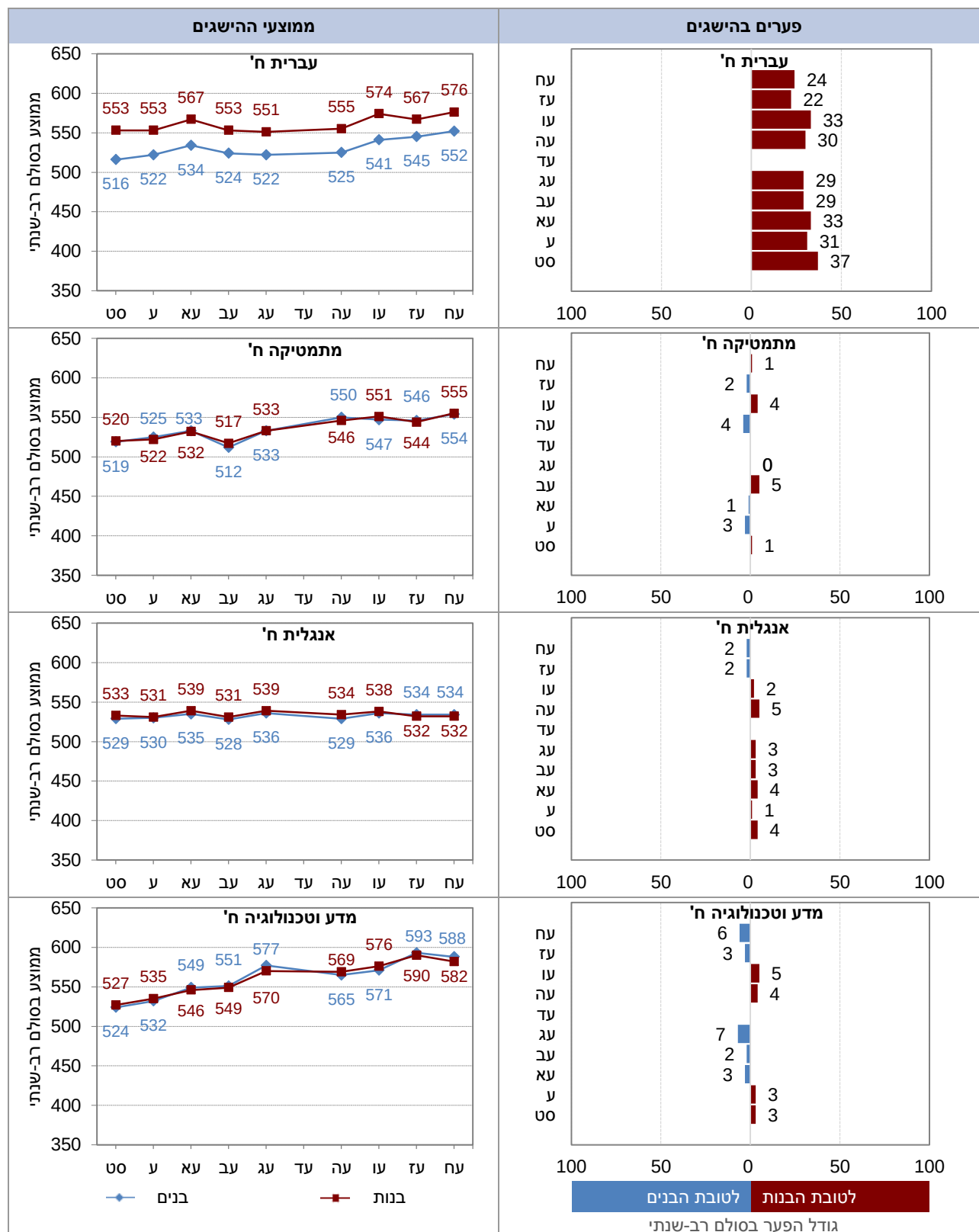

לוח 13: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בקרב דוברי עברית

בנים			בנות			עברית ה'
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
96	497	6,695	84	529	6,957	תשס"ט
85	511	7,093	76	531	7,044	תש"ע
73	519	7,611	70	537	7,795	תשע"א
71	528	6,310	63	548	6,955	תשע"ב
72	523	6,497	65	541	6,948	תשע"ג
75	528	9,368	68	546	9,640	תשע"ה
76	527	9,969	67	546	10,334	תשע"ו
70	532	10,367	62	552	10,697	תשע"ז
65	539	9,825	60	550	10,391	תשע"ח

כיתות ח'

תרשים 14: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בקרב דוברי עברית – לפי מקצוע

לוח 14: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בקרב דוברי עברית – לפי מקצוע

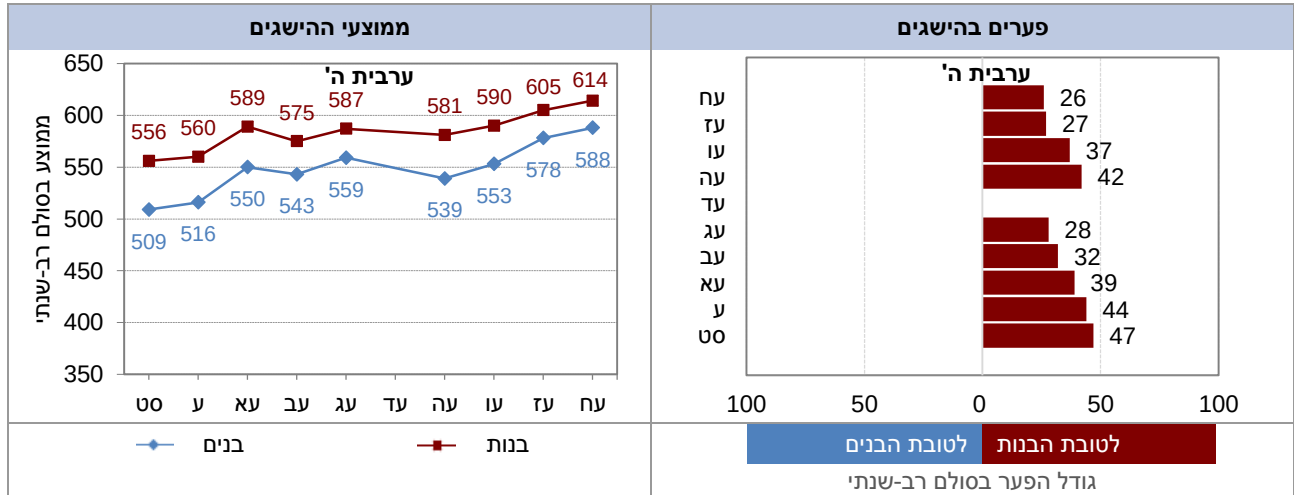
בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
עברית ח'						
104	516	6,414	89	553	6,962	תשס"ט
97	522	6,592	84	553	6,853	תש"ע
98	534	7,043	83	567	7,485	תשע"א
91	524	7,041	80	553	7,479	תשע"ב
94	522	6,539	82	551	6,960	תשע"ג
95	525	9,068	87	555	9,002	תשע"ה
85	541	8,893	72	574	9,408	תשע"ו
82	545	10,197	75	567	11,021	תשע"ז
82	552	9,654	72	576	9,695	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
104	519	6,421	97	520	6,799	תשס"ט
102	525	6,535	100	522	6,863	תש"ע
100	533	7,067	96	532	7,403	תשע"א
99	512	7,056	96	517	7,434	תשע"ב
101	533	6,589	96	533	6,954	תשע"ג
100	550	9,124	99	546	8,962	תשע"ה
103	547	8,931	99	551	9,490	תשע"ו
97	546	10,211	93	544	10,891	תשע"ז
92	554	9,649	90	555	9,460	תשע"ח
אנגלית ח'						
97	529	6,814	93	533	6,937	תשס"ט
94	530	6,836	90	531	7,253	תש"ע
85	535	6,362	81	539	6,835	תשע"א
86	528	6,711	84	531	7,256	תשע"ב
90	536	7,054	85	539	7,297	תשע"ג
88	529	9,096	86	534	9,128	תשע"ה
87	536	8,917	85	538	9,627	תשע"ו
86	534	10,076	84	532	10,869	תשע"ז
79	534	9,769	78	532	9,697	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
104	524	6,673	94	527	6,827	תשס"ט
97	532	6,681	93	535	7,101	תש"ע
100	549	6,515	95	546	6,824	תשע"א
102	551	6,744	98	549	7,254	תשע"ב
108	577	7,109	100	570	7,301	תשע"ג
105	565	9,060	101	569	8,993	תשע"ה
108	571	8,768	103	576	9,235	תשע"ו
117	593	9,806	111	590	10,471	תשע"ז
111	588	9,258	108	582	9,167	תשע"ח

תובנות עיקריות:

- **מבחינת הפערים בין הישגי המגדרים השונים עולה תמונה מעורבת.**
- **בשפת-אם עברית לכיתות ה' ו-ח' היו הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים (ב-11 נקודות וב-24 נקודות, בהתאמה). הפער בתשע"ח בכיתות ה' מהווה כמחצית הפער שנרשם בשנה קודמת (עמד על 20 נקודות), ואילו הפער בתשע"ח בכיתות ח' דומה לפער שנרשם בשנה קודמת (ועמד על 22 נקודות).**
- **באנגלית ובמתמטיקה לכיתות ח' נמצא כי הישגי הבנים דומים להישגי הבנות, וזאת ללא שינוי של ממש מתמונת הפערים בשנה קודמת.**
- **במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' היו הישגי הבנים גבוהים אך במעט מהישגי הבנות (ב-6 נקודות). הפער בתשע"ח איננו שונה במידה רבה מזה שנמצא בתשע"ז, אף כי בתשע"ז הישגי הבנים היו דומים להישגי הבנות.**
- **לאורך השנים נרשמו פערים לטובת הבנות בשפת-אם עברית בשתי דרגות הכיתה (ניכרת מגמת צמצום בפערים בעיקר בתש"ע ושוב בשנה-שנתיים האחרונות). ביתר המבחנים לכיתות ח' (אנגלית, מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה), לעומת זאת, הישגי הבנים דומים להישגי הבנות לאורך השנים (במרבית השנים, הבדל של עד 5 נקודות בהישגים).**

בתי ספר דוברי ערבית כיתות ה'

תרשים 15: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בקרב דוברי ערבית

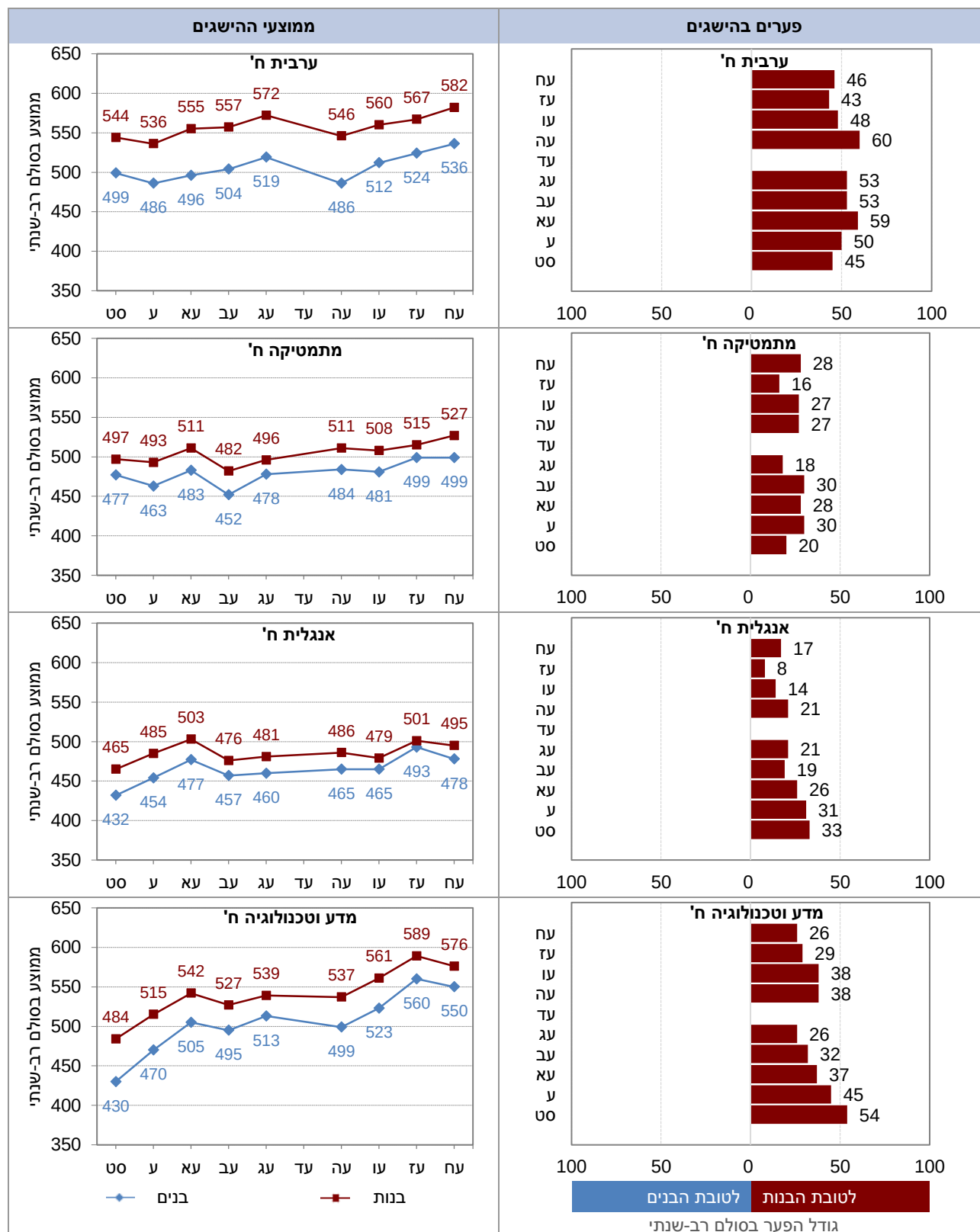

לוח 15: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בקרב דוברי ערבית

ערבית ה'	בנות		בנים	
	מספר נבחנים	ממוצע	מספר נבחנים	ממוצע
תשס"ט	3,166	556	2,884	509
תש"ע	3,490	560	3,392	516
תשע"א	3,523	589	3,136	550
תשע"ב	3,108	575	2,823	543
תשע"ג	3,057	587	2,729	559
תשע"ה	3,740	581	3,564	539
תשע"ו	4,425	590	3,895	553
תשע"ז	4,021	605	3,504	578
תשע"ח	3,740	614	3,286	588

כיתות ח'

תרשים 16: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בקרב דוברי ערבית – לפי מקצוע

לוח 16: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בקרב דוברי ערבית – לפי מקצוע

בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
ערבית ח'						
86	499	2,478	68	544	2,892	תשס"ט
93	486	2,786	76	536	3,243	תש"ע
96	496	2,818	75	555	3,095	תשע"א
101	504	2,340	82	557	2,886	תשע"ב
100	519	2,633	78	572	2,801	תשע"ג
96	486	3,432	80	546	3,996	תשע"ה
88	512	3,831	76	560	4,660	תשע"ו
87	524	3,662	76	567	4,541	תשע"ז
79	536	3,270	66	582	3,800	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
94	477	2,366	93	497	2,748	תשס"ט
92	463	2,726	91	493	3,177	תש"ע
91	483	2,789	90	511	3,078	תשע"א
92	452	2,243	96	482	2,688	תשע"ב
103	478	2,517	98	496	2,678	תשע"ג
91	484	3,425	93	511	3,895	תשע"ה
102	481	3,798	102	508	4,580	תשע"ו
99	499	3,718	98	515	4,595	תשע"ז
96	499	2,898	91	527	3,271	תשע"ח
אנגלית ח'						
86	432	2,503	84	465	2,819	תשס"ט
97	454	2,462	90	485	2,718	תש"ע
82	477	2,351	76	503	2,718	תשע"א
83	457	2,486	79	476	2,864	תשע"ב
86	460	2,613	80	481	3,055	תשע"ג
87	465	3,003	81	486	3,465	תשע"ה
88	465	3,676	84	479	4,440	תשע"ו
76	493	3,327	72	501	4,183	תשע"ז
82	478	3,126	75	495	3,514	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
108	430	2,399	97	484	2,681	תשס"ט
107	470	2,399	98	515	2,691	תש"ע
115	505	1,803	106	542	2,107	תשע"א
100	495	2,164	97	527	2,502	תשע"ב
103	513	2,492	97	539	2,819	תשע"ג
109	499	2,970	104	537	3,426	תשע"ה
107	523	3,556	102	561	4,234	תשע"ו
111	560	3,448	110	589	4,309	תשע"ז
103	550	2,368	97	576	2,967	תשע"ח

תובנות עיקריות:

- **הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים בכל מקצועות המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח'.**
- **בשפת-אם ערבית לכיתות ה' ו-ח' היו הישגי הבנות גבוהים במידה רבה מאוד מהישגי הבנים (26 נקודות בכיתה ה', 46 נקודות בכיתה ח'), בדומה לתמונת הפערים בתשע"ז.**
- **במתמטיקה לכיתות ח' נמצא כי הישגי הבנות גבוהים במידה רבה מאוד מהישגי הבנים (28 נקודות), כאשר בתשע"ח נרשמה התרחבות של למעלה מ-10 נקודות בפער ביחס לפער המקביל בתשע"ז.**
- **באנגלית לכיתות ח' נמצא כי הישגי הבנות גבוהים במידה ניכרת מהישגי הבנים (17 נקודות), כאשר בתשע"ח נרשמה התרחבות של כ-10 נקודות בפערים ביחס לפערים המקבילים בתשע"ז.**
- **במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' היו הישגי הבנות גבוהים במידה רבה מאוד מהישגי הבנים (ב-26 נקודות) בדומה לתמונת הפערים בתשע"ז.**
- **במרבית המבחנים לכיתות ח' (שפת-אם ערבית, אנגלית ומתמטיקה) הפערים לטובת הבנות שנרשמו בתשע"ח דומים לפערים שנרשמו בתשע"ו, כך שצמצום הפערים במבחנים אלו שנרשם בתשע"ז קוזז. לעומת זאת, במבחן במדע וטכנולוגיה נראה כי הצמצום בפער שנרשם בתשע"ז נשמר גם בתשע"ח. בכיתות ה', כמו כן, צמצום הפערים שנרשם בתשע"ז במבחן בשפת-אם ערבית נשמר בעיקרו בתשע"ח. בהשוואה לתשס"ט, הרי שצמצום בפערים חל רק בחלק מהמקצועות (שפת-אם ערבית לכיתות ה' וכן אנגלית ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח').**
- **תופעה מעניינת שנצפתה במקצוע שפת-אם ערבית, היא שכאשר ישנה ירידה בהישגים בשנה נתונה ("שנת משבר"), הרי שלרוב הירידה אצל הבנים חדה יותר – דבר התורם להתרחבות הפער המגדרי. הדבר ניכר מאוד בתשע"ה (בשתי דרגות הכיתה) ובתש"ע (בכיתות ח').**

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בפילוח לפי מגזר שפה ומגדר – סיכום

תובנות עיקריות:

- **בשני מגזרי השפה ובשתי שכבות הכיתה נמצאו פערים גדולים בהישגים לטובת הבנות במבחנים בשפת-אם.**
- **ביתר המבחנים לכיתות ח', הממצאים בתשע"ח שונים בתכלית בין מגזרי השפה, אך ניתן לזהות מגמה ברורה ומעניינת: בקרב דוברי העברית נמצא שהישגי בנים דוברי דומים להישגי הבנות, בעוד בקרב דוברי הערבית נמצא שהישגי בנים נמוכים במידה רבה מהישגי הבנות.**
- **תמונת הממצאים בשנה"ל תשע"ח בקרב תלמידי כיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית תואמת במידה רבה מאוד את התמונה שהתקבלה בשנה קודמת (תשע"ז), וזאת לעומת צמצום בפער בין המגדרים שנרשם במבחן בשפת-אם עברית לכיתות ה'. גם תמונת הממצאים בשנה"ל תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית תואמת ברוב המקצועות את התמונה שהתקבלה בתשע"ז, אף כי נרשמה התרחבות בפערים לטובת הבנות במבחנים באנגלית ובמתמטיקה לכיתות ח'.**

הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח

בבתי ספר דוברי עברית

לפי סוג פיקוח

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח

בלוח שלהלן מוצג מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בשכבות ה' ו-ח' באחוזים בעבור כלל בתי ספר דוברי עברית ובחלוקה לפי סוג פיקוח (ממלכתי/ממלכתי-דתי).¹⁴

נתוני ההשתתפות מתייחסים לכלל התלמידים שנבחנו,¹⁵ והם כוללים גם תלמידים משולבים (נתוני ההישגים המוצגים בהמשך הדוח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים אלה). שיעור התלמידים שנבחנו חושב מתוך כלל התלמידים בשכבות אלו בבתי הספר שהשתתפו בפועל במיצ"ב.

לוח 17: מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב בתשע"ח בקרב דוברי עברית ושיעוריהם (באחוזים) בשכבות ה' ו-ח' – לפי סוג פיקוח ושכבה

הפיקוח	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
פיקוח ממלכתי	ה'	295	681	17,635	91%
	ח'	146	593	16,815	89%
	כלל השכבות	395	1,274	34,450	90%
פיקוח ממ"ד	ה'	139	266	5,957	90%
	ח'	90	212	4,585	86%
	כלל השכבות	198	478	10,542	88%
כלל דוברי העברית	ה'	434	947	23,592	91%
	ח'	236	805	21,400	88%
	כלל השכבות	593	1,752	44,992	90%

עיון בלוח 17 מעלה כי שיעור התלמידים שנבחנו במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית עמד על כ-90%, הן בבתי ספר בפיקוח הממלכתי והן בבתי ספר בפיקוח הממלכתי-דתי, בכל אחד מדרגות הכיתה. עם זאת, שיעורי ההיבחנות בבתי ספר שבפיקוח הממלכתי-דתי נמוכים במעט מהשיעורים המקבילים בבתי הספר שבפיקוח הממלכתי (פער של 1% בכיתה ה' ושל 3% בכיתה ח').

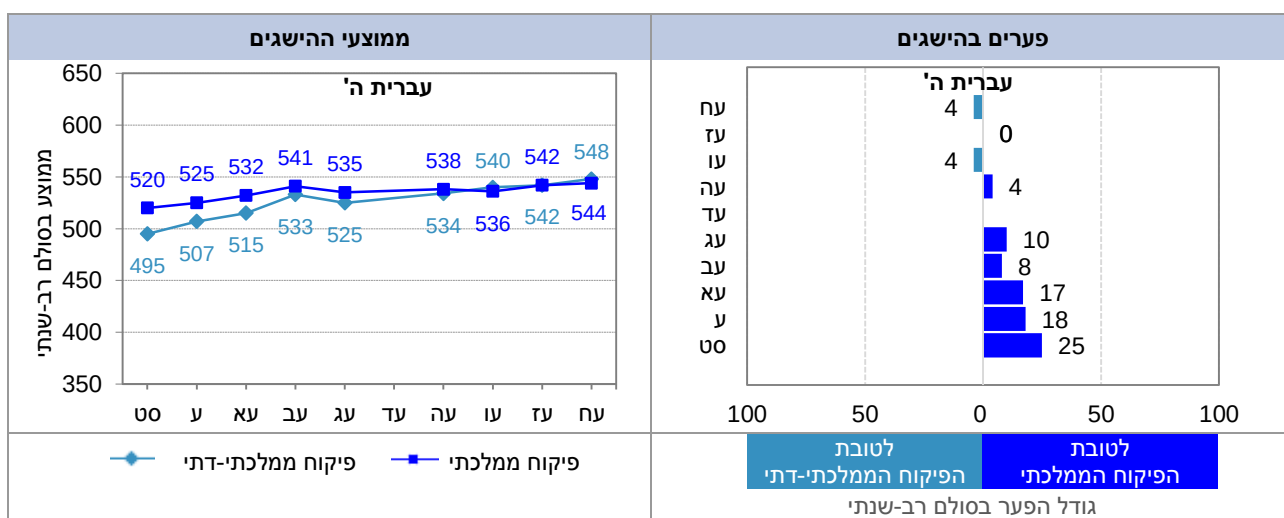
¹⁴ לצורך פישוט הדיווח על מספר הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים מבוססים על נתוני ההשתתפות במבחן בשפת-אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחנים.
¹⁵ כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח

להלן מוצגים נתונים בדבר ההישגים של תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בלבד, לפי סוג פיקוח, והפערים בהישגים בין תלמידים בבתי ספר משני סוגי הפיקוח בשנים תשס"ט-תשע"ח. בחינה משולבת של השינויים בהישגים של תלמידים בבתי ספר בשני סוגי הפיקוח לאורך השנים כמו גם של הפערים ביניהם, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים בהישגים הלימודיים של תלמידים בבתי ספר בפיקוח ממלכתי לעומת אלו בפיקוח הממלכתי-דתי, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של תלמידים בבתי ספר מפיקוח זה או אחר. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין הפיקוח אליו משתייכים התלמידים לבין הישגיהם וכי ניתן להניח שקשרי הגומלין בין המשתנים הם מורכבים ומעורבים בהם משתנים נוספים שאינם בהכרח מוצגים במסגרת דוח זה.

כיתות ה'

תרשים 17: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי הספר דוברי העברית – לפי סוג פיקוח

לוח 18: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי הספר דוברי העברית – לפי סוג פיקוח

פיקוח ממלכתי-דתי			פיקוח ממלכתי			עברית ה'
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
102	495	3,765	87	520	9,888	תשס"ט
84	507	3,183	80	525	10,955	תש"ע
79	515	3,469	69	532	11,937	תשע"א
70	533	3,522	67	541	9,743	תשע"ב
73	525	3,636	67	535	9,809	תשע"ג
72	534	4,586	72	538	14,422	תשע"ה
71	540	5,114	73	536	15,189	תשע"ו
66	542	4,908	67	542	16,156	תשע"ז
60	548	5,045	64	544	15,171	תשע"ח

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ה'** בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי, במבחן **בשפת-אם עברית**:

הישגים בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי נרשמה **יציבות** בהישגים **בשפת-אם עברית**, ואילו **בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמה עלייה קלה** בהישגים **בשפת-אם עברית** (כ-6 נקודות).

פערים בין הישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי בשנת תשע"ח:

- בשנת תשע"ח, הישגי התלמידים **בשפת-אם עברית** בבתי ספר בפיקוח ממלכתי **דומים** להישגי עמיתיהם בבתי ספר בפיקוח הממלכתי-דתי.

התבוננות רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- גם בפיקוח הממלכתי וגם בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמו **עליות** בהישגי תלמידים במבחן בשפת-אם עברית. השיפור בהישגי תלמידי הפיקוח **הממלכתי-דתי** היה **גדול יותר בכ-30 נקודות** מהשיפור המקביל בפיקוח הממלכתי.
- בקרב תלמידי **הפיקוח הממלכתי** נרשמה במהלך השנים **עלייה מתונה** בהישגים בשפת-אם עברית (כ-25 נקודות).
- בקרב תלמידי **הפיקוח הממלכתי-דתי** נרשמה במהלך השנים **עלייה ניכרת** בהישגים ובשפת-אם עברית (כ-55 נקודות).

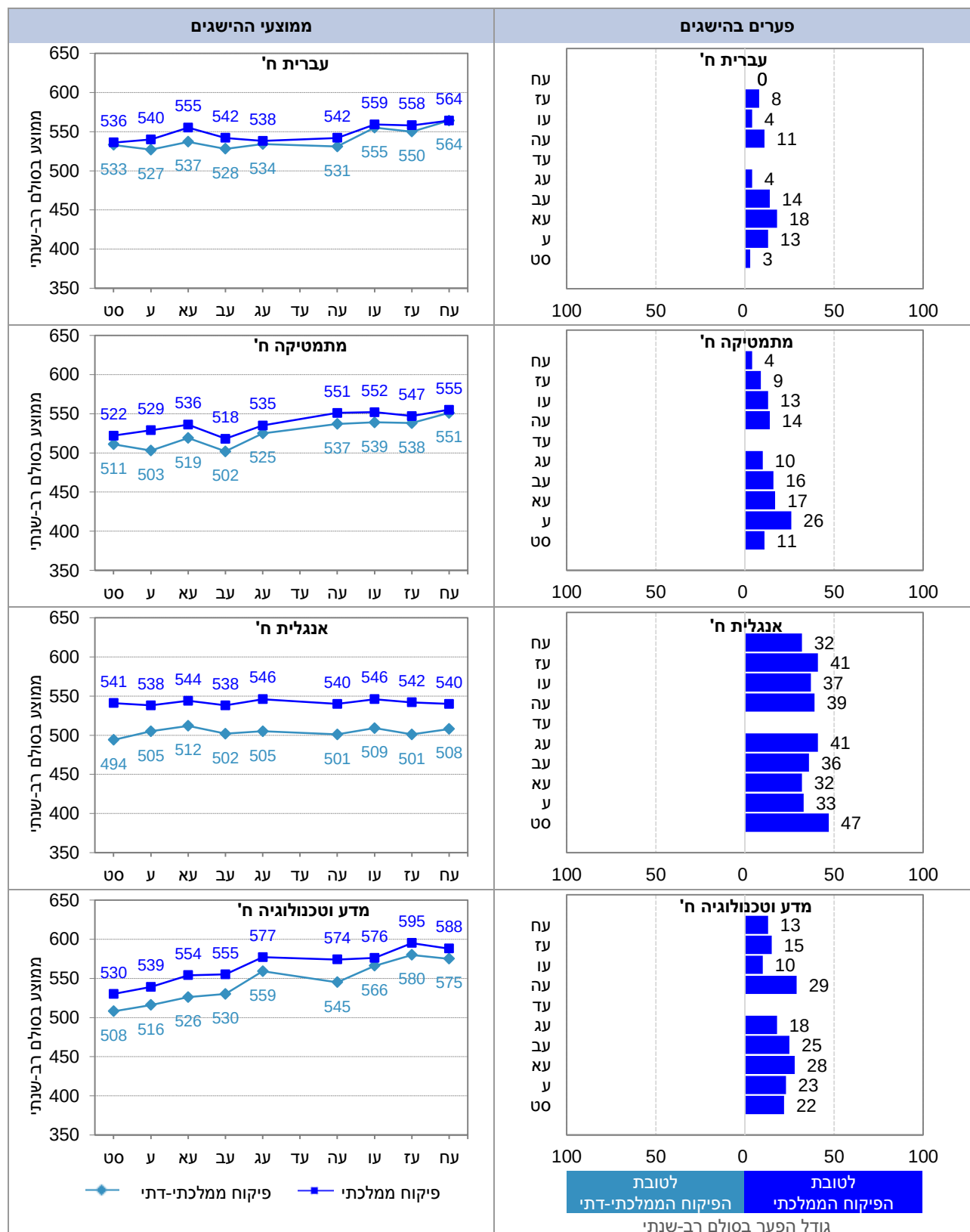
מגמות שינוי לאורך השנים בפערי ההישגים בין תלמידים בבתי ספר בשני סוגי הפיקוח:

- לאורך השנים, נרשמה מגמה של **צמצום בפערי ההישגים** בשפת-אם עברית (בשיעור של כ-30 נקודות) בין תלמידים בבתי ספר משני סוגי הפיקוח.
- **בשפת-אם עברית**, במהלך השנים הראשונות למדידה (עד תשע"א) נרשם פער של כ-15 עד 25 נקודות לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, **פער זה הצטמצם** (החל מתשע"ב), ואף **נסגר לגמרי** בשנים האחרונות (מאז תשע"ה).

פיזור הציונים:

- במהלך השנים חל **צמצום ניכר בפיזור הציונים** (ס"ת) במבחן **בשפת-אם עברית** בקרב תלמידים בפיקוח **הממלכתי-דתי** (ב-42 נקודות) ובמידה מעט פחותה מכך בקרב תלמידי **הפיקוח הממלכתי** (ב-23 נקודות). רוב הצמצום נרשם עד לשנים תשע"א-תשע"ב, ומאז הפיזור נשאר יציב יחסית, כאשר בשנתיים האחרונות מסתמנת מגמה של צמצום נוסף.

תרשים 18: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי הספר דוברי העברית – לפי סוג פיקוח

לוח 19: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי הספר דוברי העברית – לפי סוג פיקוח

פיקוח ממלכתי-דתי			פיקוח ממלכתי			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
עברית ח'						
99	533	2,986	98	536	10,390	תשס"ט
103	527	3,184	88	540	10,261	תש"ע
99	537	2,902	89	555	11,626	תשע"א
89	528	3,281	86	542	11,239	תשע"ב
93	534	2,890	88	538	10,609	תשע"ג
96	531	3,811	92	542	14,259	תשע"ה
81	555	3,795	80	559	14,506	תשע"ו
79	550	5,173	79	558	16,045	תשע"ז
77	564	4,110	79	564	15,239	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
100	511	2,988	100	522	10,233	תשס"ט
99	503	3,180	101	529	10,219	תש"ע
96	519	2,903	98	536	11,567	תשע"א
95	502	3,228	98	518	11,262	תשע"ב
97	525	2,882	99	535	10,661	תשע"ג
96	537	3,779	100	551	14,307	תשע"ה
101	539	3,843	101	552	14,578	תשע"ו
95	538	5,094	95	547	16,008	תשע"ז
88	551	4,055	92	555	15,054	תשע"ח
אנגלית ח'						
96	494	2,844	92	541	10,910	תשס"ט
97	505	3,021	89	538	11,068	תש"ע
88	512	2,811	81	544	10,386	תשע"א
89	502	3,215	82	538	10,752	תשע"ב
92	505	2,797	84	546	11,554	תשע"ג
91	501	3,727	84	540	14,497	תשע"ה
90	509	3,717	83	546	14,827	תשע"ו
87	501	5,039	82	542	15,906	תשע"ז
81	508	4,084	76	540	15,382	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
103	508	2,761	98	530	10,740	תשס"ט
93	516	2,932	95	539	10,850	תש"ע
96	526	2,899	97	554	10,440	תשע"א
97	530	3,294	100	555	10,704	תשע"ב
101	559	2,896	105	577	11,514	תשע"ג
99	545	3,705	103	574	14,348	תשע"ה
104	566	3,723	106	576	14,280	תשע"ו
110	580	4,901	114	595	15,376	תשע"ז
104	575	3,923	111	588	14,502	תשע"ח

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ח'** בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי:

הישגים בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- הישגי התלמידים דוברי העברית בבתי ספר בשני סוגי הפיקוח מצביעים על **מגמה מעורבת** של שינוי בתחומי הדעת השונים: **בפיקוח הממלכתי נרשמו עליות קלות בהישגים במתמטיקה (8 נקודות) ובשפת-אם עברית (6 נקודות)**, לצד **יציבות בהישגים באנגלית וירידה קלה בהישגים במדע וטכנולוגיה (7 נקודות)**, ואילו **בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמו עליות מתונות בהישגים בשפת-אם עברית ובמתמטיקה (כ-14 נקודות) ועלייה קלה בהישגים באנגלית (7 נקודות)**, לצד **יציבות בהישגים במדע וטכנולוגיה**.
- במבחנים לכיתות ח' בשפת-אם עברית ובמתמטיקה, העליות בהישגים בתשע"ח לעומת תשע"ז **גדולות יותר** בבתי ספר שבפיקוח הממלכתי-דתי (בכ-5 עד כ-10 נקודות) מאשר באלו שבפיקוח הממלכתי.

פערים בין הישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי בשנת תשע"ח:

- בשנת תשע"ח, הישגי התלמידים **בשפת-אם עברית ובמתמטיקה** בבתי ספר בפיקוח ממלכתי **דומים** להישגי עמיתיהם בבתי ספר בפיקוח הממלכתי-דתי. **באנגלית ובמדע וטכנולוגיה**, לעומת זאת, הישגי תלמידים **בפיקוח הממלכתי גבוהים** מהישגי תלמידים **בפיקוח הממלכתי-דתי**, פער זה בולט במיוחד **באנגלית (32 נקודות)**, ובמידה פחותה **במדע וטכנולוגיה (13 נקודות)**.
- בשפת-אם עברית לא נרשמו פערים** בהישגים בין תלמידים מבתי ספר בשני סוגי הפיקוח, וזאת בשתי דרגות הכיתה.

התבוננות רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- גם בקרב תלמידי הפיקוח הממלכתי וגם בקרב אלו בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמו **עליות ניכרות בהישגים במדע וטכנולוגיה (כ-60-65 נקודות)**, **ועליות מתונות יותר בהישגים במתמטיקה (כ-35-40 נקודות) בשפת-אם עברית (כ-30 נקודות)**. **באנגלית**, לעומת זאת, **לא נרשמו שינויים של ממש** בהישגים. השיפור בהישגי תלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי **דומה בעיקרו** לשיפור המקביל בהישגי תלמידים בפיקוח הממלכתי.

מגמות שינוי לאורך שנים בפערי ההישגים בין תלמידים בבתי ספר בשני סוגי הפיקוח:

- לאורך השנים, **במרבית המקצועות** נרשמה **מגמה של צמצום קל בפערי ההישגים** (בשיעור של כ-10 עד 15 נקודות בכל אחד מהמבחנים, **למעט שפת-אם עברית**) בין תלמידים בבתי ספר משני סוגי הפיקוח, ומגמה זו נמשכה גם בתשע"ח (פרט למבחן במדע וטכנולוגיה בו הפער נותר דומה לזה מתשע"ז).
- בשפת-אם עברית ובמתמטיקה**, במהלך השנים הראשונות למדידה (עד תשע"א ותש"ע, בהתאמה) הפערים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי דווקא התרחבו, ואז הצטמצמו (עד תשע"ג) ולרוב נותרו יציבים, עד שבתשע"ח נרשם צמצום נוסף שהביא לסגירת הפערים (במתמטיקה – לראשונה בשנות המדידה). גם **באנגלית ובמדע וטכנולוגיה** פער ההישגים **הצטמצם**, בעיקר תודות לצמצום בשנה מסוימת (תש"ע באנגלית ותשע"ג במדע וטכנולוגיה, וכן צמצום מאוחר יותר שקיזז עליות מאז – בתשע"ח ובתשע"ו, בהתאמה).

פיזור ההישגים:

- במהלך השנים חל **צמצום בפיזור הציונים (ס"ת)** במרבית המבחנים, כאשר הצמצום יחסית דומה בבתי ספר משני סוגי הפיקוח, וניכר יותר בשפת-אם עברית (כ-20 נקודות), ופחות מכך באנגלית (כ-15 נקודות) ובמתמטיקה (כ-10 נקודות). לעומת זאת, **במדע ובטכנולוגיה** פיזור הציונים נותר **יציב** בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי-דתי, ואף התרחב (ב-13 נקודות)** בקרב תלמידים מבתי ספר **בפיקוח הממלכתי**.

הערה: נתוני המבחנים בפיקוח הממלכתי בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים שנבחנו בבתי ספר שנמצא בהם חשד להפרה של טוהר בחינות או פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. להלן פירוט בתי הספר: נתוני המבחן במתמטיקה לכיתות ח' אינם כוללים בית ספר אחד (מהווה פחות מ-1% מבתי הספר בפיקוח הממלכתי) ונתוני המבחן במדע וטכנולוגיה אינם כוללים בית ספר אחד (מהווה פחות מ-1% מבתי הספר בפיקוח הממלכתי).

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח ורקע חברתי-כלכלי

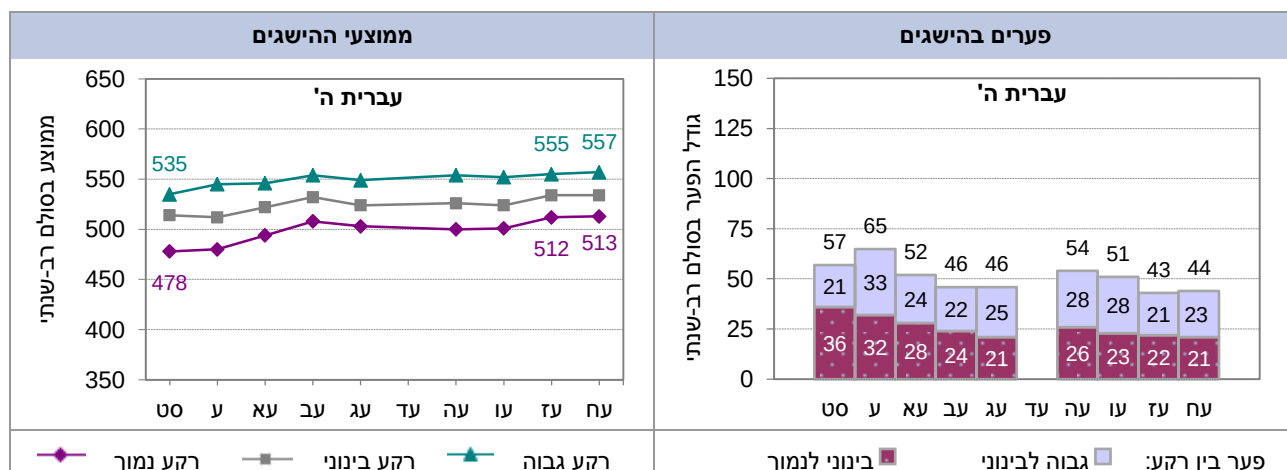
הניתוח בפרק זה נועד לבחון את מגמות השינוי בהישגים של תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי, בבתי ספר דוברי עברית מסוגי הפיקוח השונים, ולבדוק אם חל שינוי בפערים בין הישגי תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי לאורך השנים (להסבר נוסף על חישוב המדד, על החלוקה לקבוצות רקע חברתי-כלכלי ועל קריאת התרשימים להלן ר' בעמוד 28). להלן מוצגים נתונים בדבר **ההישגים** של תלמידים מקבוצות שונות של רקע חברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה) בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי, וכן **פערי ההישגים** ביניהם לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח. בעבור בתי ספר דוברי עברית בסוגי הפיקוח השונים ובעבור כל אחת מהשנים מוצגים הפערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע בינוני; הפערים בין הישגי תלמידים מרקע בינוני להישגי תלמידים מרקע גבוה; וכן הפערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע גבוה. בחינה משולבת של השינויים **בהישגים** של קבוצות אלו לאורך השנים כמו גם של **הפערים** ביניהן, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים בהישגים הלימודיים בין קבוצות חברתיות-כלכליות שונות, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של קבוצה חברתית-כלכלית זו או אחרת בבתי ספר מפיקוח נתון.

נזכיר כי **אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה** בין משתנה הרקע החברתי-כלכלי ובין ההישגים וכי ניתן להניח שקשרי הגומלין בין המשתנים הם מורכבים ומעורבים בהם משתנים נוספים שאינם בהכרח מוצגים במסגרת דוח זה.

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי כיתות ה'

תרשים 19: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר

דוברי עברית בפיקוח ממלכתי

לוח 20: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח

ממלכתי

עברית ה'	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	4,630	535	75	3,669	514	85	1,523	478	111
תש"ע	5,911	545	69	3,801	512	82	1,190	480	93
תשע"א	7,123	546	62	3,784	522	70	988	494	84
תשע"ב	4,578	554	58	3,692	532	68	1,435	508	80
תשע"ג	5,187	549	60	3,404	524	69	1,185	503	79
תשע"ה	8,061	554	61	4,616	526	75	1,681	500	88
תשע"ו	8,448	552	64	5,047	524	74	1,610	501	86
תשע"ז	8,042	555	60	6,199	534	69	1,859	512	80
תשע"ח	8,583	557	56	4,633	534	67	1,883	513	73

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ה'** מקבוצות רקע חברתי-כלכלי שונות במבחן **בשפת-אם עברית**, ופערי ההישגים ביניהם, **בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי**:

פערי הישגים בתשע"ח:

- **פערי ההישגים בין תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה לבין חבריהם מרקע חברתי-כלכלי נמוך עומד על 44 נקודות בשפת-אם עברית.**

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- **בשפת-אם עברית בשנת תשע"ח לא נרשם שינוי של ממש בהישגי תלמידים מכל קבוצות הרקע החברתי-כלכלי. כתוצאה מכך, גם לא נרשם שינוי בפערי ההישגים בין הקבוצות.**

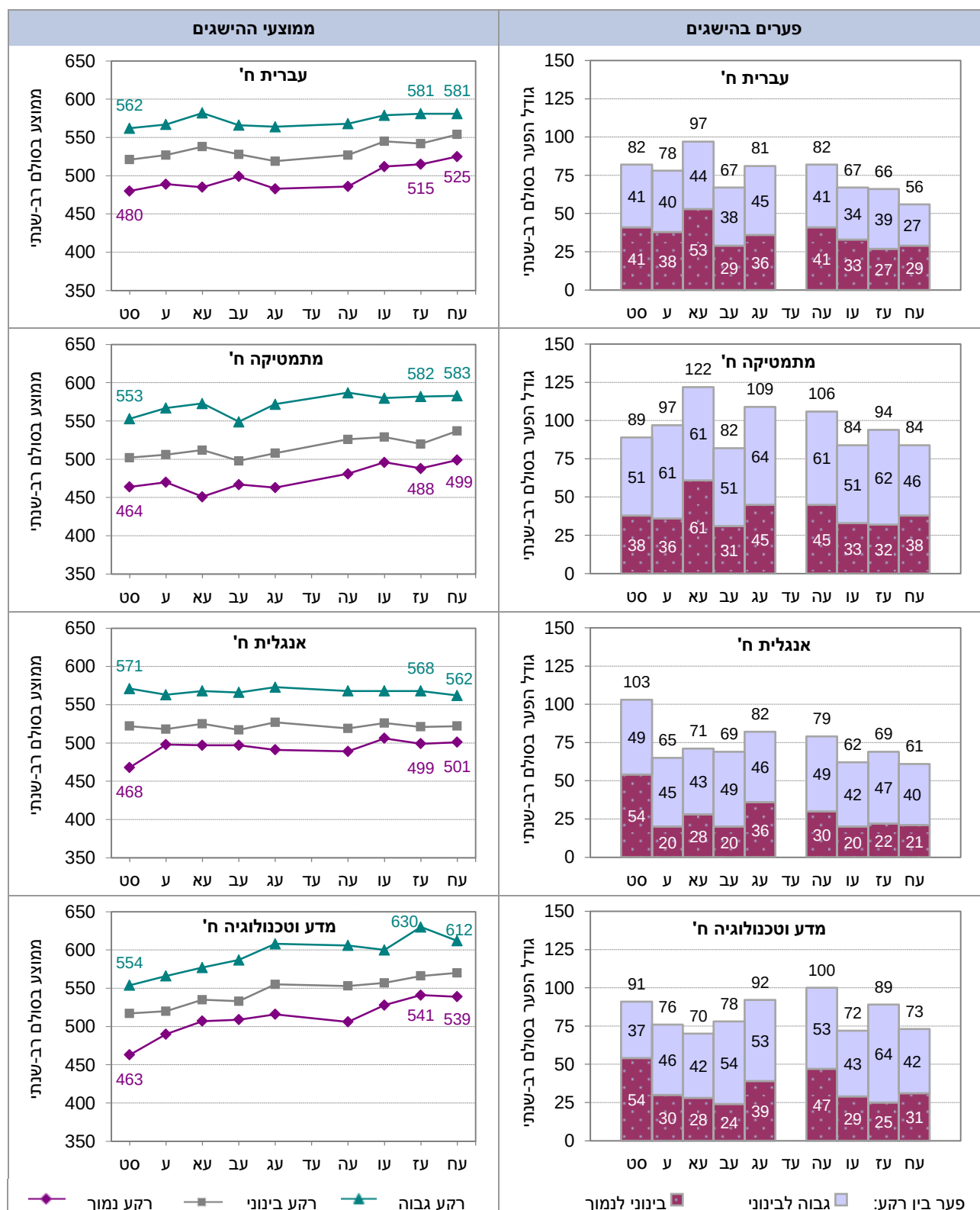
בראייה רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- **בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשם צמצום בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך. בתקופה זו הפער בשפת-אם עברית הצטמצם ב-13 נקודות.**
- **צמצום פערים זה מקורו בעליות גדולות יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך לעומת העליות בהישגי תלמידים מרקע גבוה.**

כיתות ח'

תרשים 20: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר

דוברי עברית בפיקוח ממלכתי

לוח 21: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח

ממלכתי

	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
עברית ח'									
תשס"ט	5,154	562	83	3,779	521	99	1,364	480	112
תש"ע	4,924	567	71	4,129	527	89	1,151	489	105
תשע"א	6,063	582	71	4,559	538	91	959	485	110
תשע"ב	5,017	566	73	4,568	528	86	1,600	499	95
תשע"ג	5,205	564	75	4,157	519	90	1,228	483	96
תשע"ה	7,144	568	81	5,621	527	92	1,434	486	98
תשע"ו	7,910	579	72	5,172	545	81	1,355	512	85
תשע"ז	7,450	581	70	6,871	542	80	1,670	515	84
תשע"ח	7,572	581	72	5,994	554	78	1,614	525	87
מתמטיקה ח'									
תשס"ט	5,103	553	95	3,734	502	96	1,306	464	90
תש"ע	4,931	567	92	4,095	506	97	1,131	470	94
תשע"א	6,058	573	85	4,512	512	95	942	451	84
תשע"ב	5,058	549	91	4,539	498	94	1,604	467	93
תשע"ג	5,224	572	80	4,188	508	100	1,226	463	99
תשע"ה	7,187	587	89	5,592	526	98	1,452	481	91
תשע"ו	8,007	580	89	5,127	529	103	1,361	496	103
תשע"ז	7,447	582	81	6,836	520	95	1,664	488	95
תשע"ח	7,552	583	81	5,871	537	92	1,560	499	95
אנגלית ח'									
תשס"ט	5,659	571	74	4,129	522	96	1,013	468	102
תש"ע	5,065	563	72	4,405	518	94	1,541	498	102
תשע"א	5,219	568	63	3,957	525	86	1,162	497	95
תשע"ב	5,448	566	66	4,102	517	84	1,157	497	90
תשע"ג	5,933	573	65	4,650	527	90	911	491	97
תשע"ה	7,250	568	63	5,692	519	89	1,482	489	98
תשע"ו	8,070	568	67	5,268	526	90	1,396	506	97
תשע"ז	7,370	568	67	6,807	521	86	1,664	499	89
תשע"ח	7,584	562	61	6,048	522	81	1,671	501	88
מדע וטכנולוגיה ח'									
תשס"ט	5,587	554	88	4,053	517	97	1,011	463	103
תש"ע	4,962	566	87	4,317	520	94	1,525	490	97
תשע"א	5,188	577	88	4,049	535	100	1,161	507	98
תשע"ב	5,422	587	95	4,070	533	96	1,156	509	93
תשע"ג	5,951	608	99	4,635	555	102	886	516	95
תשע"ה	7,201	606	93	5,647	553	103	1,434	506	98
תשע"ו	7,841	600	102	5,056	557	104	1,305	528	102
תשע"ז	7,152	630	111	6,578	566	108	1,597	541	105
תשע"ח	7,203	612	107	5,683	570	109	1,560	539	104

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ח'** מקבוצות רקע חברתי-כלכלי שונות, ופערי הישגים ביניהם, **בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי:**

פערי הישגים בתשע"ח:

- הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה** בהשוואה להישגי חבריהם **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** הם: 84 נקודות **במתמטיקה**, 73 נקודות **במדע וטכנולוגיה**, 61 נקודות **באנגלית** ו-56 נקודות **בשפת-אם עברית**.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

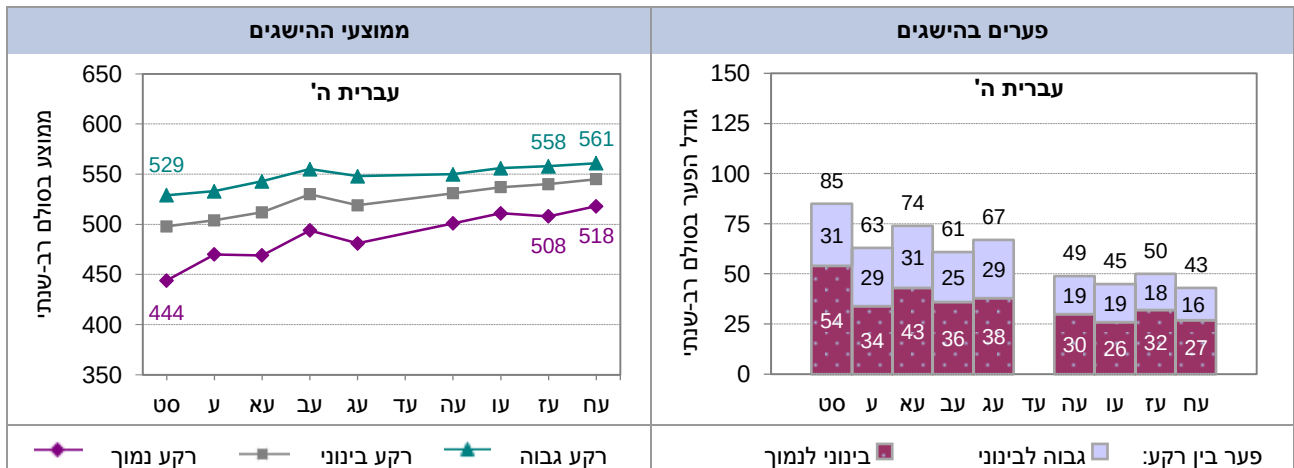
- **בכל המקצועות פערי הישגים** בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך **הצטמצמו** בכ-10 עד כ-15 נקודות. צמצום זה בפערים נובע מתהליכים שונים בקרב תלמידים מקבוצות רקע שונות.
- **בשפת-אם עברית ובמתמטיקה** בשנת תשע"ח **לא חל שינוי של ממש** בהישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי גבוה**, לעומת **עליות** בהישגי תלמידים **מרקע בינוני ונמוך**.
- **באנגלית ובמדע וטכנולוגיה** בשנת תשע"ח נרשמה **ירידה** בהישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי גבוה** (של 6 נקודות באנגלית ושל 18 נקודות במדע וטכנולוגיה), לצד **יציבות** בהישגי תלמידים **מרקע נמוך ומרקע בינוני**.

בראייה רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- **בכל המקצועות, ניכרה תנודתיות בפערי הישגים** בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך.
- **באנגלית, בשפת-אם עברית ובמדע וטכנולוגיה**, בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשם **צמצום בפערי הישגים** בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך (של 42 נקודות, 26 נקודות ו-18 נקודות, בהתאמה). **בשפת-אם עברית ובמדע וטכנולוגיה, צמצום הפערים** נובע **מעליות גדולות יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך** לעומת העליות בהישגי תלמידים מרקע גבוה. **באנגלית, לעומת זאת, צמצום הפערים** (שהוא ניכר יותר), נובע **מעלייה בהישגי תלמידים מרקע נמוך** לעומת **יציבות בהישגי תלמידים מרקע גבוה**.
- **במתמטיקה** לעומת זאת, נמצא שהפער בתשע"ח **דומה** לפער בתשס"ט (על אף תנודתיות בפער בין שנים). **העלייה שנרשמה בהישגי תלמידים מרקע נמוך דומה** לזו שבהישגי תלמידים מרקע גבוה.

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי כיתות ה'

תרשים 21: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי-דתי

לוח 22: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי-דתי

עברית ה'	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	1,248	529	78	1,675	498	96	812	444	117
תש"ע	1,134	533	74	1,377	504	82	652	470	89
תשע"א	1,224	543	62	1,624	512	78	603	469	88
תשע"ב	1,292	555	57	1,600	530	67	619	494	81
תשע"ג	1,574	548	60	1,514	519	71	541	481	82
תשע"ה	1,831	550	64	2,047	531	70	692	501	82
תשע"ו	1,861	556	62	2,482	537	69	757	511	82
תשע"ז	1,854	558	57	2,236	540	65	807	508	77
תשע"ח	2,190	561	53	2,197	545	59	644	518	66

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ה'** מקבוצות רקע חברתי-כלכלי שונות במבחן **בשפת-אם עברית**, ופערי ההישגים ביניהם, **בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי**:

פערי הישגים בתשע"ח:

- פער ההישגים בין תלמידים דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה** לבין חבריהם **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** עומד על 43 נקודות **בשפת-אם עברית**, בדומה לפער המקביל בקרב תלמידים בבתי ספר בפיקוח הממלכתי.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- **חל צמצום קל** בפער ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך **בשפת-אם עברית** (ב-7 נקודות). הדבר נובע מעלייה קלה בהישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** לעומת יציבות בהישגיהם של תלמידים **מרקע בינוני וגבוה**.

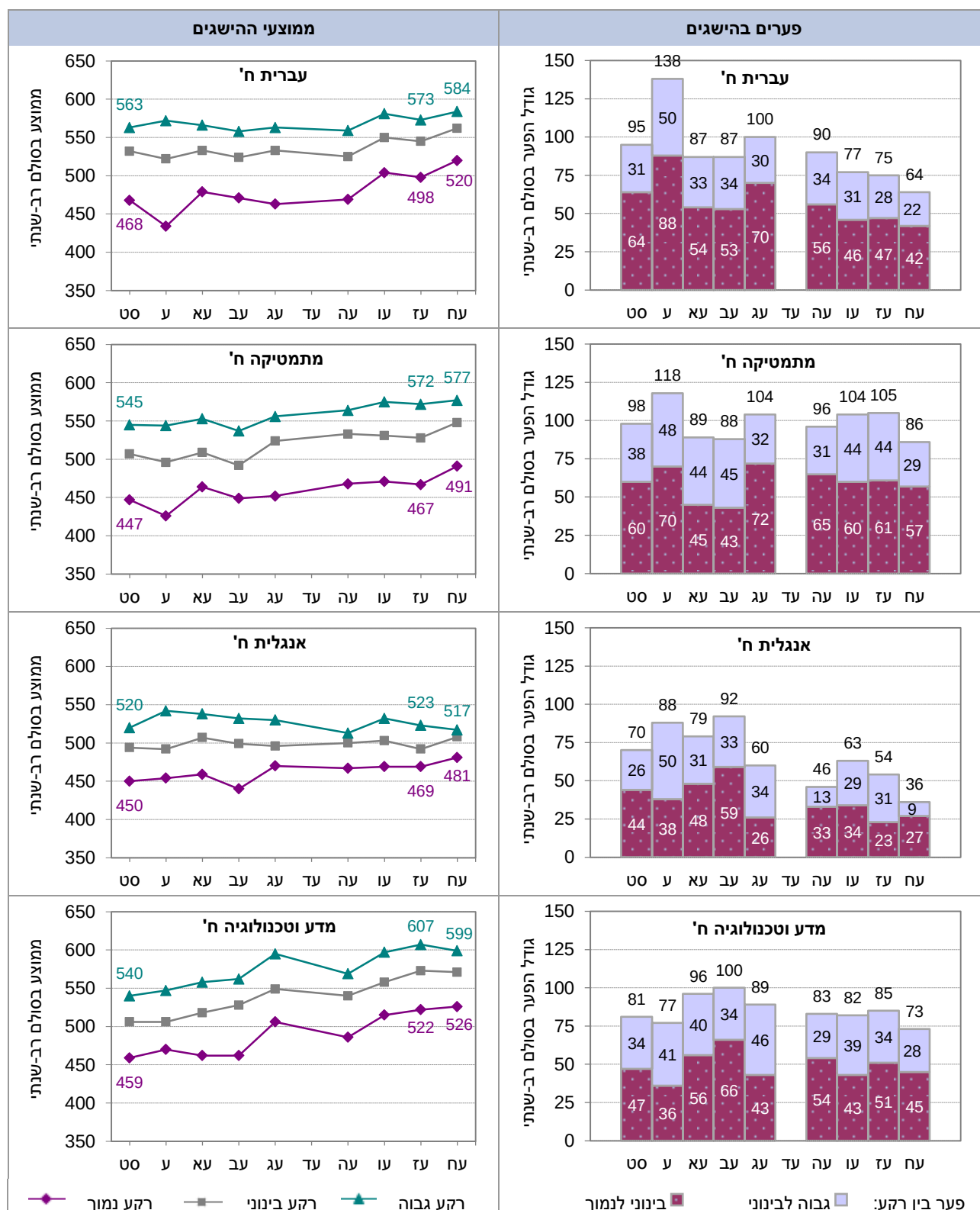
בראייה רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- **בשפת-אם עברית**, בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשם **צמצום של 42 נקודות בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך**, כך שהפער בתשע"ח הוא כמחצית הפער בתשס"ט. צמצום פערים זה בין תשע"ח לתשס"ט גדול ומשמעותי מהצמצום המקביל שחל במקצוע זה בפיקוח הממלכתי. **צמצום הפערים** נובע מעליות גדולות יותר בהישגי תלמידים **מרקע נמוך** לעומת העליות בהישגי תלמידים מרקע גבוה.

כיתות ח'

תרשים 22: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' ופערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר

דוברי עברית בפיקוח ממלכתי-דתי

לוח 23: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח

ממלכתי-דתי

	רקע גבוה			רקע בינוני			רקע נמוך		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
עברית ח'									
תשס"ט	1,313	563	78	1,197	532	95	449	468	117
תש"ע	1,145	572	72	1,439	522	93	564	434	122
תשע"א	1,232	566	80	1,204	533	95	433	479	118
תשע"ב	1,072	558	74	1,709	524	86	484	471	100
תשע"ג	1,195	563	76	1,282	533	88	401	463	104
תשע"ה	1,669	559	84	1,670	525	94	455	469	100
תשע"ו	1,311	581	70	2,021	550	80	451	504	87
תשע"ז	2,076	573	70	2,300	545	78	757	498	84
תשע"ח	1,711	584	68	1,917	562	75	463	520	86
מתמטיקה ח'									
תשס"ט	1,308	545	92	1,179	507	96	459	447	88
תש"ע	1,143	544	90	1,441	496	94	557	426	76
תשע"א	1,263	553	87	1,195	509	92	418	464	94
תשע"ב	1,079	537	89	1,661	492	92	473	449	83
תשע"ג	1,184	556	85	1,277	524	93	407	452	96
תשע"ה	1,660	564	91	1,651	533	94	451	468	84
תשע"ו	1,320	575	89	2,055	531	100	455	471	97
תשע"ז	2,057	572	82	2,257	528	94	741	467	90
תשע"ח	1,673	577	78	1,894	548	85	467	491	91
אנגלית ח'									
תשס"ט	971	520	90	1,296	494	96	523	450	88
תש"ע	1,072	542	77	1,426	492	99	500	454	95
תשע"א	1,274	538	74	1,117	507	90	402	459	92
תשע"ב	1,119	532	79	1,455	499	87	631	440	82
תשע"ג	1,223	530	86	1,199	496	92	361	470	93
תשע"ה	1,624	513	87	1,632	500	91	452	467	91
תשע"ו	1,272	532	78	1,985	503	93	445	469	89
תשע"ז	2,046	523	81	2,222	492	87	728	469	85
תשע"ח	1,679	517	76	1,903	508	82	480	481	87
מדע וטכנולוגיה ח'									
תשס"ט	948	540	95	1,255	506	99	513	459	100
תש"ע	1,058	547	83	1,370	506	92	486	470	93
תשע"א	1,325	558	85	1,171	518	94	385	462	95
תשע"ב	1,149	562	93	1,497	528	93	629	462	79
תשע"ג	1,216	595	99	1,221	549	97	450	506	88
תשע"ה	1,654	569	94	1,590	540	96	444	486	98
תשע"ו	1,273	597	99	2,006	558	101	432	515	100
תשע"ז	1,982	607	107	2,169	573	106	712	522	99
תשע"ח	1,623	599	101	1,826	571	103	454	526	97

תובנות עיקריות על אודות הישגי תלמידי **כיתות ח'** מקבוצות רקע חברתי-כלכלי שונות, ופערי הישגים ביניהם, בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי:

פערי הישגים בתשע"ח:

- **בשנת תשע"ח** הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי **מרקע חברתי-כלכלי גבוה** בהשוואה להישגי חבריהם **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** הם: 86 נקודות **במתמטיקה**, 73 נקודות **במדע וטכנולוגיה**, 64 נקודות **בשפת-אם עברית ו-36** נקודות **באנגלית**.
- פערים אלו **דומים בגודלם** לפערים המקבילים שנרשמו בפיקוח הממלכתי, פרט למבחן **באנגלית** בו הפער קטן יותר במידה משמעותית בפיקוח הממלכתי-דתי, וכן במבחן **בשפת-אם עברית** בו הפער מעט קטן יותר בפיקוח הממלכתי.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ח בהשוואה לתשע"ז:

- **בכל תחומי הדעת חל צמצום בפער ההישגים** בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך, בהשוואה לפער שנרשם בתשע"ז, צמצום של כ-10 נקודות (שפת-אם עברית ומדע וטכנולוגיה) עד כ-20 נקודות (מתמטיקה ואנגלית).
- **בשפת-אם עברית** בשנת תשע"ח נרשמו עליות בהישגי תלמידים מכל קבוצות הרקע חברתי-כלכלי, כאשר השיפור הגדול ביותר נרשם בהישגי תלמידים מרקע נמוך (בהשוואה להישגי תלמידים משאר קבוצות הרקע החברתי-כלכלי).
- **צמצום הפערים באנגלית ובמתמטיקה** נובע מעליות שנרשמו בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך, לעומת יציבות (מתמטיקה) או ירידה (אנגלית) בהישגי חבריהם מרקע גבוה.
- **במדע וטכנולוגיה** נרשמה בשנת תשע"ח יציבות בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך, לצד ירידה בהישגי תלמידים מרקע גבוה, דבר שתורם לצמצום קל בפער.

בראייה רב-שנתית (תשס"ט-תשע"ח):

- **בשפת-אם עברית ובאנגלית**, בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשם צמצום ניכר פערי הישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לאלו מרקע נמוך (בכ-30-35 נקודות). **במתמטיקה ובמדע וטכנולוגיה** נרשמה מגמה של תנודתיות, כאשר הפער בתשע"ז דומה לזה בתשס"ט וצמצום – גם אם קל – נרשם בעיקר בתשע"ח.
- **בכל המבחנים, צמצום הפערים** נובע מכך שבהישגי תלמידים מרקע נמוך נרשמו עליות מצטברות גדולות יותר לעומת אלו בהישגי תלמידים מרקע גבוה, פרט למבחן אנגלית, בו נרשמה יציבות בהישגי תלמידים מרקע גבוה (בדומה לנמצא בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי).

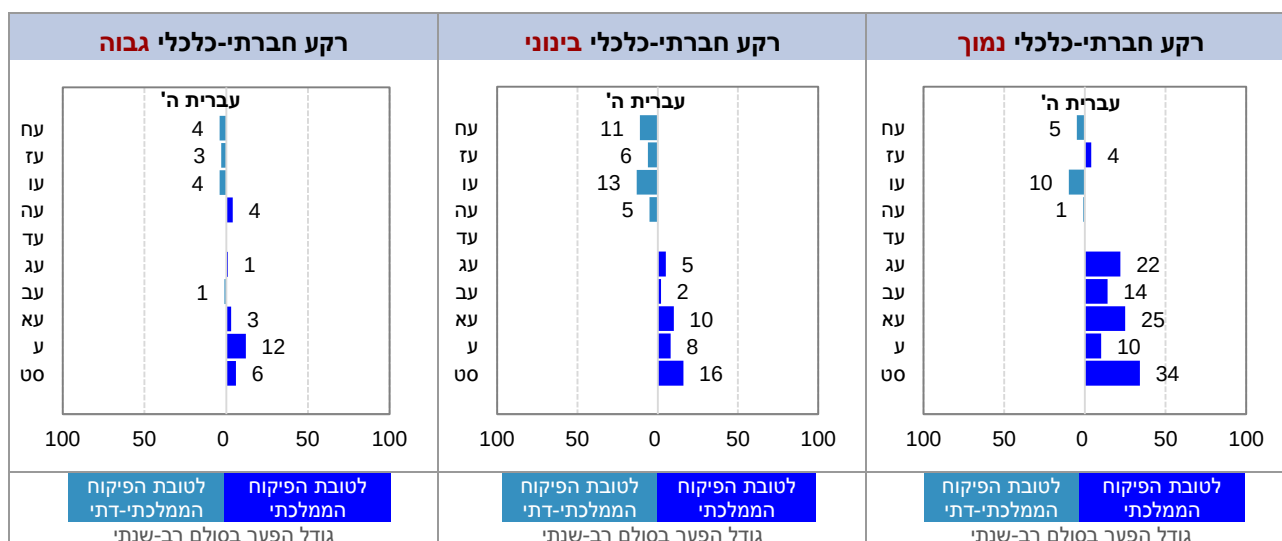
פערים בהישגים בבתי ספר דוברי עברית בין תלמידי הפיקוח הממלכתי לתלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי דומה

בפרק זה תיבחן השאלה אם הפערים בין הישגיהם של תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי לבין הישגיהם של תלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי נעוצים בעיקר בהבדלים בהתפלגות המרקע החברתי-כלכלי הקיימים בין תלמידים משני סוגי הפיקוח. מנגד ייתכן שקיימים גם הבדלים בהישגיהם של תלמידים בבתי ספר משני סוגי הפיקוח ששייכים לאותה קבוצה של מרקע חברתי-כלכלי. יש לזכור כי שיעורי התלמידים בבתי ספר דוברי העברית בפיקוח הממלכתי מרקע חברתי-כלכלי נמוך, בינוני וגבוה הם בקירוב 10%, 40% ו-50%, בהתאמה, ואילו שיעורי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי מרקע נמוך, בינוני וגבוה הם בקירוב 15%, 50% ו-35%. לאור זאת, בתרשימים הבאים מוצגים הפערים במבחני המיצ"ב בין הישגי התלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי לבין הישגי עמיתיהם שבפיקוח הממלכתי-דתי בכל אחת משלוש קבוצות המרקע החברתי-כלכלי בנפרד – נמוך, בינוני וגבוה.

כיתות ה'

תרשים 23: פערים בהישגים בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי במבחני המיצ"ב לכיתות ה'

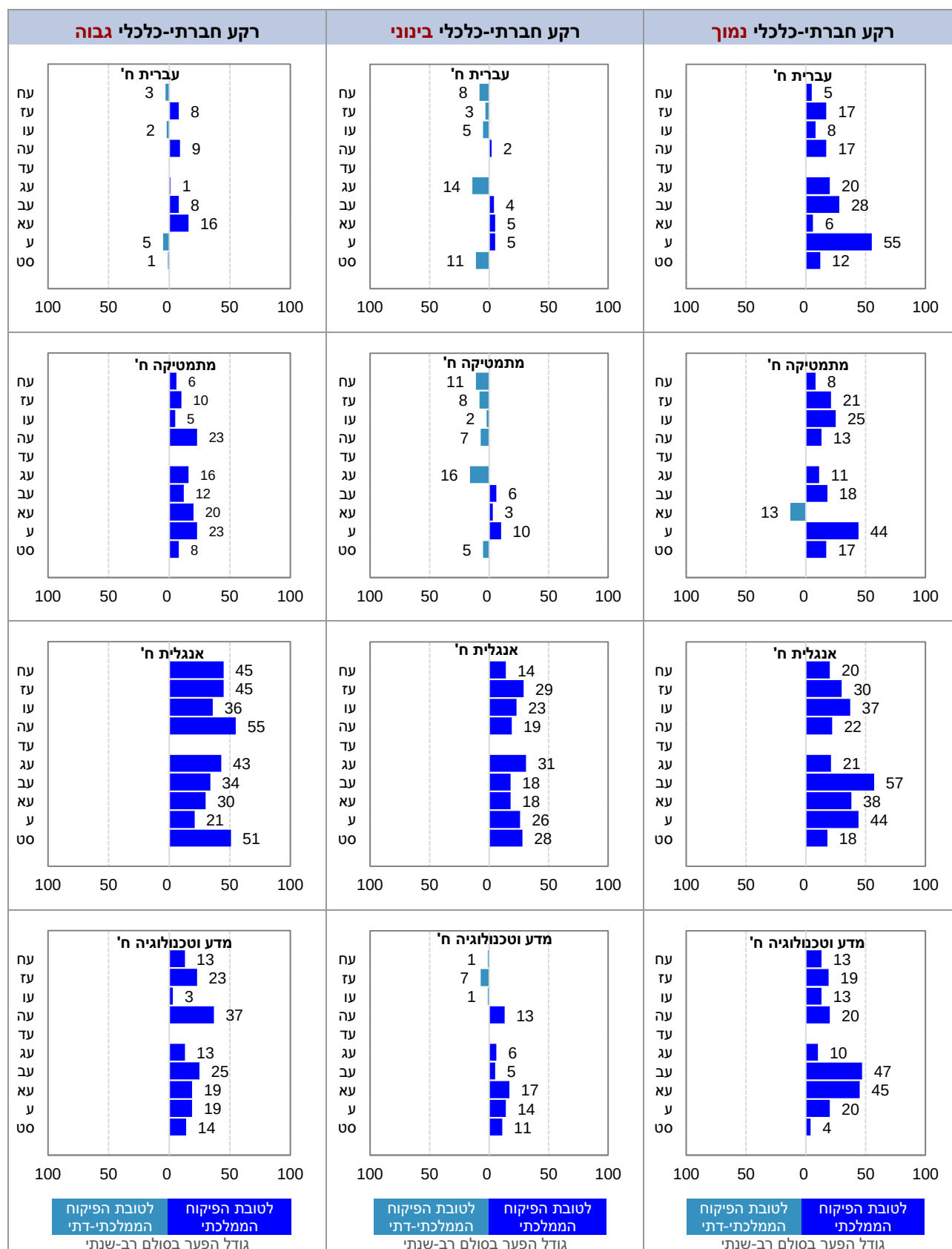
– לפי רקע חברתי-כלכלי

כיתות ח'

תרשים 24: פערים בהישגים בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי במבחני המיצ"ב לכיתות ח'

– לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מקצוע

פערים בהישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי דומה בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי – סיכום

כאשר בוחנים את הפערים בשנת תשע"ח בין הישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי להישגי עמיתיהם בפיקוח הממלכתי-דתי, בנפרד בכל קבוצת רקע חברתי-כלכלי, מתקבלת תמונה מעורבת ומורכבת:

בקרב תלמידי כיתות ה':

- בקרב תלמידים מכל קבוצות הרקע חברתי-כלכלי ניכרת מגמה של סגירת פערים ואף היפוך בפערים במבחן בשפת-אם עברית, כך שהפערים שנרשמו בשנים הראשונות לטובת תלמידים בבתי ספר בפיקוח הממלכתי (בעיקר בקרב תלמידים מרקע נמוך ובינוני), נסגרו באופן הדרגתי ובתשע"ח הישגי תלמידים בבתי ספר בפיקוח הממלכתי-דתי דומים לאלו של עמיתיהם בבתי ספר בפיקוח ממלכתי (בקרב תלמידים מרקע נמוך וגבוה) או גבוהים מהם (בקרב תלמידים מרקע בינוני).

בקרב תלמידי כיתות ח':

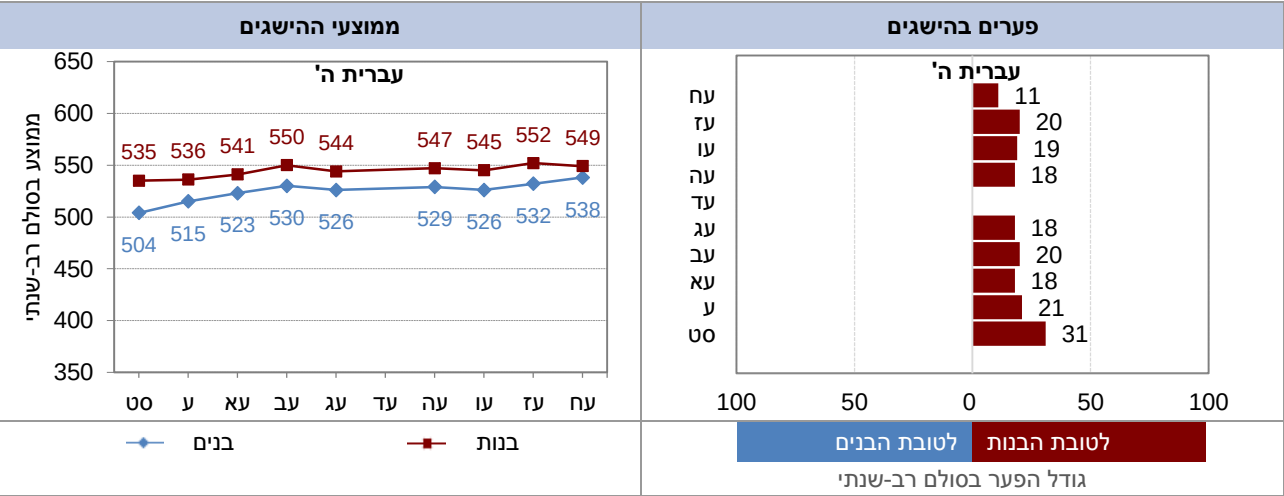
- בשנת תשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ניכרת מגמה של צמצום הפערים (לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי) בכל המבחנים.
- מגמה דומה של צמצום פערים (לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי) נרשמה גם בקרב תלמידים מרקע בינוני וגבוה, אך רק בחלק מן המבחנים כמו אנגלית (צמצום של 15 נקודות בקרב תלמידים מרקע בינוני) ושפת-אם עברית (עד כדי סגירת הפער לגמרי בקרב תלמידים מרקע גבוה). צמצום פערים נרשם גם במבחן במדע וטכנולוגיה (בקרב תלמידים מרקע בינוני – הפער לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי נסגר לגמרי, ואילו בקרב תלמידים מרקע גבוה – הפער לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי הצטמצם ב-10 נקודות).
- ביתר המבחנים, הפערים בתשע"ח דומים בעיקרם לאלו שנרשמו בתשע"ז, בקרב תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני וגבוה.
- רק במיעוט המבחנים (במתמטיקה ובשפת-אם עברית), בתשע"ח קיים פער לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי, וזאת רק בקרב תלמידים מרקע בינוני.
- במבחן באנגלית, עדין ניכרים הפערים הגדולים ביותר מבין כל המקצועות לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, וזאת בכל קבוצות הרקע החברתי-כלכלי. בעוד בתשע"ח נרשם צמצום בפערים במקצוע זה בקרב תלמידים מרקע נמוך (עומד על 20 נקודות, לעומת פער 30 נקודות בתשע"ז) ובינוני (14 נקודות, לעומת פער כפול – 29 נקודות – בתשע"ז), הרי שהפער הגדול מאוד (45 נקודות, בדומה לתשע"ז) בקרב תלמידים מרקע גבוה נשמר יציב וללא שינוי.

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומגדר

להלן מוצגים נתונים בדבר ההישגים של הבנים והבנות והפערים בהישגים ביניהם בשנים תשס"ט-תשע"ח. הנתונים מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי בעבור בתי הספר דוברי עברית שבפיקוח הממלכתי ושבפיקוח הממלכתי-דתי (בנפרד אלו מאלו). יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין מגדר התלמידים לבין הישגיהם.

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי כיתות ה'

תרשים 25: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי

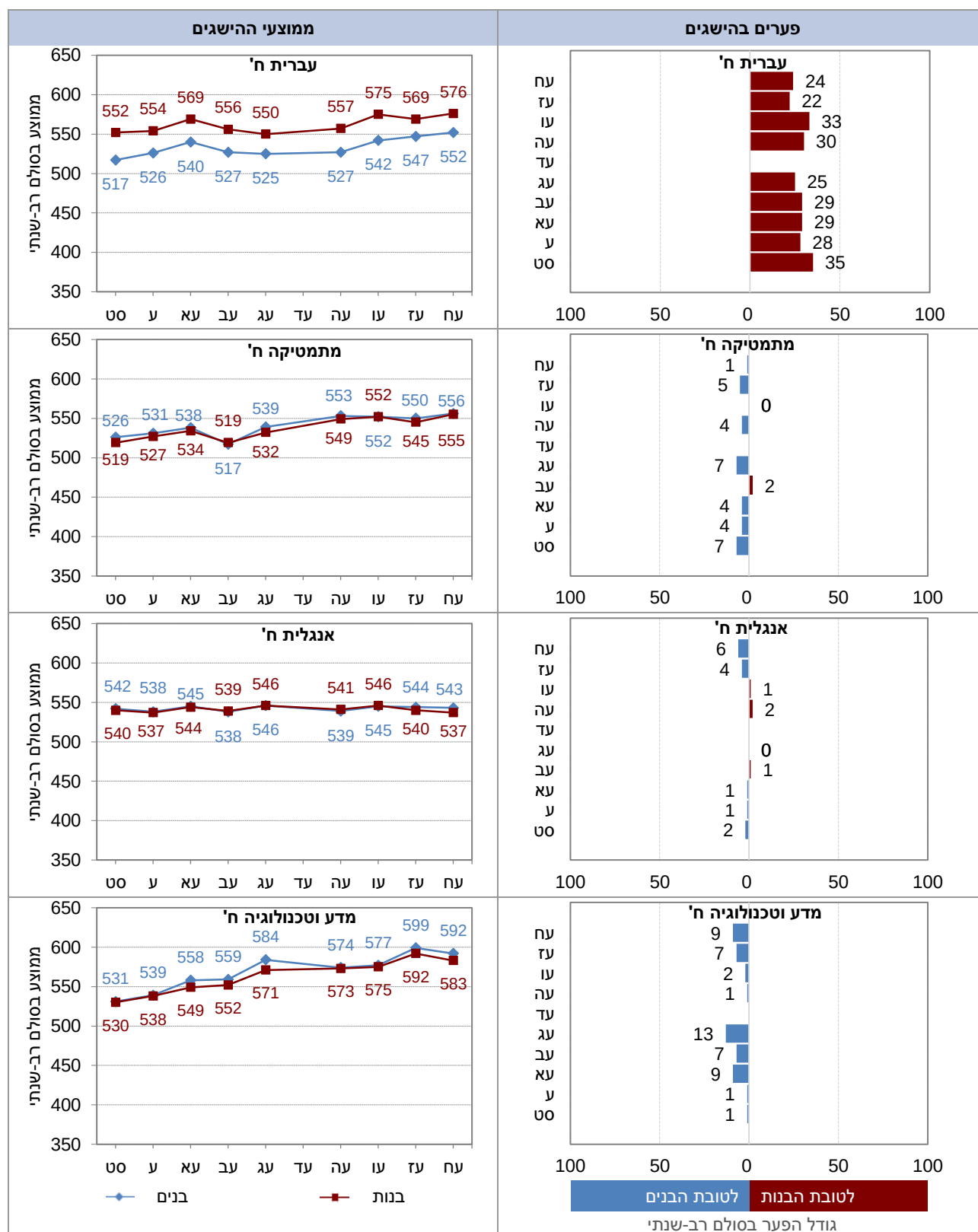
לוח 24: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי

עברית ה'	בנות		בנים	
	מספר נבחנים	ממוצע	מספר נבחנים	ממוצע
תשס"ט	5,021	535	4,867	504
תש"ע	5,502	536	5,453	515
תשע"א	6,038	541	5,899	523
תשע"ב	4,996	550	4,747	530
תשע"ג	5,088	544	4,721	526
תשע"ה	7,312	547	7,110	529
תשע"ו	7,721	545	7,468	526
תשע"ז	8,197	552	7,959	532
תשע"ח	7,826	549	7,345	538

כיתות ח'

תרשים 26: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי

– לפי מקצוע

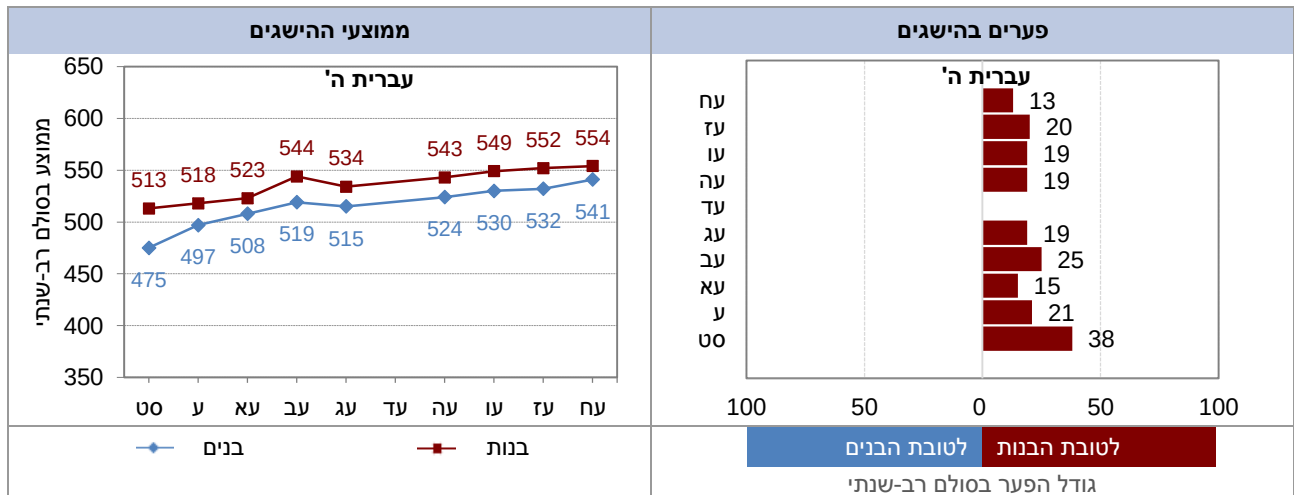
לוח 25: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי –

לפי מקצוע

בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
עברית ח'						
104	517	4,974	89	552	5,416	תשס"ט
94	526	5,045	80	554	5,216	תש"ע
95	540	5,664	82	569	5,962	תשע"א
89	527	5,432	79	556	5,807	תשע"ב
92	525	5,197	82	550	5,412	תשע"ג
94	527	6,972	87	557	7,287	תשע"ה
85	542	7,210	71	575	7,296	תשע"ו
83	547	7,757	75	569	8,288	תשע"ז
83	552	7,425	73	576	7,814	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
103	526	4,941	97	519	5,292	תשס"ט
102	531	5,033	100	527	5,185	תש"ע
99	538	5,679	96	534	5,888	תשע"א
99	517	5,479	97	519	5,783	תשע"ב
99	539	5,230	98	532	5,431	תשע"ג
100	553	7,046	100	549	7,261	תשע"ה
102	552	7,233	100	552	7,345	תשע"ו
96	550	7,798	94	545	8,210	תשע"ז
93	556	7,418	91	555	7,636	תשע"ח
אנגלית ח'						
92	542	5,378	92	540	5,530	תשס"ט
90	538	5,368	88	537	5,700	תש"ע
80	545	5,068	81	544	5,318	תשע"א
82	538	5,269	81	539	5,483	תשע"ב
86	546	5,646	83	546	5,908	תשע"ג
84	539	7,085	84	541	7,412	תשע"ה
84	545	7,351	83	546	7,476	תשע"ו
82	544	7,712	82	540	8,194	תשע"ז
76	543	7,562	77	537	7,820	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
102	531	5,293	94	530	5,447	תשס"ט
97	539	5,233	93	538	5,617	תש"ע
98	558	5,146	96	549	5,294	תשע"א
102	559	5,243	98	552	5,461	תשע"ב
109	584	5,634	101	571	5,880	תשע"ג
104	574	7,021	102	573	7,327	תשע"ה
108	577	7,095	103	575	7,185	תשע"ו
117	599	7,515	111	592	7,861	תשע"ז
112	592	7,125	109	583	7,377	תשע"ח

בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי כיתות ה'

תרשים 27: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי

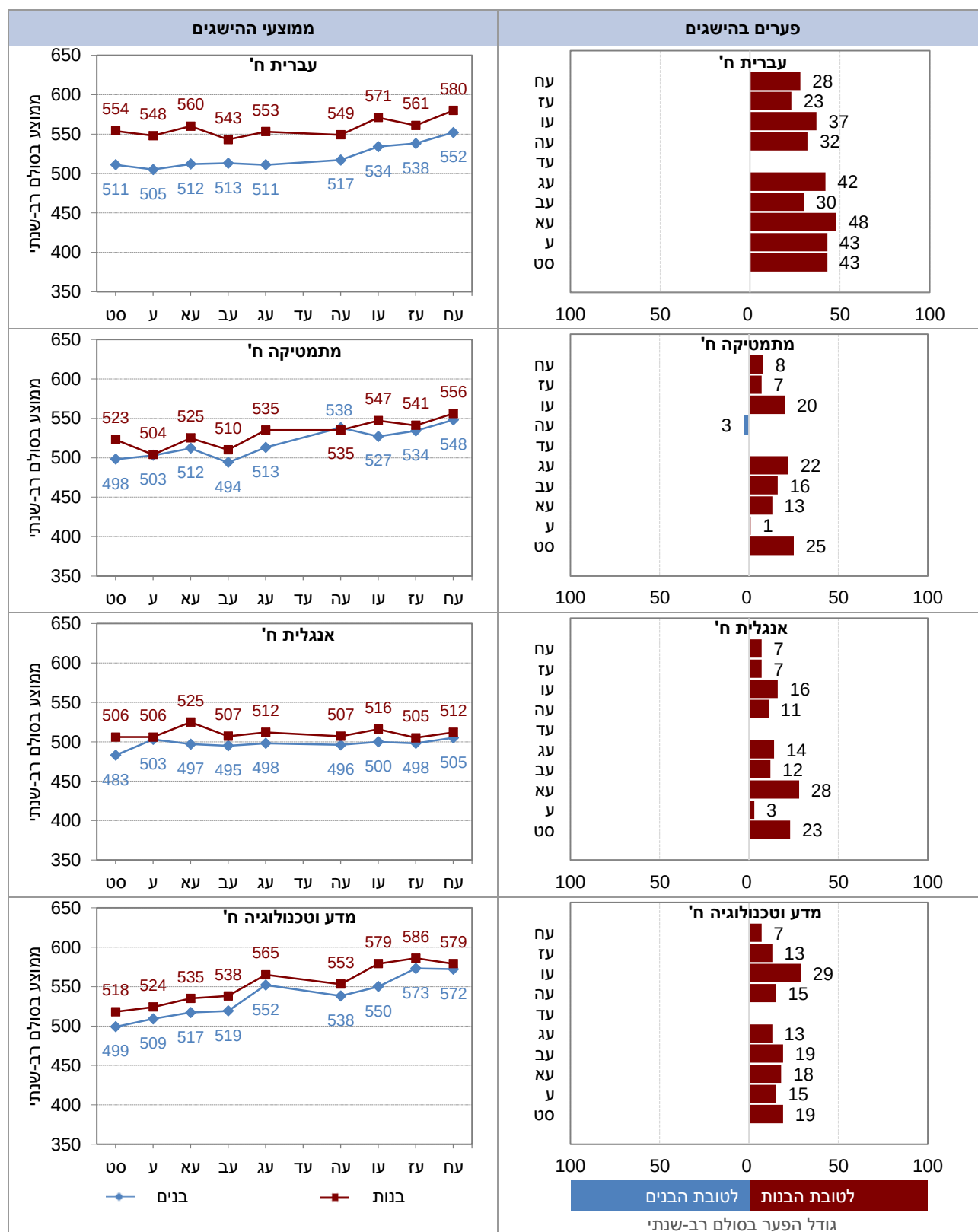

לוח 26: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי

עברית ה'	בנות		בנים	
	מספר נבחנים	ממוצע	מספר נבחנים	ממוצע
תשס"ט	1,936	513	1,828	475
תש"ע	1,542	518	1,640	497
תשע"א	1,757	523	1,712	508
תשע"ב	1,959	544	1,563	519
תשע"ג	1,860	534	1,776	515
תשע"ה	2,328	543	2,258	524
תשע"ו	2,613	549	2,501	530
תשע"ז	2,500	552	2,408	532
תשע"ח	2,565	554	2,480	541

כיתות ח'

תרשים 28: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית בפקוח הממלכתי-דתי – לפי מקצוע

לוח 27: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-

דתי – לפי מקצוע

בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
עברית ח'						
102	511	1,440	90	554	1,546	תשס"ט
105	505	1,547	97	548	1,637	תש"ע
106	512	1,379	86	560	1,523	תשע"א
94	513	1,609	81	543	1,672	תשע"ב
98	511	1,342	84	553	1,548	תשע"ג
98	517	2,096	90	549	1,715	תשע"ה
86	534	1,683	74	571	2,112	תשע"ו
80	538	2,440	77	561	2,733	תשע"ז
81	552	2,229	69	580	1,881	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
104	498	1,480	94	523	1,507	תשס"ט
99	503	1,502	99	504	1,678	תש"ע
97	512	1,388	94	525	1,515	תשע"א
96	494	1,577	92	510	1,651	תשע"ב
104	513	1,359	90	535	1,523	תשע"ג
99	538	2,078	93	535	1,701	תשע"ה
105	527	1,698	98	547	2,145	תשע"ו
100	534	2,413	91	541	2,681	תשע"ז
88	548	2,231	87	556	1,824	תשע"ח
אנגלית ח'						
99	483	1,436	91	506	1,407	תשס"ט
100	503	1,468	93	506	1,553	תש"ע
94	497	1,294	81	525	1,517	תשע"א
93	495	1,442	86	507	1,773	תשע"ב
96	498	1,408	88	512	1,389	תשע"ג
94	496	2,011	87	507	1,716	תשע"ה
91	500	1,566	89	516	2,151	תשע"ו
89	498	2,364	84	505	2,675	תשע"ז
83	505	2,207	79	512	1,877	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
108	499	1,380	95	518	1,380	תשס"ט
93	509	1,448	92	524	1,484	תש"ע
98	517	1,369	93	535	1,530	תשע"א
99	519	1,501	95	538	1,793	תשע"ב
105	552	1,475	98	565	1,421	תשע"ג
102	538	2,039	95	553	1,666	תשע"ה
105	550	1,673	101	579	2,050	תשע"ו
112	573	2,291	107	586	2,610	תשע"ז
106	572	2,133	102	579	1,790	תשע"ח

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי עברית בפילוח לפי סוג פיקוח ומגדר – סיכום

בדומה לשנים קודמות, גם בשנה"ל תשע"ח תמונת הפערים בהישגי בנים ובנות בבתי ספר דוברי עברית שונה בשני סוגי הפיקוח.

בפיקוח הממלכתי

- בכיתות ה' נמצא פער מתון (של 11 נקודות) לטובת הבנות בשפת-אם עברית.
- בכיתות ח' נמצא פער גדול (של 24 נקודות) לטובת הבנות בשפת-אם עברית. לעומת זאת, במתמטיקה הישגי הבנים דומים להישגי הבנות, ואילו באנגלית ובמדע וטכנולוגיה נרשם פער קל (של כ-8 נקודות) לטובת הבנים.

בפיקוח הממלכתי-דתי

- בכיתות ה' נמצא פער מתון (של 13 נקודות) לטובת הבנות בשפת-אם עברית.
- בכיתות ח' נמצאו פערים לטובת הבנות בכל ארבעת המבחנים: פער גדול (של 28 נקודות) בשפת-אם עברית, ופערים קטנים יותר (של כ-7 נקודות) במדע וטכנולוגיה, במתמטיקה ובאנגלית.

במבט-על

- בשני סוגי הפיקוח ובשתי דרגות הכיתה נמצא שהישגי הבנות גבוהים במידה רבה מהישגי הבנים בשפת-אם עברית (בכל סוג פיקוח, הפערים לטובת הבנות כפולים בכיתה ח' בהשוואה לפערים בכיתה ה'). בשאר תחומי הדעת לכיתות ח', אם נמצאו פערים לטובת מגדר זה או אחר, הרי שהם קלים.
- דפוסי הפערים בשפת-אם עברית בכיתות ה', דומים בשני סוגי הפיקוח. לעומת זאת, דפוסי הפערים בכיתות ח' דומים בשני סוגי הפיקוח רק במבחן בשפת-אם עברית, ובבדלים בכל יתר שלושת המקצועות, כך שבמקצועות אלו, בקרב תלמידים בבתי ספר בפיקוח הממלכתי הישגי הבנים לרוב גבוהים מעט יותר מהישגי הבנות (למעט מתמטיקה), ואילו בקרב תלמידים בבתי ספר בפיקוח הממלכתי-דתי הישגי הבנות גבוהים מעט יותר מהישגי הבנים.
- בכיתות ה', פערי ההישגים בין המגדרים בשפת-אם עברית בתשע"ח קטנים מן הפערים המקבילים בתשע"ז, קרי בתשע"ח נרשם צמצום בפער לטובת הבנות בשני סוגי הפיקוח. בשני סוגי הפיקוח בכיתות ה' נרשמה עלייה קלה בהישגי בנים, לעומת יציבות בהישגי בנות. בכיתות ח', לעומת זאת, פערי ההישגים בין המגדרים בכל המקצועות בתשע"ח דומים לפערים המקבילים בתשע"ז, למעט צמצום בפער במדע וטכנולוגיה, בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי (הנובע מירידה בהישגי הבנות לעומת יציבות בהישגי הבנים).

הישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח

בבתי ספר דוברי ערבית

לפי מגזר

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר

בלוח שלהלן מוצג מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בשכבות ה' ו-ח' באחוזים, בחלוקה לפי מגזרים דוברי ערבית (ערבי, דרוזי, בדואי-דרום ובדואי צפון)¹⁶.

נתוני ההשתתפות מתייחסים לכלל התלמידים שנבחנו¹⁷, והם כוללים גם תלמידים משולבים וגם תלמידים הלומדים בכיתות בהן נמצא חשד לפגיעה בטוהר בחינות (נתוני ההישגים המוצגים בהמשך הדוח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים אלה). שיעור התלמידים שנבחנו חושב מתוך כלל התלמידים בשכבות אלו בבתי הספר שהשתתפו בפועל במיצ"ב.

לוח 28: מספר הנבחנים במבחני המיצ"ב בתשע"ח בקרב דוברי ערבית ושיעוריהם (באחוזים) בשכבות ה' ו-ח' – לפי מגזר ושכבה

המגזר	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
ערבי	ה'	88	223	5,557	93%
	ח'	50	211	5,475	89%
	כלל השכבות	123	434	11,032	91%
דרוזי	ה'	12	24	581	95%
	ח'	6	23	609	94%
	כלל השכבות	18	47	1,190	94%
בדואי דרום	ה'	28	76	1,778	89%
	ח'	20	75	1,708	83%
	כלל השכבות	35	151	3,486	86%
בדואי צפון	ה'	11	20	412	89%
	ח'	5	18	432	83%
	כלל השכבות	15	38	844	86%
כלל דוברי הערבית	ה'	139	343	8,328	92%
	ח'	81	327	8,224	88%
	כלל השכבות	191	670	16,552	90%

עיון בלוח 28 מעלה כי שיעור התלמידים שנבחנו במבחני המיצ"ב בשכבת ה' בבתי ספר דוברי ערבית הוא 92% ובשכבת ח' – 88%. במגזר הבדואי בדרום בולט שיעור השתתפות נמוך יחסית, בעיקר בשכבה ח' (83%). שיעורים אלה גבוהים בכ-2%-3% לעומת השיעורים בתשע"ז.

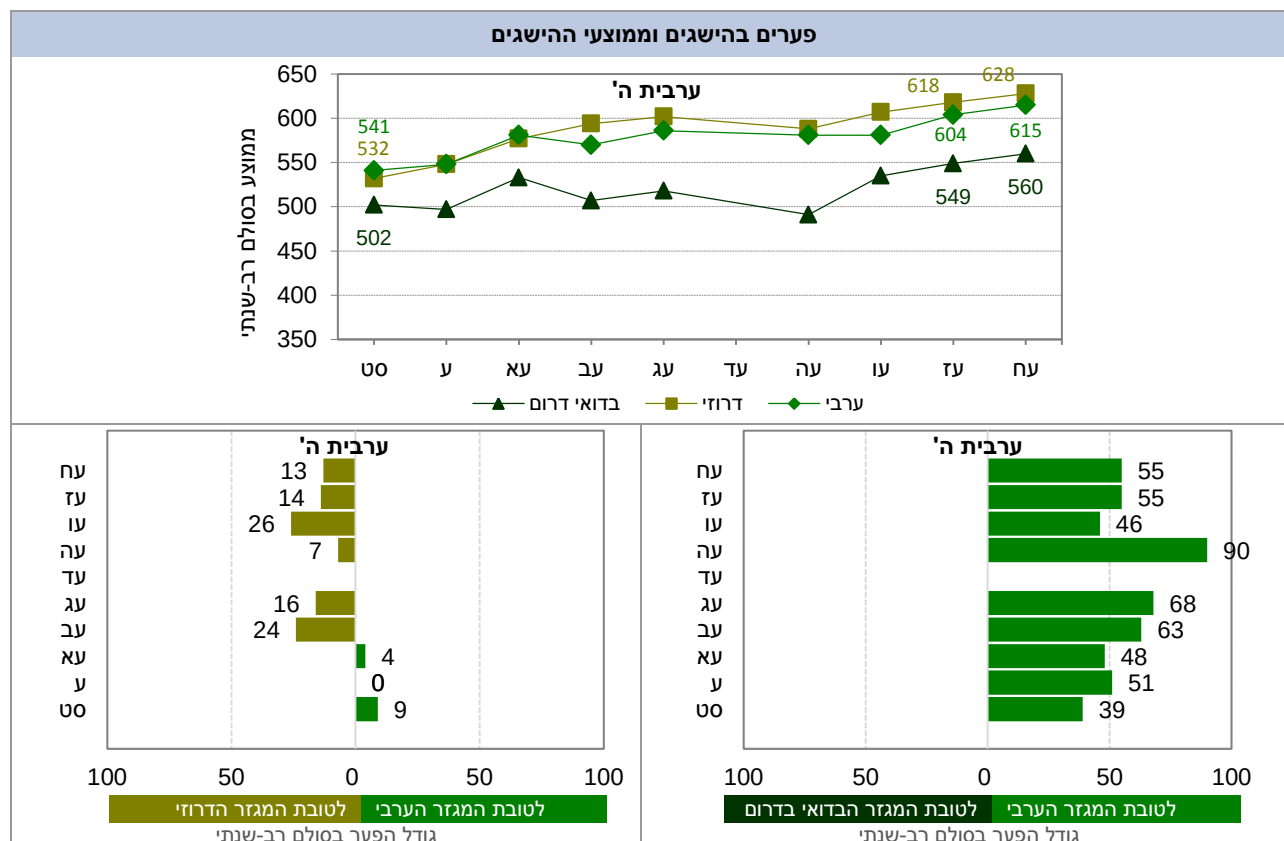
¹⁶ בשל מיעוט בתי הספר במגזר הבדואי בצפון הארץ נתוניהם אינם מדווחים בהמשך פרק זה.
¹⁷ לצורך פישוט הדיווח על מספר הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים מבוססים על נתוני ההשתתפות במבחן בשפת-אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחנים. כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר

להלן מוצגים נתונים בדבר **ההישגים** לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח של תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית בלבד, לפי מגזר, **והפערים בהישגים** ביניהם בשנים אלו. בחינה משולבת של השינויים **בהישגים** של המגזרים השונים לאורך השנים כמו גם של **הפערים** שביניהם, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוס הפערים בהישגים הלימודיים בין המגזרים, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של מגזר זה או אחר. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין המגזר אליו משתייכים התלמידים לבין הישגיהם.

כיתות ה'

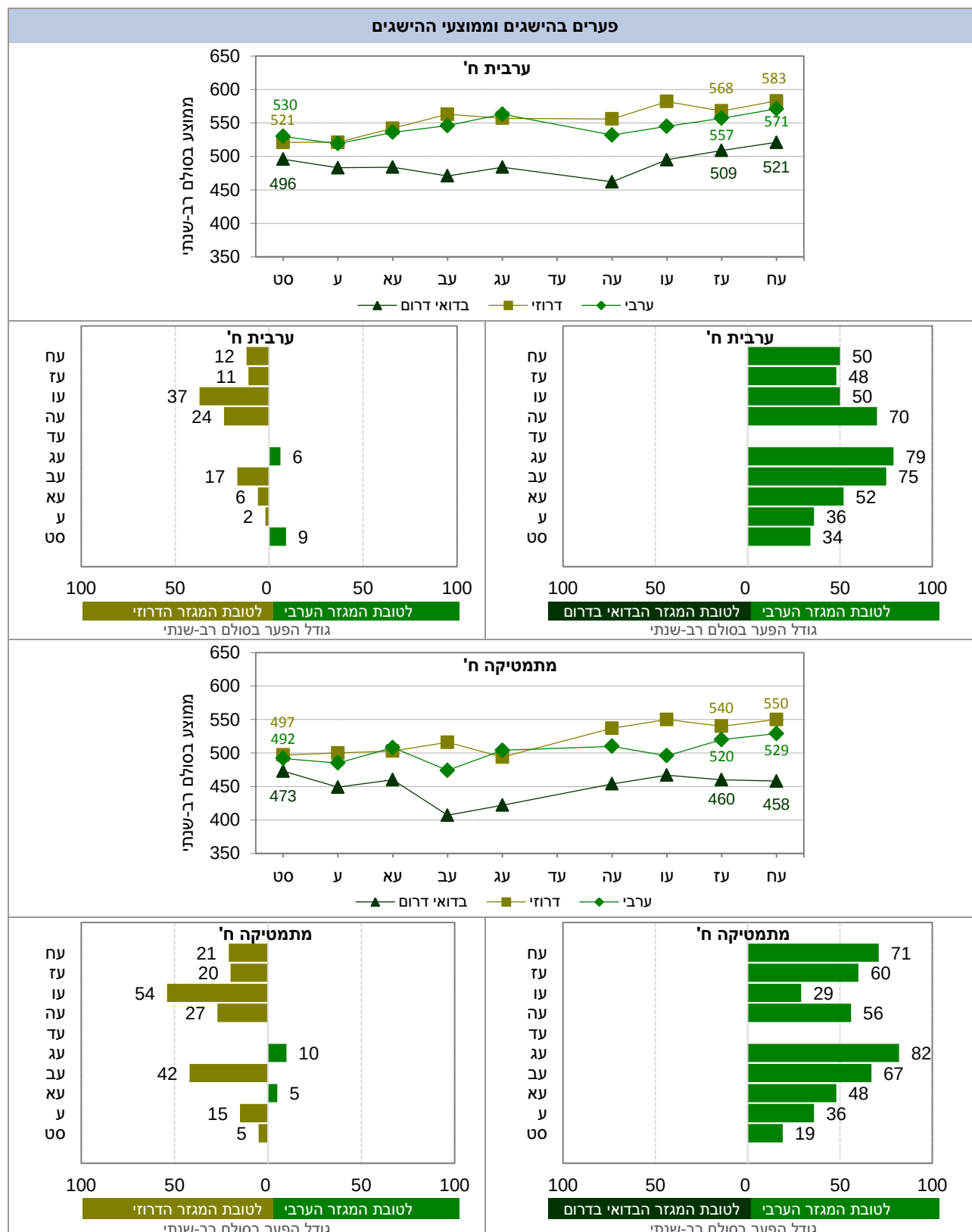
תרשים 29: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי הספר דוברי הערבית – לפי מגזר

לוח 29: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי הספר דוברי הערבית – לפי מגזר

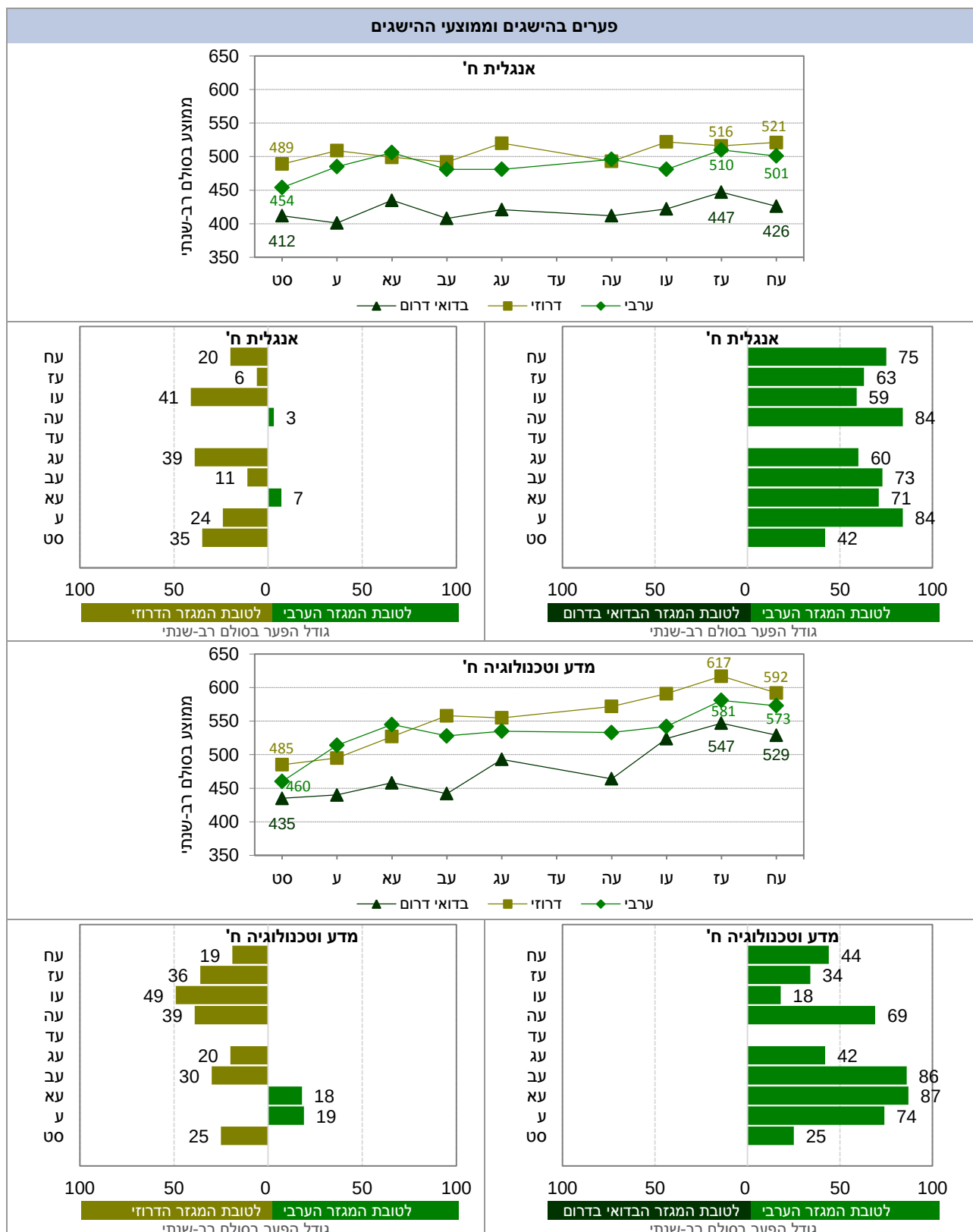
ערבית ה'	ערבי		דרוזי		בדואי-דרום	
	ממוצע	מספר נבחנים	ממוצע	מספר נבחנים	ממוצע	מספר נבחנים
תשס"ט	541	4,077	532	684	502	1,056
תש"ע	548	4,983	548	505	497	995
תשע"א	581	4,377	577	501	533	1,485
תשע"ב	570	3,559	594	706	507	1,267
תשע"ג	586	4,030	602	586	518	928
תשע"ה	581	4,949	588	529	491	1,408
תשע"ו	581	5,628	607	887	535	1,510
תשע"ז	604	4,565	618	732	549	1,784
תשע"ח	615	4,693	628	498	560	1,411

תרשים 30: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי הספר דוברי ערבית – לפי מגזר

➡ המשך התרשים בעמוד הבא

המשך התרשים: ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי הספר דוברי הערבית – לפי מגזר

לוח 30: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי הספר דוברי הערבית – לפי מגזר

ערבי			דרוזי			בדואי-דרום			
מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	
ערבית ח'									
תשס"ט	3,630	530	79	668	521	72	876	496	84
תש"ע	4,678	519	85	523	521	83	557	483	94
תשע"א	4,122	536	86	462	542	75	1,075	484	101
תשע"ב	3,103	546	90	652	563	77	1,138	471	98
תשע"ג	3,793	563	83	577	557	86	932	484	102
תשע"ה	5,201	532	86	549	556	72	1,335	462	97
תשע"ו	6,047	545	82	849	582	59	1,399	495	90
תשע"ז	5,387	557	81	767	568	72	1,640	509	88
תשע"ח	4,853	571	74	542	583	62	1,249	521	78
מתמטיקה ח'									
תשס"ט	3,445	492	95	640	497	91	867	473	88
תש"ע	4,574	485	91	525	500	95	539	449	90
תשע"א	4,063	508	93	462	503	90	1,089	460	78
תשע"ב	2,765	474	95	648	516	95	1,190	407	67
תשע"ג	3,524	504	98	554	494	99	924	422	85
תשע"ה	5,128	510	92	543	537	90	1,355	454	81
תשע"ו	5,773	496	102	838	550	97	1,574	467	97
תשע"ז	5,447	520	97	767	540	96	1,679	460	87
תשע"ח	4,265	529	91	536	550	79	1,085	458	85
אנגלית ח'									
תשס"ט	3,641	454	88	457	489	88	971	412	68
תש"ע	2,951	485	93	722	509	80	1,213	401	77
תשע"א	3,461	506	76	579	499	77	840	435	69
תשע"ב	4,443	481	81	463	492	78	352	408	56
תשע"ג	3,763	481	83	494	520	78	1,162	421	65
תשע"ה	4,537	496	81	556	493	78	1,132	412	65
תשע"ו	5,762	481	86	868	522	74	1,275	422	68
תשע"ז	4,886	510	72	789	516	71	1,419	447	61
תשע"ח	4,613	501	77	547	521	63	1,080	426	65
מדע וטכנולוגיה ח'									
תשס"ט	3,446	460	106	466	485	100	914	435	105
תש"ע	2,912	514	104	677	495	90	1,224	440	99
תשע"א	2,708	545	107	654	527	103	447	458	107
תשע"ב	3,724	528	98	423	558	100	423	442	68
תשע"ג	3,364	535	101	429	555	103	1,257	493	92
תשע"ה	4,318	533	108	547	572	101	1,209	464	90
תשע"ו	5,691	542	106	833	591	97	1,053	524	105
תשע"ז	5,060	581	111	750	617	108	1,544	547	106
תשע"ח	3,638	573	101	532	592	96	845	529	95

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי ערבית בפילוח לפי מגזר – סיכום

ניתוח על פי מגזרים מעלה כי בשנת תשע"ח חלו עליות בהישגי תלמידי כיתות ה' בכל אחד מן המגזרים בשפת-אם ערבית וזאת בהשוואה להישגים בשנת תשע"ז. עוד נמצא כי בתשע"ח בהשוואה לתשע"ז, בכיתות ח' נרשמה מגמה מעורבת: עליות בהישגי תלמידים במקצועות שפת-אם ערבית (בכל המגזרים) ומתמטיקה (בקרב תלמידים מהמגזר הדרוזי ומהמגזר הערבי), לעומת ירידות בהישגי תלמידים במקצועות מדע וטכנולוגיה (בכל המגזרים) ובאנגלית (בקרב תלמידים מהמגזר הבדואי בדרום ומהמגזר הערבי).

בהתבוננות רב-שנתית, בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמו עליות בהישגי תלמידים במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ה' ובכל מקצועות ההיבחנות לכיתות ח' וזאת בכל אחד מן המגזרים (פרט לירידה קלה בהישגי התלמידים הבדואים בדרום במבחן במתמטיקה לכיתות ח'). ברם, השיפור בהישגים בקרב תלמידי המגזר הבדואי בדרום נמוך מן השיפור בקרב תלמידי המגזרים הערבי והדרוזי. כמו כן, בכל אחד מן המגזרים, העליות בהישגי תלמידי כיתות ח' במבחן בשפת-אם ערבית קטנות יותר מהעליות המקבילות בהישגי תלמידי כיתות ה'.

במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ה' ובכל מקצועות ההיבחנות לכיתות ח' נמצא שהישגי התלמידים במגזר הבדואי בדרום נמוכים מהישגי תלמידים במגזר הערבי והדרוזי. הישגי התלמידים במגזר הדרוזי גבוהים מאלו של תלמידים במגזר הערבי, אך פער זה קטן בהרבה מהפער שבין התלמידים במגזר הבדואי בדרום לבין שאר התלמידים.

בבחינת פערי ההישגים בתשע"ח לעומת תשע"ז, הן בין תלמידים במגזר הערבי לבין תלמידים במגזר הדרוזי והן בין תלמידים במגזר הערבי לבין תלמידי המגזר הבדואי בדרום, הרי שלא נמצא דפוס שינויים אחיד ועקבי.

המגזר הערבי

■ בהשוואה לשנת תשע"ז:

- בכיתות ה' נרשמה עלייה מתונה בהישגים בשפת-אם ערבית (11 נקודות).
- בכיתות ח' נרשמו עלייה מתונה בשפת-אם ערבית (14 נקודות) ועלייה קלה במתמטיקה (9 נקודות), לצד ירידות קלות בהישגים באנגלית ובמדע וטכנולוגיה (כ-9 נקודות).

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- בכיתות ה' בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמה עלייה גדולה בהישגים בשפת-אם ערבית (74 נקודות).
- בכיתות ח' בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמו עלייה גדולה מאוד במדע וטכנולוגיה (113 נקודות), עלייה ניכרת באנגלית (47 נקודות), ועליות מתונות בשפת-אם ערבית ובמתמטיקה (כ-40 נקודות).

המגזר הדרוזי

■ בהשוואה לשנת תשע"ז:

- בכיתות ה' נרשמה עלייה קלה בהישגים בשפת-אם ערבית (10 נקודות).
- בכיתות ח' נרשמה עלייה מתונה בשפת-אם ערבית (15 נקודות) ועלייה קלה במתמטיקה (10 נקודות), לצד יציבות בהישגים באנגלית, וירידה גדולה בהישגים במדע וטכנולוגיה (25 נקודות).

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- בכיתות ה' בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמה עלייה גדולה מאוד בהישגים בשפת-אם ערבית (96 נקודות).

- **בכיתות ח', בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמו עלייה גדולה מאוד במדע וטכנולוגיה (107 נקודות), עליות ניכרות בשפת-אם ערבית (62 נקודות) ובמתמטיקה (53 נקודות), לצד עלייה מתונה בהישגים באנגלית (32 נקודות).**

המגזר הבדואי בדרום

■ בהשוואה לשנת תשע"ז:

- **בכיתות ה' נרשמה עלייה מתונה בהישגים בשפת-אם ערבית (11 נקודות).**
- **בכיתות ח' נרשמו עלייה מתונה בשפת-אם ערבית (12 נקודות), לצד יציבות במתמטיקה וירידות ניכרות עד גדולות בהישגים באנגלית ובמדע וטכנולוגיה (כ-20 נקודות).**

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- **בכיתות ה' בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמה עלייה ניכרת בהישגים בשפת-אם ערבית (58 נקודות).**
- **בכיתות ח', בין השנים תשס"ט-תשע"ח נרשמו עלייה גדולה מאוד בהישגים במדע וטכנולוגיה (94 נקודות), עליות מתונות בשפת-אם ערבית (25 נקודות), ועלייה קלה מאוד באנגלית (14 נקודות). ברם, לאורך השנים נרשמה ירידה קלה בהישגים במתמטיקה (15 נקודות).**

פערים בהישגים בין המגזר הערבי למגזר הדרוזי בשנה"ל תשע"ח:

- **הישגי התלמידים במגזר הדרוזי גבוהים מהישגי חבריהם במגזר הערבי בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה. בשפת-אם ערבית הפער עומד על כ-12 נקודות (בשתי דרגות הכיתה) וביתר מקצועות ההיבחנות (לכיתות ח') הפער עומד על כ-20 נקודות.**
- **בתשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, נרשמה מגמת מעורבת בפערים: בחלק מן המקצועות הפער הצטמצם (מדע וטכנולוגיה לכיתות ח' ב-17 נקודות), במקצועות אחרים הפער דווקא התרחב (אנגלית לכיתות ח' ב-14 נקודות) וביתר המקצועות (מתמטיקה לכיתות ח' ושפת-אם ערבית בשתי דרגות הכיתה) הפער נותר ללא שינוי של ממש.**

פערים בהישגים בין המגזר הערבי למגזר הבדואי בדרום בשנה"ל תשע"ח:

- **הישגי התלמידים במגזר הערבי גבוהים משמעותית מהישגי חבריהם במגזר הבדואי בדרום בכל המקצועות בכיתות ח' וכן בשפת-אם ערבית בכיתות ה'. הפערים בתשע"ח עומדים על כ-45-75 נקודות.**
- **בשפת-אם ערבית בשתי דרגות הכיתה לא נרשם שינוי של ממש בפערים בתשע"ח בהשוואה לאלו בתשע"ז. לעומת זאת, בשאר המקצועות לכיתות ח' נמצא שהפערים בתשע"ח התרחבו בכ-10 נקודות בהשוואה לפערים בתשע"ז.**

הערות:

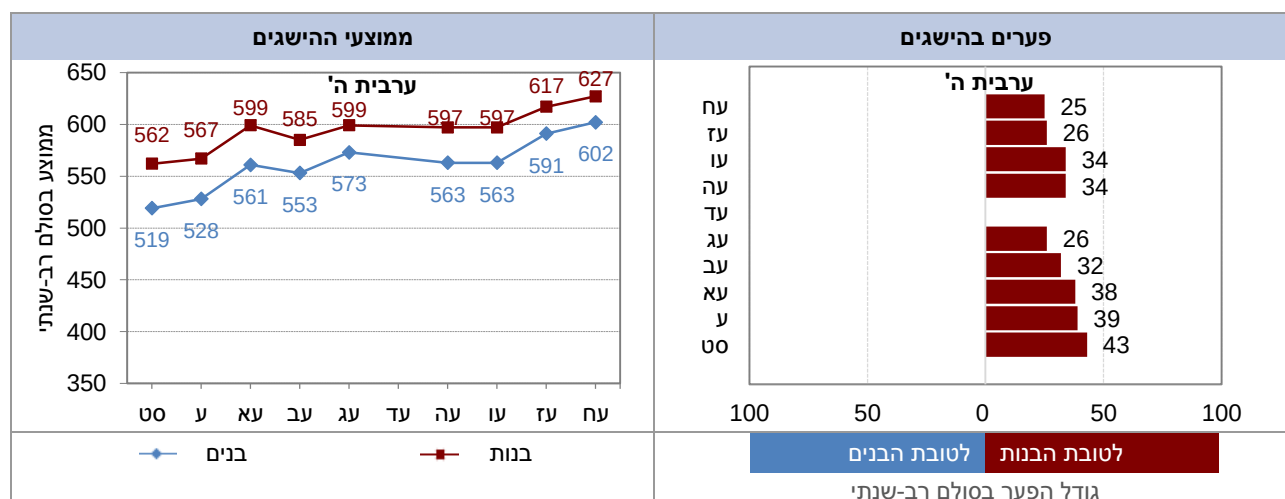
1. נתוני המבחנים **במגזר הערבי** בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים בבתי ספר, שנמצא בהם חשד להפרה של טוהר בחינות או פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. להלן פירוט בתי הספר ושיעורם מתוך בתי הספר שנבחנו במגזר הערבי: נתוני המבחן באנגלית לכיתות ח' אינם כוללים 3 בתי ספר (6%), נתוני המבחן בערבית לכיתות ח' אינם כוללים בית ספר אחד (2%), נתוני המבחן במתמטיקה לכיתות ח' אינם כוללים 4 בתי ספר (8%) ונתוני המבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' אינם כוללים 4 בתי ספר (8%).
2. נתוני המבחנים **במגזר הבדואי בדרום** בתשע"ח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים בבתי ספר, שנמצא בהם חשד להפרה של טוהר בחינות או פגיעה בתוקף הנתונים שנאספו. להלן פירוט בתי הספר ושיעורם מתוך בתי הספר שנבחנו במגזר הבדואי: נתוני המבחן בערבית לכיתות ה' אינם כוללים 3 בתי ספר (11%), נתוני המבחן בערבית לכיתות ח' אינם כוללים 5 בתי ספר (25%), נתוני המבחן באנגלית לכיתות ח' אינם כוללים 8 בתי ספר (40%), נתוני המבחן במתמטיקה לכיתות ח' אינם כוללים 7 בתי ספר (35%) ונתוני המבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' אינם כוללים 5 בתי ספר (25%).

הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגזר ומגדר

להלן מוצגים נתונים בדבר ההישגים של הבנים והבנות בבתי ספר דוברי ערבית בלבד, לפי מגזר, והפערים בהישגים ביניהם לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח. בחינה משולבת של השינויים בהישגים של הבנים והבנות במגזרים השונים לאורך השנים כמו גם של הפערים שביניהם, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים הבין מגדריים בהישגים הלימודיים במגזרים השונים, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של מגדר זה או אחר. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין המגדר והמגזר אליו משתייכים התלמידים לבין הישגיהם.

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי כיתות ה'

תרשים 31: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי

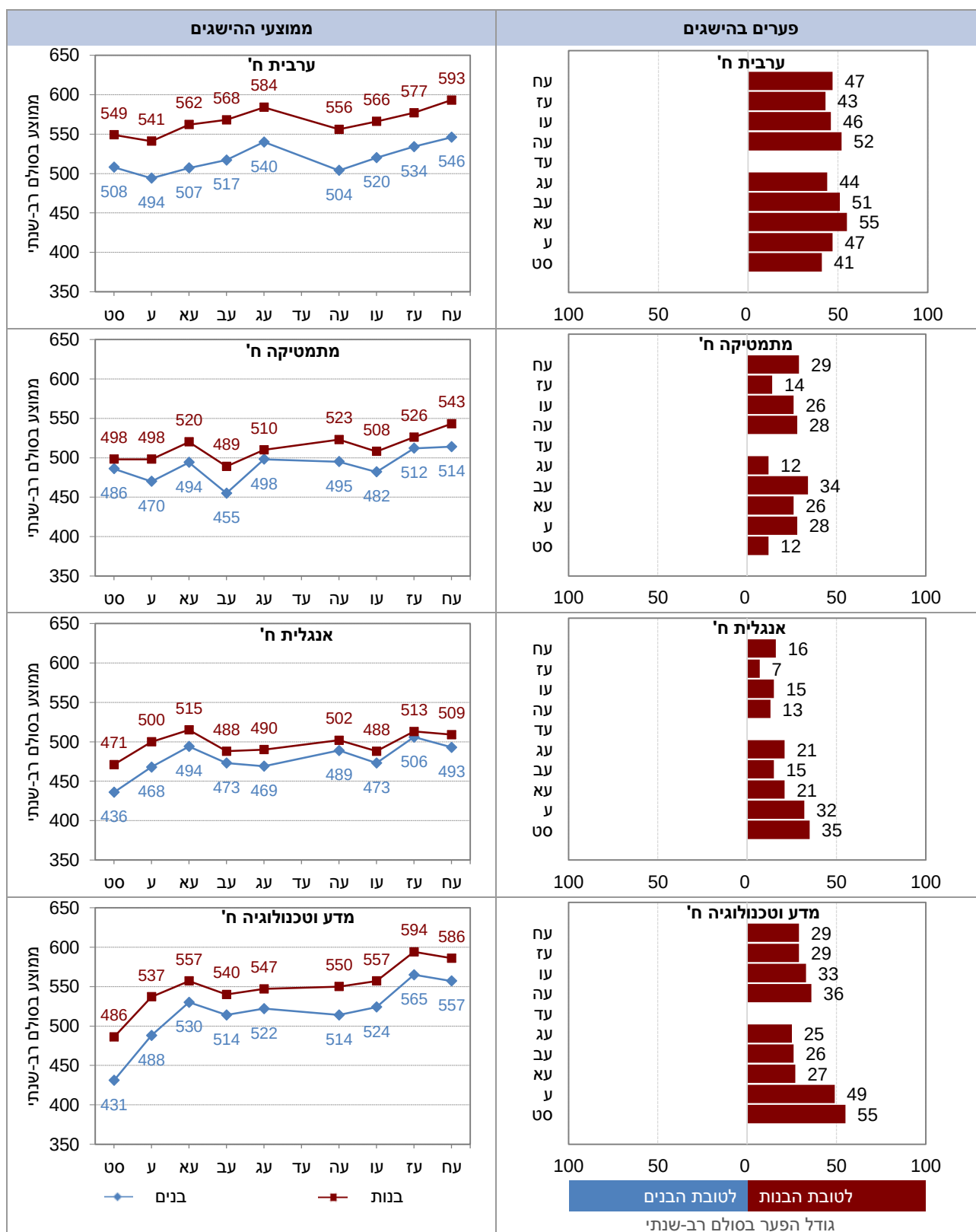
לוח 31: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי

ערבית ה'	בנות			בנים		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	2,109	562	84	1,962	519	96
תש"ע	2,562	567	85	2,421	528	95
תשע"א	2,282	599	67	2,095	561	85
תשע"ב	1,889	585	70	1,670	553	81
תשע"ג	2,100	599	66	1,930	573	74
תשע"ה	2,535	597	66	2,414	563	82
תשע"ו	3,000	597	69	2,628	563	79
תשע"ז	2,380	617	62	2,185	591	68
תשע"ח	2,482	627	54	2,211	602	63

כיתות ח'

תרשים 32: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי -

לפי מקצוע

לוח 32: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי – לפי

מקצוע

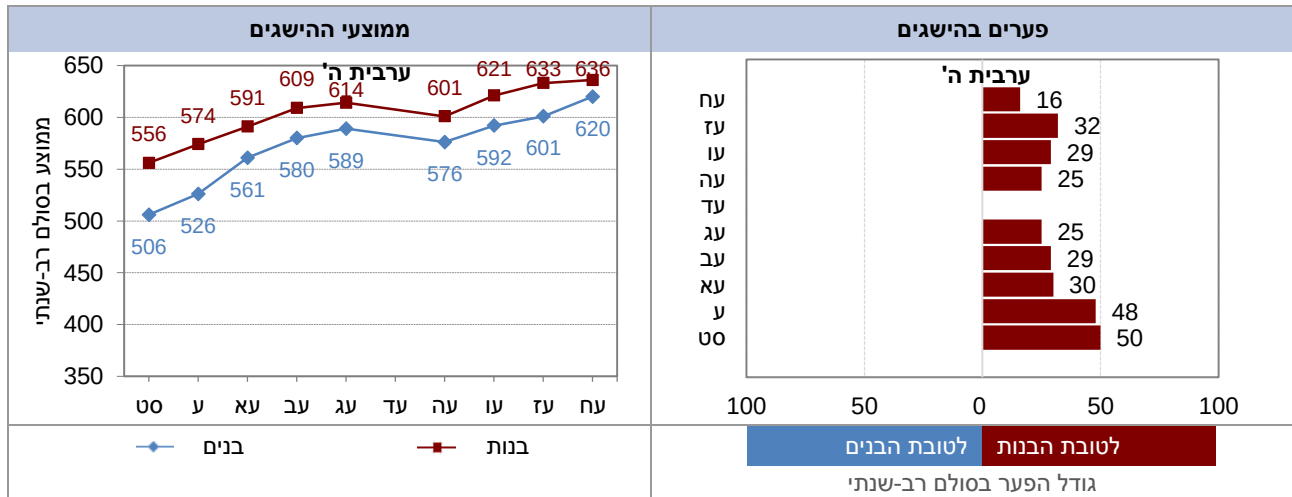
בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
ערבית ח'						
86	508	1,638	68	549	1,990	תשס"ט
89	494	2,160	74	541	2,517	תש"ע
92	507	1,950	71	562	2,172	תשע"א
98	517	1,351	76	568	1,752	תשע"ב
91	540	1,830	69	584	1,963	תשע"ג
90	504	2,374	76	556	2,827	תשע"ה
85	520	2,780	72	566	3,267	תשע"ו
85	534	2,443	72	577	2,944	תשע"ז
77	546	2,266	63	593	2,587	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
95	486	1,573	94	498	1,868	תשס"ט
89	470	2,108	90	498	2,465	תש"ע
93	494	1,903	91	520	2,160	תשע"א
92	455	1,212	94	489	1,553	תשע"ב
101	498	1,705	96	510	1,819	תשע"ג
91	495	2,360	91	523	2,768	תשע"ה
101	482	2,654	102	508	3,119	תשע"ו
98	512	2,472	96	526	2,975	תשע"ז
94	514	2,023	87	543	2,242	תשע"ח
אנגלית ח'						
89	436	1,682	84	471	1,957	תשס"ט
96	468	1,401	88	500	1,550	תש"ע
77	494	1,589	74	515	1,872	תשע"א
82	473	2,083	79	488	2,360	תשע"ב
86	469	1,724	79	490	2,039	תשע"ג
83	489	2,066	78	502	2,471	תשע"ה
87	473	2,665	84	488	3,097	תשע"ו
74	506	2,192	71	513	2,694	תשע"ז
81	493	2,180	73	509	2,433	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
108	431	1,593	97	486	1,849	תשס"ט
108	488	1,386	94	537	1,526	תש"ע
109	530	1,230	104	557	1,478	תשע"א
100	514	1,722	95	540	2,002	תשע"ב
103	522	1,591	97	547	1,773	תשע"ג
110	514	1,979	103	550	2,339	תשע"ה
107	524	2,624	103	557	3,067	תשע"ו
113	565	2,298	109	594	2,762	תשע"ז
102	557	1,616	97	586	2,022	תשע"ח

תובנות עיקריות:

- **הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים** בשפת-אם ערבית לכיתות ה', ובכל המקצועות לכיתות ח'.
- **בכיתות ה'** נרשם פער גדול לטובת הבנות בשפת-אם ערבית (25 נקודות).
- **בכיתות ח'** נרשמו פערים גדולים מאוד לטובת הבנות בשפת-אם ערבית (47 נקודות) ובמדע וטכנולוגיה ובמתמטיקה (29 נקודות), ואילו באנגלית (16 נקודות) הפער קטן יותר.
- **בשפת-אם ערבית, הפערים בין הישגי בנות ובנים גדולים יותר בכיתות ח'** בהשוואה לפערים בכיתות ה'.
- **בהשוואה לשנה קודמת תשע"ז, הרי בתשע"ח הפערים התרחבו** בחלק מן המקצועות – בעיקר מתמטיקה ואנגלית לכיתות ח' – או נותרו **דומים** לאלו בתשע"ז (ביתר המבחנים).
- בתשע"ח, בהשוואה לתשע"ז, נרשמו עליות בהישגי הבנים והבנות במגזר הערבי בשפת-אם ערבית בשתי דרגות הכיתה – עליות דומות בגודלן בשני המגדרים. במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נרשמו ירידות דומות בגודלן בהישגי בנים ובנות. מגמות שונות בהישגי בנות ובנים נרשמו הן במתמטיקה (עלייה לעומת יציבות, בהתאמה) והן באנגלית (יציבות לעומת ירידה) לכיתות ח', דבר שתורם להתרחבות הפערים בין המגדרים.
- **לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח, נרשמה מגמה מעורבת** בשינוי בפערי ההישגים בין המגדרים, כאשר במרבית המבחנים (שפת-אם ערבית לכיתות ה', אנגלית ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח') נרשם **צמצום בפערים** בין הבנים לבנות – הפערים בתשע"ח קטנים יותר בכ-15-25 נקודות מהפערים בשנת תשס"ט. לצד זאת, במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ח' הפער בתשע"ח **דומה** לזה בתשס"ט, ואילו במבחן במתמטיקה לכיתות ח' הפער **התרחב**.

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי כיתות ה'

תרשים 33: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי

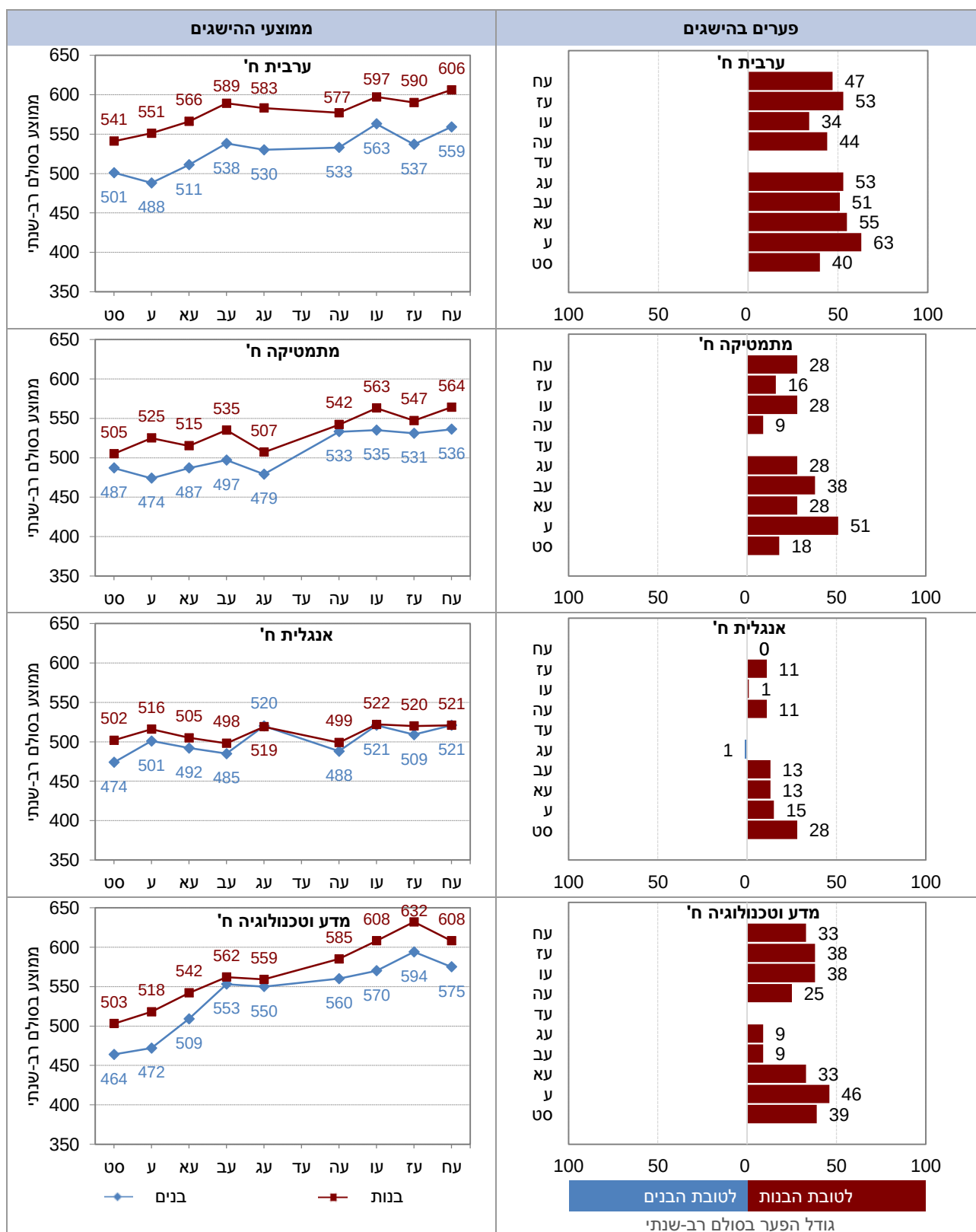
לוח 33: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי

ערבית ה'	בנות			בנים		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	358	556	85	326	506	98
תש"ע	229	574	72	276	526	89
תשע"א	269	591	70	232	561	74
תשע"ב	345	609	56	361	580	69
תשע"ג	310	614	58	276	589	65
תשע"ה	258	601	58	271	576	71
תשע"ו	473	621	56	414	592	66
תשע"ז	386	633	46	346	601	56
תשע"ח	268	636	40	230	620	51

כיתות ח'

תרשים 34: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי -

לפי מקצוע

לוח 34: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי – לפי

מקצוע

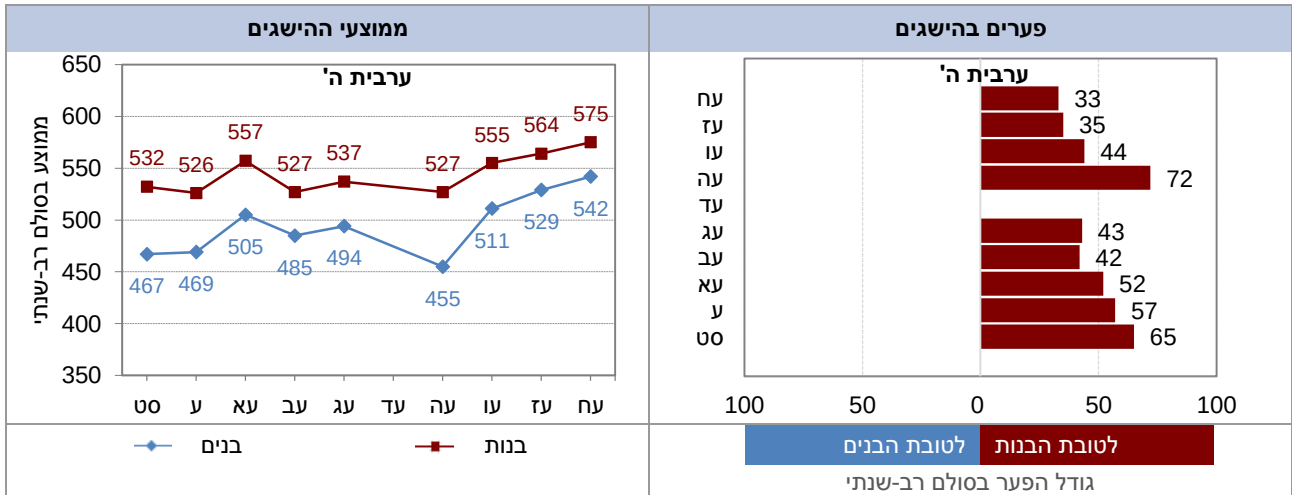
בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
ערבית ח'						
78	501	328	60	541	338	תשס"ט
89	488	250	63	551	273	תש"ע
78	511	203	62	566	259	תשע"א
83	538	329	61	589	323	תשע"ב
89	530	279	73	583	298	תשע"ג
76	533	267	61	577	282	תשע"ה
63	563	372	51	597	477	תשע"ו
78	537	319	58	590	448	תשע"ז
68	559	266	46	606	276	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
90	487	299	91	505	340	תשס"ט
93	474	253	91	525	272	תש"ע
88	487	200	90	515	262	תשע"א
92	497	328	95	535	320	תשע"ב
106	479	269	91	507	285	תשע"ג
92	533	267	88	542	276	תשע"ה
100	535	373	92	563	465	תשע"ו
95	531	308	96	547	459	תשע"ז
82	536	261	74	564	275	תשע"ח
אנגלית ח'						
88	474	213	86	502	244	תשס"ט
83	501	353	75	516	369	תש"ע
78	492	249	76	505	330	תשע"א
78	485	204	78	498	259	תשע"ב
78	520	235	79	519	259	תשע"ג
80	488	275	76	499	281	תשע"ה
76	521	390	72	522	478	תשע"ו
72	509	327	71	520	462	תשע"ז
63	521	268	63	521	279	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
95	464	211	100	503	254	תשס"ט
89	472	332	85	518	345	תש"ע
102	509	293	101	542	361	תשע"א
102	553	190	99	562	233	תשע"ב
106	550	200	101	559	229	תשע"ג
102	560	271	98	585	276	תשע"ה
99	570	374	93	608	459	תשע"ו
109	594	295	105	632	455	תשע"ז
97	575	261	91	608	271	תשע"ח

תובנות עיקריות:

- בכל המבחנים פרט למבחן אנגלית לתלמידי כיתות ח' נמצא שהישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים.
- בכיתות ה' נרשם פער ניכר לטובת הבנות בשפת-אם ערבית (16 נקודות).
- בכיתות ח' נרשמו פערים גדולים מאוד לטובת הבנות בשפת-אם ערבית (47 נקודות) ובמדע וטכנולוגיה (33 נקודות), ופער גדול במתמטיקה (28 נקודות), ואילו ובאנגלית הישגי הבנים והבנות דומים.
- בשפת-אם ערבית הפער בין הישגי בנות ובנים גדול יותר בכיתות ח' בהשוואה לפער בכיתות ה'.
- בהשוואה לשנה קודמת תשע"ז, בתשע"ח נרשמה מגמה מעורבת בתמונת הפערים: בחלק מן המקצועות הפער הצטמצם מאוד (שפת-אם ערבית לכיתות ה') ואף נסגר (אנגלית לכיתות ח'), אך בחלק מן המקצועות נרשם צמצום קל מאוד בפער (שפת-אם ערבית ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח'). עם זאת, במבחן אחד הפער התרחב (מתמטיקה לכיתות ח').
- בשנת תשע"ח נרשמו עליות בהישגי הבנים והבנות במגזר הדרוזי בשפת-אם ערבית לכיתות ח', אך העלייה ניכרת יותר בקרב הבנים – דבר שתרם לצמצום בפער בין המגדרים. במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח', לעומת זאת, נרשמו ירידות בהישגי הבנים והבנות כאשר הירידה בהישגי הבנות היתה גדולה מעט יותר מזו בהישגי הבנים. הן במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ה' והן במבחן באנגלית לכיתות ח' נרשמה עלייה בהישגי הבנים לעומת יציבות בהישגי הבנות – מה שתרם לצמצום הפערים ביניהם. תמונה הפוכה נרשמה במבחן במתמטיקה לכיתות ח', עת הישגי הבנות עלו והישגי הבנים נותרו ללא שינוי של ממש, כך שפער ההישגים לטובת הבנות התרחב.
- לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח, נרשמה מגמת צמצום בפערים בין הבנים לבנות רק בחלק מן המקצועות (בכיתות ה': הפער בשפת-אם ערבית הצטמצם בכ-35 נקודות; בכיתות ח': באנגלית הפער הצטמצם בכ-30 נקודות ונסגר לגמרי), ואילו ביתר המקצועות לא נרשם שינוי משמעותי בתמונת הפערים בין בנים ובנות בתשס"ט ובתשע"ח, ואף ניתן לציין התרחבות קלה בפערים (במתמטיקה ובשפת-אם ערבית לכיתות ח').

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום כיתות ה'

תרשים 35: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום

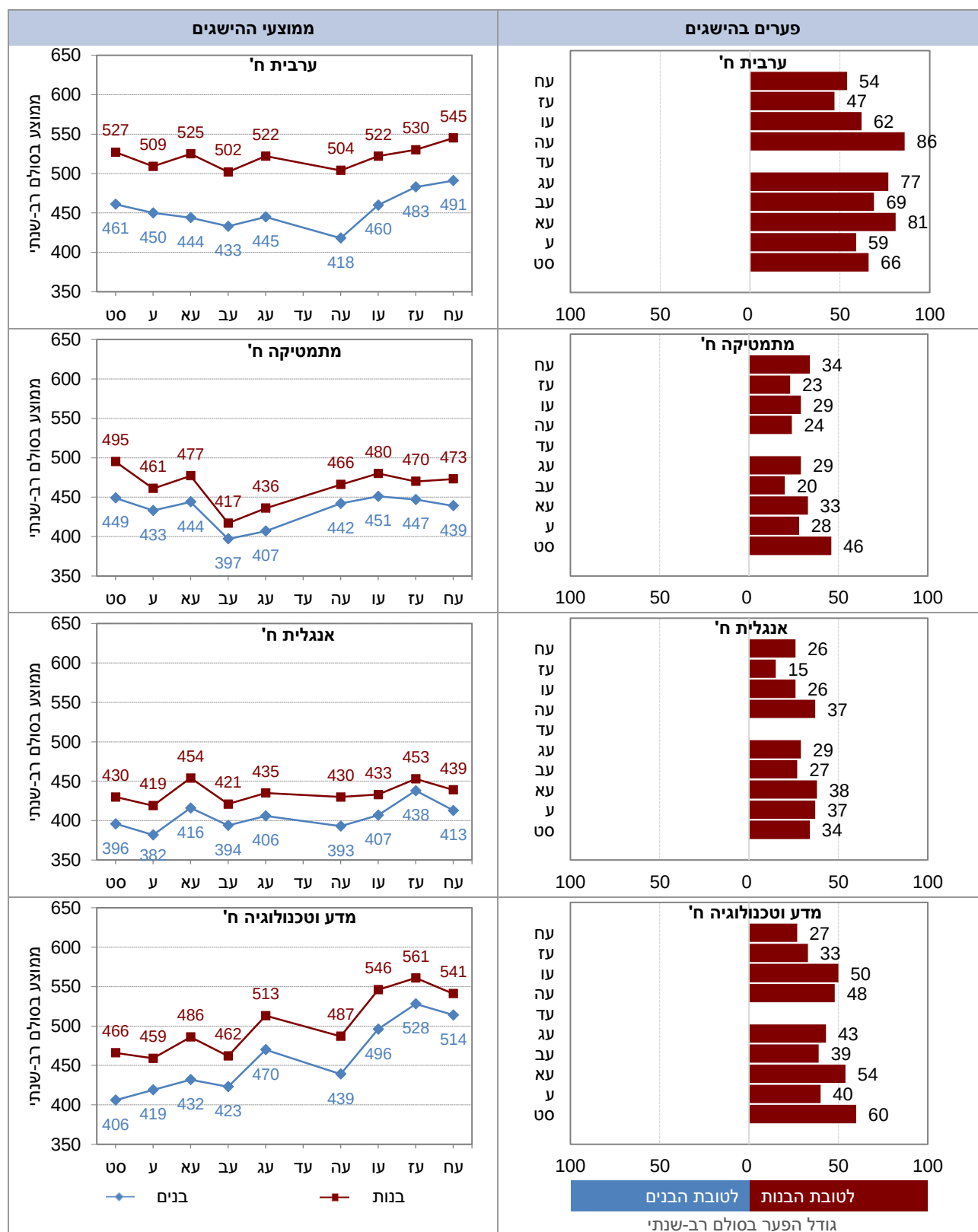
לוח 35: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום

ערבית ה'	בנות			בנים		
	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת	מספר נבחנים	ממוצע	ס"ת
תשס"ט	574	532	89	480	467	99
תש"ע	504	526	95	491	469	98
תשע"א	802	557	86	683	505	102
תשע"ב	664	527	84	603	485	94
תשע"ג	524	537	80	404	494	79
תשע"ה	711	527	97	697	455	108
תשע"ו	794	555	76	716	511	83
תשע"ז	1,005	564	72	779	529	73
תשע"ח	747	575	72	664	542	80

כיתות ח'

תרשים 36: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי

בדרום – לפי מקצוע

לוח 36: הישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום

– לפי מקצוע

בנים			בנות			
ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	ס"ת	ממוצע	מספר נבחנים	
ערבית ח'						
84	461	410	71	527	466	תשס"ט
99	450	251	81	509	305	תש"ע
99	444	544	87	525	531	תשע"א
96	433	520	87	502	618	תשע"ב
98	445	464	91	522	468	תשע"ג
89	418	645	84	504	690	תשע"ה
86	460	615	83	522	784	תשע"ו
89	483	720	82	530	920	תשע"ז
77	491	557	71	545	692	תשע"ח
מתמטיקה ח'						
84	449	409	86	495	454	תשס"ט
95	433	244	84	461	294	תש"ע
76	444	566	78	477	523	תשע"א
64	397	569	68	417	621	תשע"ב
81	407	451	87	436	473	תשע"ג
76	442	670	83	466	685	תשע"ה
93	451	707	98	480	867	תשע"ו
83	447	746	88	470	933	תשע"ז
82	439	489	85	473	596	תשע"ח
אנגלית ח'						
62	396	495	69	430	471	תשס"ט
72	382	583	78	419	630	תש"ע
68	416	419	64	454	421	תשע"א
53	394	167	56	421	185	תשע"ב
61	406	559	65	435	603	תשע"ג
59	393	556	66	430	576	תשע"ה
63	407	547	69	433	728	תשע"ו
64	438	627	57	453	792	תשע"ז
62	413	512	65	439	568	תשע"ח
מדע וטכנולוגיה ח'						
107	406	471	94	466	441	תשס"ט
102	419	569	93	459	655	תש"ע
107	432	234	100	486	213	תשע"א
55	423	216	74	462	207	תשע"ב
89	470	595	91	513	662	תשע"ג
84	439	576	90	487	633	תשע"ה
105	496	476	99	546	577	תשע"ו
101	528	676	107	561	868	תשע"ז
96	514	364	92	541	481	תשע"ח

תובנות עיקריות:

- בכל המקצועות ובכל דרגות הכיתה הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים.
- **בכיתות ה'** נרשם פער גדול מאוד לטובת הבנות בשפת-אם ערבית (33 נקודות).
- **בכיתות ח'** פערים גדולים מאוד לטובת הבנות נרשמו בעיקר בשפת-אם ערבית (54 נקודות), כאשר במתמטיקה, במדע וטכנולוגיה ובאנגלית (כ-25 עד כ-35 נקודות) נרשמו פערים קטנים יותר אך עדיין משמעותיים.
- **בהשוואה לשנה קודמת תשע"ז**, הרי בקרב תלמידי **כיתות ה'** בתשע"ח **לא חל שינוי של ממש** בגודל פערי ההישגים בין המגדרים במבחן בשפת-אם ערבית. בקרב תלמידי **כיתות ח'**, לעומת זאת, **במרביית המבחנים** נמצא שהפערים בתשע"ח, לעומת אלו בתשע"ז, **התרחבו** במרבית המקצועות (שפת-אם ערבית, מתמטיקה, ואנגלית), ורק במדע וטכנולוגיה נרשם **צמצום** בפער.
- בשנת תשע"ח נרשמו עליות דומות בהישגי הבנים והבנות במגזר הבדואי בדרום בשפת-אם ערבית לכיתות ה', ועל כן הפער ביניהם נותר יציב. התרחבות הפערים במרבית המקצועות בכיתות ח' נובעת ממגמות שינוי דומות בין בנים ובנות הנבדלות בשיעורן: בשפת-אם ערבית העלייה בהישגי בנות היתה חדה יותר מהעלייה בהישגי בנים, ואילו במבחן באנגלית הירידה בהישגי בנים היתה חדה יותר מהירידה בהישגי בנות. במתמטיקה נרשמה ירידה רק בהישגי בנים, ואילו הישגי בנות נותרו יציבים. גם הצמצום בפער ההישגים בין המגדרים במדע וטכנולוגיה מקורו בירידות בהישגי בנים ובנות, אלא שהירידה בהישגי בנות חדה יותר.
- **לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח**, בכל מבחני המיצ"ב נרשמה **מגמת צמצום בפערים** בין הבנות לבנים, אם כי מידת הצמצום שונה בין המקצועות: בכיתות ה' הפערים בתשע"ח בשפת-אם ערבית קטנים מהפערים בתשס"ט בכ-30 נקודות, ואילו בכיתות ח' הפער בתשע"ח במרבית המקצועות קטנים מהפערים בתשע"ט בכ-10 נקודות, פרט לצמצום משמעותי ביותר של 33 נקודות בגודל הפער במדע וטכנולוגיה.

ההישגים במבחני המיצ"ב בתשע"ח ולאורך השנים בבתי ספר דוברי ערבית בפילוח לפי מגזר ומגדר – סיכום

- בשלושת המגזרים, הערבי הדרוזי והבדואי בדרום, כמעט בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים. חריג יחיד לכך הוא המבחן באנגלית לכיתות ח' במגזר הדרוזי בו נמצא שהישגי הבנים דומים להישגי הבנות.
- בכל המגזרים, במבחן בשפת-אם ערבית בתשע"ח הפערים בכיתות ח' גדולים מהפערים המקבילים בכיתות ה'.
- לאורך השנים תשס"ט-תשע"ח, במרבית המקצועות ודרגות הכיתה מסתמנת מגמה של **צמצום** בפערי ההישגים בין בנות ובנים. במקצועות מעטים לא נמצאו שינויים משמעותיים בתמונת הפערים.
- בשלושת המגזרים, הפערים המגדריים הגדולים ביותר נרשמו בשפת-אם ערבית (לכיתות ח'). לעומת זאת, באנגלית (לכיתות ח') נרשמו הפערים המגדריים הקטנים ביותר (כאשר במגזר הדרוזי הישגי בנים דומים להישגי בנות). במגזר הבדואי בדרום נרשמו פערים גדולים במרבית המקצועות.
- בתשע"ח לעומת תשע"ז, מסתמן כי בשפת-אם ערבית לכיתות ה' הפערים בין המגדרים נותרו יציבים במגזרים הערבי והבדואי בדרום, ואילו במגזר הדרוזי הפער הצטמצם. במקצועות ההיבחנות לכיתות ח' לרוב הפערים בין המגדרים נותרו יציבים או התרחבו (חריג לכך הוא סגירת הפער באנגלית ח' במגזר הדרוזי).

נספחים

נספח 1: מקדמי מתאם (פירסון) בין רמת הרקע החברתי-כלכלי של נבחנים ובין הישגיהם במבחני המיצ"ב בתשע"ח

עוצמות הקשר הסטטיסטי שבין הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים (לפי עשירון הטיפוח 1-10) ובין הישגיהם במבחני המיצ"ב בתשע"ח מדווחות בלוח הבא במונחי מקדם המתאם של פירסון. המתאמים מדווחים בעבור תלמידים בכלל בתי הספר שהשתתפו וכן בעבור דוברי עברית ודוברי ערבית בנפרד. אין להסיק מקיומו של קשר על יחסי סיבה תוצאה בין שני המשתנים.

לוח 37: מקדמי מתאמי פירסון (r) בין הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים והישגיהם במבחני תשע"ח

המבחן	כלל בתי"ס	דוברי עברית	דוברי ערבית
עברית לכיתות ה'		0.25	
עברית לכיתות ח'		0.28	
ערבית לכיתות ה'			0.26
ערבית לכיתות ח'			0.27
מתמטיקה לכיתות ח'	0.39	0.35	0.32
אנגלית לכיתות ח'	0.40	0.31	0.39
מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	0.26	0.27	0.23

מקדם מתאם פירסון

מקדם המתאם של פירסון הוא מדד לקשר לינארי (קורלציה) בין שתי קבוצות של מספרים. כאשר מדובר בעיבוד נתונים סטטיסטי, ההתייחסות בדרך כלל היא לקשר בין שני משתנים. ערכי המדד נעים בין (-1) לבין (+1) והוא מסומן באות r. בתוך כך משמעות הערך 0 היא שאין קשר כלל בין המשתנים, וקרבה לאחד מערכי הקיצון מצביעה על קשר חזק יותר.

כיצד חושב המדד חברתי-כלכלי ברמת התלמיד? ר' הספר בעמוד 28.

נספח 2: פירוט המעבר מציוני גלם לציונים בסולם רב-שנתי במבחני המיצ"ב בתשע"ח

לוח 38: ממוצעים וסטיות תקן של ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' תשע"ח בסולם ציוני הגלם ובסולם רב-שנתי

דוברי ערבית					דוברי עברית					כלל בתיה"ס					
סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		מספר הנבחים	סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		מספר הנבחים	סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		מספר הנבחים	
ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		
ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן		
עברית															
					63	545	18	71	20,216						ה'
					78	564	18	67	19,349						ח'
ערבית															
68	602	20	66	7,026											ה'
76	561	21	60	7,070											ח'
מתמטיקה															
94	514	27	53	6,169	91	554	26	64	19,109	94	543	27	61	25,278	ח'
אנגלית															
79	487	25	59	6,640	79	533	25	73	19,466	81	520	26	69	26,106	ח'
מדע וטכנולוגיה															
101	564	21	46	5,335	109	585	23	51	18,425	107	579	22	49	23,760	ח'

נספח 3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע

נספח 3.1: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי מגזר שפה

בלוחות הבאים מוצגים מספר הנבחנים ונתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) בחלוקה לפי קבוצות רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בעבור כלל בתי הספר וכן בחלוקה לדוברי עברית ולדוברי ערבית במקצועות מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה (הנתונים בשפת-אם מוצגים עבור בתי הספר בכל אחד ממגזרי השפה בנפרד).

כאמור, בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה במגזר דוברי הערבית לא הוצגו נתוניהם בשנים תשס"ט-תשע"ג. החל משנת תשע"ה, בשל שינוי במתכונת המיצ"ב ומעבר ממדגם של כרבע מהתלמידים למדגם של כשליש מהתלמידים גדל במקצת מספר התלמידים במדגם קבוצת אוכלוסייה זו, והוחלט להציג את נתוניהם. אולם, בפירוש הנתונים יש לקחת בחשבון כי עדיין מדובר בקבוצה קטנה מאד של תלמידים (כ-5% מכלל דוברי הערבית).

לוח 39: הישגים בעברית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ה'	
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים		
100	500	13,904	סך הכול	תשס"ח
			רקע חברתי-כלכלי	
117	461	2,606	נמוך	
101	492	5,788	בינוני	
83	523	5,423	גבוה	
			מגדר	
91	516	7,267	בנות	
106	483	6,635	בנים	
91	513	13,653	סך הכול	תשס"ט
			רקע חברתי-כלכלי	
114	465	2,335	נמוך	
89	509	5,344	בינוני	
76	534	5,878	גבוה	
			מגדר	
84	529	6,957	בנות	
96	497	6,695	בנים	
82	521	14,138	סך הכול	תש"ע
			רקע חברתי-כלכלי	
92	476	1,842	נמוך	
82	510	5,178	בינוני	
70	543	7,045	גבוה	
			מגדר	
76	531	7,044	בנות	
85	511	7,093	בנים	
72	528	15,406	סך הכול	תשע"א
			רקע חברתי-כלכלי	
86	485	1,591	נמוך	
73	519	5,408	בינוני	
62	545	8,347	גבוה	
			מגדר	
70	537	7,795	בנות	
73	519	7,611	בנים	

➔ המשך הלוח בעמוד הבא

המשך הלוח: הישגים בעברית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ה'	
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן		
תשע"ב	סך הכול	13,265	539	68
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,054	503	80
	בינוני	5,292	531	68
	גבוה	5,870	554	58
	מגדר			
	בנות	6,955	548	63
	בנים	6,310	528	71
	סך הכול	13,445	532	69
	רקע חברתי-כלכלי			
תשע"ג	נמוך	1,726	496	80
	בינוני	4,918	523	69
	גבוה	6,761	548	60
	מגדר			
	בנות	6,948	541	65
	בנים	6,497	523	72
	סך הכול	19,008	537	72
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,373	500	86
	בינוני	6,663	527	73
תשע"ה	גבוה	9,892	553	62
	מגדר			
	בנות	9,640	546	68
	בנים	9,368	528	75
	סך הכול	20,303	537	72
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,367	504	85
	בינוני	7,529	528	73
	גבוה	10,309	553	64
	מגדר			
תשע"ו	בנות	10,334	546	67
	בנים	9,969	527	76
	סך הכול	21,064	542	67
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,666	511	79
	בינוני	8,435	536	68
	גבוה	9,896	555	59
	מגדר			
	בנות	10,697	552	62
	בנים	10,367	532	70
תשע"ז	סך הכול	20,216	545	63
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,527	514	71
	בינוני	6,830	537	65
	גבוה	10,773	558	55
	מגדר			
	בנות	10,391	550	60
	בנים	9,825	539	65
	סך הכול			
	רקע חברתי-כלכלי			
תשע"ח	נמוך			
	בינוני			
	גבוה			
	מגדר			
	בנות			
	בנים			
	סך הכול			
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך			
	בינוני			

לוח 40: הישגים בעברית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ח'	
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים		
תשס"ח	100	500	13,933	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	110	444	2,170	נמוך
	100	488	5,560	בינוני
	82	532	6,105	גבוה
				מגדר
	93	515	7,291	בנות
	105	484	6,642	בנים
	98	535	13,376	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
תשס"ט	114	477	1,813	נמוך
	98	524	4,976	בינוני
	82	562	6,467	גבוה
				מגדר
	89	553	6,962	בנות
	104	516	6,414	בנים
	92	538	13,445	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	112	474	1,715	נמוך
	90	526	5,568	בינוני
תש"ע	71	568	6,069	גבוה
				מגדר
	84	553	6,853	בנות
	97	522	6,592	בנים
	92	551	14,528	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	113	483	1,392	נמוך
	92	537	5,763	בינוני
	73	579	7,295	גבוה
				מגדר
תשע"א	83	567	7,485	בנות
	98	534	7,043	בנים
	87	539	14,520	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	97	492	2,084	נמוך
	86	527	6,277	בינוני
	74	565	6,089	גבוה
				מגדר
	80	553	7,479	בנות
	91	524	7,041	בנים
תשע"ב	89	537	13,499	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	99	477	1,629	נמוך
	90	523	5,439	בינוני
	75	563	6,400	גבוה
				מגדר
	82	551	6,960	בנות
	94	522	6,539	בנים

➡ המשך הלוח בעמוד הבא

המשך הלוח: הישגים בעברית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ח'	
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן		
תשע"ה	סך הכול	18,070	540	93
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	1,889	481	99
	בינוני	7,291	526	93
	גבוה	8,813	566	81
	מגדר			
	בנות	9,002	555	87
	בנים	9,068	525	95
	סך הכול	18,301	558	80
	רקע חברתי-כלכלי			
תשע"ו	נמוך	1,806	510	86
	בינוני	7,193	546	81
	גבוה	9,221	579	71
	מגדר			
	בנות	9,408	574	72
	בנים	8,893	541	85
	סך הכול	21,218	557	79
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,427	510	85
	בינוני	9,171	543	79
תשע"ז	גבוה	9,526	580	70
	מגדר			
	בנות	11,021	567	75
	בנים	10,197	545	82
	סך הכול	19,349	564	78
	רקע חברתי-כלכלי			
	נמוך	2,077	524	86
	בינוני	7,911	556	78
	גבוה	9,283	582	71
	מגדר			
תשע"ח	בנות	9,695	576	72
	בנים	9,654	552	82

לוח 41: הישגים בערבית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			ערבית לכיתות ה'	
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים		
תשס"ח	100	500	6,097	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	104	478	3,559	נמוך
	85	529	2,255	בינוני
				גבוה
				מגדר
	90	524	3,190	בנות
	104	474	2,900	בנים
	95	533	6,058	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
תשס"ט				נמוך
	97	519	4,083	בינוני
	85	559	1,716	גבוה
				מגדר
	86	556	3,166	בנות
	98	509	2,884	בנים
	95	539	6,882	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	98	524	4,164	נמוך
	84	563	2,349	בינוני
תש"ע				גבוה
				מגדר
	87	560	3,490	בנות
	98	516	3,392	בנים
	84	571	6,659	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	87	557	4,765	נמוך
	68	599	1,727	בינוני
				גבוה
				מגדר
תשע"א	73	589	3,523	בנות
	90	550	3,136	בנים
	83	560	5,931	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	86	547	3,610	נמוך
	74	580	1,991	בינוני
				גבוה
				מגדר
	76	575	3,108	בנות
	87	543	2,823	בנים
תשע"ב	78	574	5,786	סך הכול
				רקע חברתי-כלכלי
	79	563	3,870	נמוך
	72	596	1,718	בינוני
				גבוה
				מגדר
	73	587	3,057	בנות
	80	559	2,729	בנים

➔ המשך הלוח בעמוד הבא

המשך הלוח: הישגים בערבית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			ערבית לכיתות ה'	
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחים		
תשע"ה	560	7,304	סך הכול	
			רקע חברתי-כלכלי	
	543	4,691	נמוך	
	591	2,218	בינוני	
	605	370	גבוה	
			מגדר	
	581	3,740	בנות	
	539	3,564	בנים	
	573	8,320	סך הכול	
			רקע חברתי-כלכלי	
תשע"ו	559	5,092	נמוך	
	594	2,862	בינוני	
	598	350	גבוה	
			מגדר	
	590	4,425	בנות	
	553	3,895	בנים	
	592	7,525	סך הכול	
			רקע חברתי-כלכלי	
	579	4,769	נמוך	
	618	2,420	בינוני	
תשע"ז	604	314	גבוה	
			מגדר	
	605	4,021	בנות	
	578	3,504	בנים	
	602	7,026	סך הכול	
			רקע חברתי-כלכלי	
	591	4,243	נמוך	
	620	2,340	בינוני	
	624	423	גבוה	
			מגדר	
תשע"ח	614	3,740	בנות	
	588	3,286	בנים	

לוח 42: הישגים בערבית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

ערבית לכיתות ח'			דוברי ערבית	
סך הכול	רקע חברתי-כלכלי	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן
תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	4,971	500	100
		2,565	478	103
		2,174	522	90
		2,597	531	85
		2,372	466	103
תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	5,374	523	80
		3,064	506	85
		2,124	544	68
		2,892	544	68
		2,478	499	86
תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	6,031	513	88
		2,920	494	91
		2,786	537	77
		3,243	536	76
		2,786	486	93
תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	5,913	527	90
		3,792	512	94
		1,846	549	80
		3,095	555	75
		2,818	496	96
תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	5,226	533	95
		3,041	517	97
		1,888	556	84
		2,886	557	82
		2,340	504	101
תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	5,434	546	93
		3,591	529	96
		1,690	578	78
		2,801	572	78
		2,633	519	100

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים בערבית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			ערבית לכיתות ח'
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	
7,428	518	93	תשע"ה
סך הכול			
רקע חברתי-כלכלי			
4,330	500	94	
2,728	544	84	
321	565	74	
מגדר			
3,996	546	80	
3,432	486	96	תשע"ו
8,491	539	85	
סך הכול			
רקע חברתי-כלכלי			
5,080	525	86	
3,127	559	78	
230	586	65	
מגדר			
4,660	560	76	
3,831	512	88	תשע"ז
8,203	548	84	
סך הכול			
רקע חברתי-כלכלי			
4,754	534	84	
2,985	565	81	
415	598	66	
מגדר			
4,541	567	76	
3,662	524	87	תשע"ח
7,070	561	76	
סך הכול			
רקע חברתי-כלכלי			
4,089	547	76	
2,600	582	71	
338	597	67	
מגדר			
3,800	582	66	
3,270	536	79	

לוח 43: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-

שנתי

מתמטיקה לכיתות ח'		כלל התלמידים			דוברי עברית			דוברי ערבית		
		מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן
תשס"ח	סך הכול	18,233	500	100	13,475	512	102	4,758	471	89
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	4,454	456	86	2,054	460	89	2,400	453	83
	בינוני	7,504	493	96	5,371	496	98	2,133	488	92
	גבוה	6,146	544	98	5,947	544	98			
	מגדר									
	בנות	9,574	506	98	7,065	513	100	2,509	487	89
	בנים	8,649	493	102	6,406	509	103	2,243	453	86
	סך הכול	18,345	510	99	13,221	520	100	5,124	488	94
	רקע חברתי-כלכלי									
תשס"ט	נמוך	4,729	464	90	1,765	459	90	2,964	466	90
	בינוני	6,931	506	95	4,913	503	96	2,018	511	91
	גבוה	6,520	552	94	6,411	552	94			
	מגדר									
	בנות	9,547	513	96	6,799	520	97	2,748	497	93
	בנים	8,787	508	103	6,421	519	104	2,366	477	94
	סך הכול	19,304	511	101	13,399	523	101	5,905	479	92
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	4,508	459	90	1,688	458	91	2,820	460	89
	בינוני	8,304	503	94	5,536	504	96	2,768	501	90
תש"ע	גבוה	6,364	562	92	6,074	562	92			
	מגדר									
	בנות	10,040	513	98	6,863	522	100	3,177	493	91
	בנים	9,261	508	103	6,535	525	102	2,726	463	92
	סך הכול	20,337	522	97	14,470	532	97	5,867	498	92
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	5,127	473	88	1,360	455	88	3,767	480	87
	בינוני	7,530	515	94	5,707	511	94	1,823	525	92
	גבוה	7,481	569	85	7,321	569	85			
	מגדר									
תשע"א	בנות	10,481	526	94	7,403	532	96	3,078	511	90
	בנים	9,856	518	100	7,067	533	100	2,789	483	91
	סך הכול	19,421	501	99	14,490	514	97	4,931	468	95
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	4,821	452	89	2,077	463	91	2,744	446	87
	בינוני	8,075	496	95	6,200	497	93	1,875	496	98
	גבוה	6,401	546	91	6,137	547	91			
	מגדר									
	בנות	10,122	506	97	7,434	517	96	2,688	482	96
	בנים	9,299	495	101	7,056	512	99	2,243	452	92

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			מתמטיקה לכיתות ח'	
ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן		
487	5,195	101	533	13,543	98	519	18,738	101	תשע"ג	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
468	3,538	97	459	1,633	99	465	5,171	97		נמוך
526	1,545	98	512	5,465	98	515	7,010	98		בינוני
			569	6,408	81	569	6,497	81		גבוה
										מגדר
496	2,678	98	533	6,954	96	521	9,632	98		בנות
478	2,517	103	533	6,589	101	517	9,106	105		בנים
498	7,320	93	548	18,086	100	532	25,406	100	תשע"ה	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
482	4,322	88	477	1,903	90	480	6,225	88		נמוך
519	2,658	94	528	7,243	97	526	9,901	96		בינוני
560	295	88	582	8,847	90	582	9,142	90		גבוה
										מגדר
511	3,895	93	546	8,962	99	534	12,857	98		בנות
484	3,425	91	550	9,124	100	530	12,549	102		בנים
496	8,378	103	549	18,421	101	532	26,799	105	תשע"ו	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
479	5,059	99	489	1,816	102	482	6,875	100		נמוך
520	3,053	103	530	7,182	102	527	10,235	102		בינוני
556	217	102	579	9,327	89	579	9,544	90		גבוה
										מגדר
508	4,580	102	551	9,490	99	537	14,070	102		בנות
481	3,798	102	547	8,931	103	527	12,729	107		בנים
508	8,313	98	545	21,102	95	534	29,415	98	תשע"ז	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
488	4,822	94	482	2,405	94	486	7,227	94		נמוך
531	3,017	98	522	9,093	95	524	12,110	96		בינוני
579	423	74	580	9,504	81	580	9,927	81		גבוה
										מגדר
515	4,595	98	544	10,891	93	535	15,486	96		בנות
499	3,718	99	546	10,211	97	533	13,929	100		בנים
514	6,169	94	554	19,109	91	543	25,278	94	תשע"ח	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
491	3,487	91	497	2,027	94	493	5,514	92		נמוך
546	2,356	87	540	7,765	90	541	10,121	90		בינוני
573	285	81	582	9,225	80	581	9,510	80		גבוה
										מגדר
527	3,271	91	555	9,460	90	547	12,731	91		בנות
499	2,898	96	554	9,649	92	539	12,547	96		בנים

לוח 44: הישגים באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			אנגלית לכיתות ח'	
ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחרים	סטיית תקן		
452	5,853	86	519	13,142	99	500	18,995	100	תשס"ח	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
422	2,581	76	463	2,004	100	440	4,585	90		נמוך
475	2,659	83	500	5,166	98	492	7,825	95		בינוני
			554	5,854	84	553	6,364	83		גבוה
										מגדר
466	3,144	84	521	6,834	97	505	9,978	96		בנות
436	2,706	87	516	6,302	101	495	9,008	103		בנים
449	5,329	87	531	13,754	95	507	19,083	100	תשס"ט	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
426	2,910	76	462	1,536	97	438	4,446	86		נמוך
473	2,188	89	515	5,425	97	502	7,613	96		בינוני
			563	6,630	79	562	6,810	79		גבוה
										מגדר
465	2,819	84	533	6,937	93	512	9,756	96		בנות
432	2,503	86	529	6,814	97	501	9,317	104		בנים
470	5,180	95	530	14,089	92	513	19,269	97	תש"ע	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
453	3,085	91	487	2,041	102	465	5,126	96		נמוך
492	1,838	94	512	5,831	96	506	7,669	96		בינוני
			559	6,137	74	559	6,372	74		גבוה
										מגדר
485	2,718	90	531	7,253	90	517	9,971	92		בנות
454	2,462	97	530	6,836	94	508	9,298	101		בנים
491	5,069	80	537	13,197	83	523	18,266	85	תשע"א	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
472	3,422	76	485	1,564	96	476	4,986	82		נמוך
519	1,451	74	521	5,074	88	520	6,525	84		בינוני
			562	6,493	66	562	6,677	66		גבוה
										מגדר
503	2,718	76	539	6,835	81	528	9,553	82		בנות
477	2,351	82	535	6,362	85	518	8,713	88		בנים
467	5,350	82	530	13,967	85	511	19,317	89	תשע"ב	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
442	2,485	73	480	1,788	92	456	4,273	82		נמוך
494	2,444	79	513	5,557	85	508	8,001	84		בינוני
			560	6,567	70	560	6,957	69		גבוה
										מגדר
476	2,864	79	531	7,256	84	514	10,120	86		בנות
457	2,486	83	528	6,711	86	508	9,197	91		בנים

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

אנגלית לכיתות ח'	כלל התלמידים			דוברי עברית			דוברי ערבית			
	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	
תשע"ג	סך הכול	20,019	517	92	14,351	537	88	5,668	472	84
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	5,025	459	84	1,272	485	96	3,753	450	77
	בינוני	7,587	517	89	5,849	520	91	1,738	510	81
	גבוה	7,320	564	71	7,156	565	71			
	מגדר									
	בנות	10,352	520	88	7,297	539	85	3,055	481	80
	בנים	9,667	514	95	7,054	536	90	2,613	460	86
תשע"ה	סך הכול	24,692	514	90	18,224	531	87	6,468	476	84
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	5,575	462	86	1,934	483	96	3,641	453	79
	בינוני	9,794	511	88	7,324	514	90	2,470	503	82
	גבוה	9,179	557	71	8,874	558	72	305	548	64
	מגדר									
	בנות	12,593	518	87	9,128	534	86	3,465	486	81
	בנים	12,099	509	93	9,096	529	88	3,003	465	87
תשע"ו	סך הכול	26,660	517	91	18,544	537	86	8,116	473	86
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	6,645	467	88	1,841	496	96	4,804	455	81
	בינוני	10,291	513	90	7,253	520	91	3,038	497	85
	גבוה	9,569	562	70	9,342	562	70	227	545	75
	מגדר									
	בנות	14,067	519	89	9,627	538	85	4,440	479	84
	בנים	12,593	515	93	8,917	536	87	3,676	465	88
תשע"ז	סך הכול	28,455	523	83	20,945	533	85	7,510	498	74
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	6,738	482	75	2,392	491	89	4,346	479	68
	בינוני	11,736	515	83	9,029	514	87	2,707	519	73
	גבוה	9,832	560	72	9,416	559	72	416	568	60
	מגדר									
	בנות	15,052	522	81	10,869	532	84	4,183	501	72
	בנים	13,403	523	85	10,076	534	86	3,327	493	76
תשע"ח	סך הכול	26,106	520	81	19,466	533	79	6,640	487	79
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	6,095	476	82	2,151	496	88	3,944	466	76
	בינוני	10,266	519	79	7,951	519	81	2,315	520	71
	גבוה	9,602	554	66	9,263	554	66	339	548	60
	מגדר									
	בנות	13,211	521	79	9,697	532	78	3,514	495	75
	בנים	12,895	519	84	9,769	534	79	3,126	478	82

לוח 45: הישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם

רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'
ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	
466	5,920	107	513	12,948	94	500	18,868	100	תשס"ח
438	2,631	107	468	1,958	96	452	4,589	103	תשס"ט
490	2,674	100	504	5,128	93	500	7,802	95	
			537	5,758	86	537	6,268	86	
485	3,174	103	517	6,691	89	507	9,865	95	תש"ע
444	2,745	107	510	6,255	98	492	9,000	105	
459	5,087	106	525	13,501	99	506	18,588	106	
438	2,755	104	461	1,524	102	446	4,279	104	תשס"א
483	2,113	104	514	5,308	98	505	7,421	101	
			552	6,535	90	550	6,701	90	
484	2,681	97	527	6,827	94	514	9,508	97	תשס"ב
430	2,399	108	524	6,673	104	497	9,072	113	
494	5,090	105	534	13,782	95	522	18,872	100	
481	3,039	104	485	2,011	97	483	5,050	101	תשס"ג
509	1,799	103	516	5,687	93	514	7,486	96	
			563	6,020	86	562	6,248	86	
515	2,691	98	535	7,101	93	529	9,792	95	תשס"ד
470	2,399	107	532	6,681	97	515	9,080	104	
525	3,910	112	547	13,339	97	541	17,249	102	
504	2,800	109	494	1,546	99	501	4,346	107	תשס"ה
567	1,005	104	531	5,220	99	539	6,225	101	
			573	6,513	88	574	6,610	87	
542	2,107	106	546	6,824	95	545	8,931	99	תשס"ו
505	1,803	115	549	6,515	100	537	8,318	106	
512	4,666	100	549	13,998	100	539	18,664	101	
484	1,911	91	495	1,785	92	489	3,696	91	תשס"ז
536	2,323	99	532	5,567	95	533	7,890	96	
			582	6,571	95	583	6,956	95	
527	2,502	97	549	7,254	98	542	9,756	98	תשס"ח
495	2,164	100	551	6,744	102	535	8,908	105	
527	5,311	101	573	14,410	104	559	19,721	106	
504	3,448	94	512	1,336	93	506	4,784	94	תשס"ט
563	1,692	102	553	5,856	101	556	7,548	101	
			605	7,167	99	605	7,326	99	
539	2,819	97	570	7,301	100	560	10,120	100	תש"ע
513	2,492	103	577	7,109	108	558	9,601	111	
520	6,396	108	567	18,053	103	552	24,449	107	
495	3,554	104	500	1,878	98	497	5,432	102	תש"א
548	2,490	107	550	7,237	101	549	9,727	103	
576	305	91	599	8,855	94	598	9,160	94	
537	3,426	104	569	8,993	101	559	12,419	103	תש"ב
499	2,970	109	565	9,060	105	546	12,030	111	

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח – לפי מאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'		כלל התלמידים			דוברי עברית			דוברי ערבית		
		מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן
תשע"ו	סך הכול	25,793	564	107	18,003	573	105	7,790	543	106
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	6,281	529	103	1,737	525	102	4,544	530	104
	בינוני	10,037	558	104	7,062	557	103	2,975	562	106
	גבוה	9,335	599	101	9,114	599	101	221	590	111
	מגדר									
	בנות	13,469	571	103	9,235	576	103	4,234	561	102
	בנים	12,324	557	110	8,768	571	108	3,556	523	107
	סך הכול	28,034	587	113	20,277	592	114	7,757	576	111
	רקע חברתי-כלכלי									
תשע"ז	נמוך	6,751	552	106	2,309	536	104	4,442	560	106
	בינוני	11,601	575	110	8,747	568	108	2,854	595	114
	גבוה	9,545	625	111	9,134	625	110	411	627	116
	מגדר									
	בנות	14,780	590	110	10,471	590	111	4,309	589	110
	בנים	13,254	584	116	9,806	593	117	3,448	560	111
	סך הכול	23,760	579	107	18,425	585	109	5,335	564	101
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	5,027	543	99	2,014	535	103	3,013	547	98
	בינוני	9,548	575	106	7,509	570	108	2,039	588	100
תשע"ח	גבוה	9,080	610	106	8,826	610	106	254	611	96
	מגדר									
	בנות	12,134	580	105	9,167	582	108	2,967	576	97
	בנים	11,626	578	110	9,258	588	111	2,368	550	103

נספח 3.2: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי סוג פיקוח

בלוחות הבאים מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) בחלוקה לפי קבוצות רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' בשנים תשס"ט-תשע"ח. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בעבור דוברי עברית וכן בחלוקה – לפיקוח ממלכתי ולפיקוח ממלכתי-דתי.

לוח 46: הישגים בעברית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג

פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			עברית לכיתות ה'	
סטיות תקן	ממוצע	מספר הנבחים	סטיות תקן	ממוצע	מספר הנבחים	סטיות תקן	ממוצע	מספר הנבחים		
106	489	3,607	97	504	10,297	100	500	13,904	סך הכול	תשס"ח
									רקע חברתי-כלכלי	
123	445	786	113	468	1,820	117	461	2,606	נמוך	
101	489	1,579	101	493	4,209	101	492	5,788	בינוני	
90	516	1,226	81	525	4,197	83	523	5,423	גבוה	
									מגדר	
99	504	1,962	88	520	5,305	91	516	7,267	בנות	
111	470	1,644	104	487	4,991	106	483	6,635	בנים	
102	495	3,765	87	520	9,888	91	513	13,653	סך הכול	תשס"ט
									רקע חברתי-כלכלי	
117	444	812	111	478	1,523	114	465	2,335	נמוך	
96	498	1,675	85	514	3,669	89	509	5,344	בינוני	
78	529	1,248	75	535	4,630	76	534	5,878	גבוה	
									מגדר	
94	513	1,936	79	535	5,021	84	529	6,957	בנות	
105	475	1,828	92	504	4,867	96	497	6,695	בנים	
84	507	3,183	80	525	10,955	82	521	14,138	סך הכול	תש"ע
									רקע חברתי-כלכלי	
89	470	652	93	480	1,190	92	476	1,842	נמוך	
82	504	1,377	82	512	3,801	82	510	5,178	בינוני	
74	533	1,134	69	545	5,911	70	543	7,045	גבוה	
									מגדר	
77	518	1,542	76	536	5,502	76	531	7,044	בנות	
90	497	1,640	83	515	5,453	85	511	7,093	בנים	
79	515	3,469	69	532	11,937	72	528	15,406	סך הכול	תש"א
									רקע חברתי-כלכלי	
88	469	603	84	494	988	86	485	1,591	נמוך	
78	512	1,624	70	522	3,784	73	519	5,408	בינוני	
62	543	1,224	62	546	7,123	62	545	8,347	גבוה	
									מגדר	
78	523	1,757	66	541	6,038	70	537	7,795	בנות	
79	508	1,712	71	523	5,899	73	519	7,611	בנים	
70	533	3,522	67	541	9,743	68	539	13,265	סך הכול	תשע"ב
									רקע חברתי-כלכלי	
81	494	619	80	508	1,435	80	503	2,054	נמוך	
67	530	1,600	68	532	3,692	68	531	5,292	בינוני	
57	555	1,292	58	554	4,578	58	554	5,870	גבוה	
									מגדר	
63	544	1,959	63	550	4,996	63	548	6,955	בנות	
75	519	1,563	70	530	4,747	71	528	6,310	בנים	
73	525	3,636	67	535	9,809	69	532	13,445	סך הכול	תשע"ג
									רקע חברתי-כלכלי	
82	481	541	79	503	1,185	80	496	1,726	נמוך	
71	519	1,514	69	524	3,404	69	523	4,918	בינוני	
60	548	1,574	60	549	5,187	60	548	6,761	גבוה	
									מגדר	
68	534	1,860	63	544	5,088	65	541	6,948	בנות	
76	515	1,776	70	526	4,721	72	523	6,497	בנים	

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים בעברית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

עברית לכיתות ה'		כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
		מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן
תשע"ה	סך הכול	19,008	537	72	14,422	538	72	4,586	534	72
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	2,373	500	86	1,681	500	88	692	501	82
	בינוני	6,663	527	73	4,616	526	75	2,047	531	70
	גבוה	9,892	553	62	8,061	554	61	1,831	550	64
	מגדר									
	בנות	9,640	546	68	7,312	547	68	2,328	543	68
	בנים	9,368	528	75	7,110	529	75	2,258	524	74
	סך הכול	20,303	537	72	15,189	536	73	5,114	540	71
	רקע חברתי-כלכלי									
תשע"ו	נמוך	2,367	504	85	1,610	501	86	757	511	82
	בינוני	7,529	528	73	5,047	524	74	2,482	537	69
	גבוה	10,309	553	64	8,448	552	64	1,861	556	62
	מגדר									
	בנות	10,334	546	67	7,721	545	68	2,613	549	65
	בנים	9,969	527	76	7,468	526	77	2,501	530	74
	סך הכול	21,064	542	67	16,156	542	67	4,908	542	66
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	2,666	511	79	1,859	512	80	807	508	77
	בינוני	8,435	536	68	6,199	534	69	2,236	540	65
תשע"ז	גבוה	9,896	555	59	8,042	555	60	1,854	558	57
	מגדר									
	בנות	10,697	552	62	8,197	552	63	2,500	552	61
	בנים	10,367	532	70	7,959	532	70	2,408	532	69
	סך הכול	20,216	545	63	15,171	544	64	5,045	548	60
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	2,527	514	71	1,883	513	73	644	518	66
	בינוני	6,830	537	65	4,633	534	67	2,197	545	59
	גבוה	10,773	558	55	8,583	557	56	2,190	561	53
	מגדר									
תשע"ח	בנות	10,391	550	60	7,826	549	62	2,565	554	57
	בנים	9,825	539	65	7,345	538	66	2,480	541	62

לוח 47: הישגים בעברית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג

פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			עברית לכיתות ח'
ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	
500	2,836	99	500	11,097	100	500	13,933	100	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
439	547	111	446	1,623	110	444	2,170	110	נמוך
496	1,280	99	486	4,280	100	488	5,560	100	בינוני
536	983	74	531	5,122	82	532	6,105	82	גבוה
									מגדר
514	1,512	92	515	5,779	93	515	7,291	93	בנות
485	1,324	104	483	5,318	105	484	6,642	105	בנים
533	2,986	99	536	10,390	98	535	13,376	98	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
468	449	117	480	1,364	114	477	1,813	114	נמוך
532	1,197	95	521	3,779	98	524	4,976	98	בינוני
563	1,313	78	562	5,154	82	562	6,467	82	גבוה
									מגדר
554	1,546	90	552	5,416	89	553	6,962	89	בנות
511	1,440	102	517	4,974	104	516	6,414	104	בנים
527	3,184	103	540	10,261	92	538	13,445	92	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
434	564	122	489	1,151	112	474	1,715	112	נמוך
522	1,439	93	527	4,129	90	526	5,568	90	בינוני
572	1,145	72	567	4,924	71	568	6,069	71	גבוה
									מגדר
548	1,637	97	554	5,216	84	553	6,853	84	בנות
505	1,547	105	526	5,045	97	522	6,592	97	בנים
537	2,902	99	555	11,626	92	551	14,528	92	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
479	433	118	485	959	113	483	1,392	113	נמוך
533	1,204	95	538	4,559	92	537	5,763	92	בינוני
566	1,232	80	582	6,063	73	579	7,295	73	גבוה
									מגדר
560	1,523	86	569	5,962	83	567	7,485	83	בנות
512	1,379	106	540	5,664	98	534	7,043	98	בנים
528	3,281	89	542	11,239	87	539	14,520	87	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
471	484	100	499	1,600	97	492	2,084	97	נמוך
524	1,709	86	528	4,568	86	527	6,277	86	בינוני
558	1,072	74	566	5,017	74	565	6,089	74	גבוה
									מגדר
543	1,672	81	556	5,807	80	553	7,479	80	בנות
513	1,609	94	527	5,432	91	524	7,041	91	בנים
534	2,890	93	538	10,609	89	537	13,499	89	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
463	401	104	483	1,228	99	477	1,629	99	נמוך
533	1,282	88	519	4,157	90	523	5,439	90	בינוני
563	1,195	76	564	5,205	75	563	6,400	75	גבוה
									מגדר
553	1,548	84	550	5,412	82	551	6,960	82	בנות
511	1,342	98	525	5,197	94	522	6,539	94	בנים
531	3,811	96	542	14,259	93	540	18,070	93	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
469	455	100	486	1,434	99	481	1,889	99	נמוך
525	1,670	94	527	5,621	93	526	7,291	93	בינוני
559	1,669	84	568	7,144	81	566	8,813	81	גבוה
									מגדר
549	1,715	90	557	7,287	87	555	9,002	87	בנות
517	2,096	98	527	6,972	95	525	9,068	95	בנים

⇒ המשך הלוח בעמוד הבא

המשך הלוח: הישגים בעברית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

עברית לכיתות ח'		כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
		מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן
תשע"ו	סך הכול	18,301	558	80	14,506	559	80	3,795	555	81
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	1,806	510	86	1,355	512	85	451	504	87
	בינוני	7,193	546	81	5,172	545	81	2,021	550	80
	גבוה	9,221	579	71	7,910	579	72	1,311	581	70
	מגדר									
	בנות	9,408	574	72	7,296	575	71	2,112	571	74
	בנים	8,893	541	85	7,210	542	85	1,683	534	86
	סך הכול	21,218	557	79	16,045	558	79	5,173	550	79
	רקע חברתי-כלכלי									
תשע"ז	נמוך	2,427	510	85	1,670	515	84	757	498	84
	בינוני	9,171	543	79	6,871	542	80	2,300	545	78
	גבוה	9,526	580	70	7,450	581	70	2,076	573	70
	מגדר									
	בנות	11,021	567	75	8,288	569	75	2,733	561	77
	בנים	10,197	545	82	7,757	547	83	2,440	538	80
	סך הכול	19,349	564	78	15,239	564	79	4,110	564	77
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	2,077	524	86	1,614	525	87	463	520	86
	בינוני	7,911	556	78	5,994	554	78	1,917	562	75
תשע"ח	גבוה	9,283	582	71	7,572	581	72	1,711	584	68
	מגדר									
	בנות	9,695	576	72	7,814	576	73	1,881	580	69
	בנים	9,654	552	82	7,425	552	83	2,229	552	81

לוח 48: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג

פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

מתמטיקה לכיתות ח'	כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן
תשס"ח	סך הכול	13,475	512	102	10,637	513	2,838	505	94
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	2,054	460	89	1,536	462	518	457	84
	בינוני	5,371	496	98	4,081	496	1,290	494	90
	גבוה	5,947	544	98	4,937	545	1,010	541	90
	מגדר								
	בנות	7,065	513	100	5,515	515	1,550	507	93
	בנים	6,406	509	103	5,119	511	1,287	502	96
	סך הכול	13,221	520	100	10,233	522	2,988	511	100
	רקע חברתי-כלכלי								
תשס"ט	נמוך	1,765	459	90	1,306	464	459	447	88
	בינוני	4,913	503	96	3,734	502	1,179	507	96
	גבוה	6,411	552	94	5,103	553	1,308	545	92
	מגדר								
	בנות	6,799	520	97	5,292	519	1,507	523	94
	בנים	6,421	519	104	4,941	526	1,480	498	104
	סך הכול	13,399	523	101	10,219	529	3,180	503	99
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,688	458	91	1,131	470	557	426	76
	בינוני	5,536	504	96	4,095	506	1,441	496	94
תש"ע	גבוה	6,074	562	92	4,931	567	1,143	544	90
	מגדר								
	בנות	6,863	522	100	5,185	527	1,678	504	99
	בנים	6,535	525	102	5,033	531	1,502	503	99
	סך הכול	14,470	532	97	11,567	536	2,903	519	96
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,360	455	88	942	451	418	464	94
	בינוני	5,707	511	94	4,512	512	1,195	509	92
	גבוה	7,321	569	85	6,058	573	1,263	553	87
	מגדר								
תשע"א	בנות	7,403	532	96	5,888	534	1,515	525	94
	בנים	7,067	533	100	5,679	538	1,388	512	97
	סך הכול	14,490	514	97	11,262	518	3,228	502	95
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	2,077	463	91	1,604	467	473	449	83
	בינוני	6,200	497	93	4,539	498	1,661	492	92
	גבוה	6,137	547	91	5,058	549	1,079	537	89
	מגדר								
	בנות	7,434	517	96	5,783	519	1,651	510	92
	בנים	7,056	512	99	5,479	517	1,577	494	96
תשע"ב	סך הכול	13,543	533	98	10,661	535	2,882	525	97
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,633	459	99	1,226	463	407	452	96
	בינוני	5,465	512	98	4,188	508	1,277	524	93
	גבוה	6,408	569	81	5,224	572	1,184	556	85
	מגדר								
	בנות	6,954	533	96	5,431	532	1,523	535	90
	בנים	6,589	533	101	5,230	539	1,359	513	104
	סך הכול	18,086	548	100	14,307	551	3,779	537	96
	רקע חברתי-כלכלי								
תשע"ג	נמוך	1,903	477	90	1,452	481	451	468	84
	בינוני	7,243	528	97	5,592	526	1,651	533	94
	גבוה	8,847	582	90	7,187	587	1,660	564	91
	מגדר								
	בנות	8,962	546	99	7,261	549	1,701	535	93
	בנים	9,124	550	100	7,046	553	2,078	538	99
תשע"ד	סך הכול								
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך								
	בינוני								
	גבוה								
	מגדר								
	בנות								
	בנים								
	סך הכול								
	רקע חברתי-כלכלי								

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

מתמטיקה לכיתות ח'		כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
		מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן
תשע"ו	סך הכול	18,421	549	101	14,578	552	101	3,843	539	101
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	1,816	489	102	1,361	496	103	455	471	97
	בינוני	7,182	530	102	5,127	529	103	2,055	531	100
	גבוה	9,327	579	89	8,007	580	89	1,320	575	89
	מגדר									
	בנות	9,490	551	99	7,345	552	100	2,145	547	98
	בנים	8,931	547	103	7,233	552	102	1,698	527	105
	סך הכול	21,102	545	95	16,008	547	95	5,094	538	95
	רקע חברתי-כלכלי									
תשע"ז	נמוך	2,405	482	94	1,664	488	95	741	467	90
	בינוני	9,093	522	95	6,836	520	95	2,257	528	94
	גבוה	9,504	580	81	7,447	582	81	2,057	572	82
	מגדר									
	בנות	10,891	544	93	8,210	545	94	2,681	541	91
	בנים	10,211	546	97	7,798	550	96	2,413	534	100
	סך הכול	19,109	554	91	15,054	555	92	4,055	551	88
	רקע חברתי-כלכלי									
	נמוך	2,027	497	94	1,560	499	95	467	491	91
	בינוני	7,765	540	90	5,871	537	92	1,894	548	85
תשע"ח	גבוה	9,225	582	80	7,552	583	81	1,673	577	78
	מגדר									
	בנות	9,460	555	90	7,636	555	91	1,824	556	87
	בנים	9,649	554	92	7,418	556	93	2,231	548	88

לוח 49: הישגים באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג

פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

אנגלית לכיתות ח'	כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחרים	ממוצע	סטיית תקן
תשס"ח	סך הכול	13,142	519	99	10,154	527	2,988	488	102
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	2,004	463	100	1,472	478	532	424	87
	בינוני	5,166	500	98	4,023	507	1,143	474	98
	גבוה	5,854	554	84	4,580	559	1,274	532	91
	מגדר								
	בנות	6,834	521	97	5,170	528	1,664	498	100
	בנים	6,302	516	101	4,979	527	1,323	474	103
	סך הכול	13,754	531	95	10,910	541	2,844	494	96
	רקע חברתי-כלכלי								
תשס"ט	נמוך	1,536	462	97	1,013	468	523	450	88
	בינוני	5,425	515	97	4,129	522	1,296	494	96
	גבוה	6,630	563	79	5,659	571	971	520	90
	מגדר								
	בנות	6,937	533	93	5,530	540	1,407	506	91
	בנים	6,814	529	97	5,378	542	1,436	483	99
	סך הכול	14,089	530	92	11,068	538	3,021	505	97
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	2,041	487	102	1,541	498	500	454	95
	בינוני	5,831	512	96	4,405	518	1,426	492	99
תש"ע	גבוה	6,137	559	74	5,065	563	1,072	542	77
	מגדר								
	בנות	7,253	531	90	5,700	537	1,553	506	93
	בנים	6,836	530	94	5,368	538	1,468	503	100
	סך הכול	13,197	537	83	10,386	544	2,811	512	88
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,564	485	96	1,162	497	402	459	92
	בינוני	5,074	521	88	3,957	525	1,117	507	90
	גבוה	6,493	562	66	5,219	568	1,274	538	74
	מגדר								
תשע"א	בנות	6,835	539	81	5,318	544	1,517	525	81
	בנים	6,362	535	85	5,068	545	1,294	497	94
	סך הכול	13,967	530	85	10,752	538	3,215	502	89
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,788	480	92	1,157	497	631	440	82
	בינוני	5,557	513	85	4,102	517	1,455	499	87
	גבוה	6,567	560	70	5,448	566	1,119	532	79
	מגדר								
	בנות	7,256	531	84	5,483	539	1,773	507	86
	בנים	6,711	528	86	5,269	538	1,442	495	93
תשע"ב	סך הכול	14,351	537	88	11,554	546	2,797	505	92
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,272	485	96	911	491	361	470	93
	בינוני	5,849	520	91	4,650	527	1,199	496	92
	גבוה	7,156	565	71	5,933	573	1,223	530	86
	מגדר								
	בנות	7,297	539	85	5,908	546	1,389	512	88
	בנים	7,054	536	90	5,646	546	1,408	498	96
	סך הכול	18,224	531	87	14,497	540	3,727	501	91
	רקע חברתי-כלכלי								
תשע"ג	נמוך	1,934	483	96	1,482	489	452	467	91
	בינוני	7,324	514	90	5,692	519	1,632	500	91
	גבוה	8,874	558	72	7,250	568	1,624	513	87
	מגדר								
	בנות	9,128	534	86	7,412	541	1,716	507	87
	בנים	9,096	529	88	7,085	539	2,011	496	94
תשע"ד	סך הכול	18,224	531	87	14,497	540	3,727	501	91
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,934	483	96	1,482	489	452	467	91
	בינוני	7,324	514	90	5,692	519	1,632	500	91
	גבוה	8,874	558	72	7,250	568	1,624	513	87
	מגדר								
	בנות	9,128	534	86	7,412	541	1,716	507	87
	בנים	9,096	529	88	7,085	539	2,011	496	94
	סך הכול	18,224	531	87	14,497	540	3,727	501	91
	רקע חברתי-כלכלי								
תשע"ה	נמוך	1,934	483	96	1,482	489	452	467	91
	בינוני	7,324	514	90	5,692	519	1,632	500	91
	גבוה	8,874	558	72	7,250	568	1,624	513	87
	מגדר								
	בנות	9,128	534	86	7,412	541	1,716	507	87
	בנים	9,096	529	88	7,085	539	2,011	496	94
	סך הכול	18,224	531	87	14,497	540	3,727	501	91
	רקע חברתי-כלכלי								
	נמוך	1,934	483	96	1,482	489	452	467	91
	בינוני	7,324	514	90	5,692	519	1,632	500	91

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: הישגים באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			אנגלית לכיתות ח'	
סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחים	סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחים	סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחים		
90	509	3,717	83	546	14,827	86	537	18,544	סך הכול	תשע"ו
									רקע חברתי-כלכלי	
89	469	445	97	506	1,396	96	496	1,841	נמוך	
93	503	1,985	90	526	5,268	91	520	7,253	בינוני	
78	532	1,272	67	568	8,070	70	562	9,342	גבוה	
									מגדר	
89	516	2,151	83	546	7,476	85	538	9,627	בנות	
91	500	1,566	84	545	7,351	87	536	8,917	בנים	
87	501	5,039	82	542	15,906	85	533	20,945	סך הכול	תשע"ז
									רקע חברתי-כלכלי	
85	469	728	89	499	1,664	89	491	2,392	נמוך	
87	492	2,222	86	521	6,807	87	514	9,029	בינוני	
81	523	2,046	67	568	7,370	72	559	9,416	גבוה	
									מגדר	
84	505	2,675	82	540	8,194	84	532	10,869	בנות	
89	498	2,364	82	544	7,712	86	534	10,076	בנים	
81	508	4,084	76	540	15,382	79	533	19,466	סך הכול	תשע"ח
									רקע חברתי-כלכלי	
87	481	480	88	501	1,671	88	496	2,151	נמוך	
82	508	1,903	81	522	6,048	81	519	7,951	בינוני	
76	517	1,679	61	562	7,584	66	554	9,263	גבוה	
									מגדר	
79	512	1,877	77	537	7,820	78	532	9,697	בנות	
83	505	2,207	76	543	7,562	79	534	9,769	בנים	

לוח 50: הישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי

סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'
סטטית תקן	ממוצע	הנבחנים	סטטית תקן	ממוצע	הנבחנים	סטטית תקן	ממוצע	הנבחנים	
93	490	2,956	93	520	9,992	94	513	12,948	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
91	432	526	95	483	1,432	96	468	1,958	נמוך
92	485	1,144	92	509	3,984	93	504	5,128	בינוני
81	523	1,248	87	540	4,510	86	537	5,758	גבוה
									מגדר
90	500	1,596	88	522	5,095	89	517	6,691	בנות
96	479	1,358	97	518	4,897	98	510	6,255	בנים
103	508	2,761	98	530	10,740	99	525	13,501	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
100	459	513	103	463	1,011	102	461	1,524	נמוך
99	506	1,255	97	517	4,053	98	514	5,308	בינוני
95	540	948	88	554	5,587	90	552	6,535	גבוה
									מגדר
95	518	1,380	94	530	5,447	94	527	6,827	בנות
108	499	1,380	102	531	5,293	104	524	6,673	בנים
93	516	2,932	95	539	10,850	95	534	13,782	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
93	470	486	97	490	1,525	97	485	2,011	נמוך
92	506	1,370	94	520	4,317	93	516	5,687	בינוני
83	547	1,058	87	566	4,962	86	563	6,020	גבוה
									מגדר
92	524	1,484	93	538	5,617	93	535	7,101	בנות
93	509	1,448	97	539	5,233	97	532	6,681	בנים
96	526	2,899	97	554	10,440	97	547	13,339	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
95	462	385	98	507	1,161	99	494	1,546	נמוך
94	518	1,171	100	535	4,049	99	531	5,220	בינוני
85	558	1,325	88	577	5,188	88	573	6,513	גבוה
									מגדר
93	535	1,530	96	549	5,294	95	546	6,824	בנות
98	517	1,369	98	558	5,146	100	549	6,515	בנים
97	530	3,294	100	555	10,704	100	549	13,998	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
79	462	629	93	509	1,156	92	495	1,785	נמוך
93	528	1,497	96	533	4,070	95	532	5,567	בינוני
93	562	1,149	95	587	5,422	95	582	6,571	גבוה
									מגדר
95	538	1,793	98	552	5,461	98	549	7,254	בנות
99	519	1,501	102	559	5,243	102	551	6,744	בנים
101	559	2,896	105	577	11,514	104	573	14,410	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
88	506	450	95	516	886	93	512	1,336	נמוך
97	549	1,221	102	555	4,635	101	553	5,856	בינוני
99	595	1,216	99	608	5,951	99	605	7,167	גבוה
									מגדר
98	565	1,421	101	571	5,880	100	570	7,301	בנות
105	552	1,475	109	584	5,634	108	577	7,109	בנים
99	545	3,705	103	574	14,348	103	567	18,053	סך הכול
									רקע חברתי-כלכלי
98	486	444	98	506	1,434	98	500	1,878	נמוך
96	540	1,590	103	553	5,647	101	550	7,237	בינוני
94	569	1,654	93	606	7,201	94	599	8,855	גבוה
									מגדר
95	553	1,666	102	573	7,327	101	569	8,993	בנות
102	538	2,039	104	574	7,021	105	565	9,060	בנים

⇒ המשך הלוח בעמוד הבא

המשך הלוח: הישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי עברית – לפי סוג פיקוח ומאפייני רקע – בסולם רב-שנתי

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	
סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סט"ת תקן	ממוצע	מספר הנבחנים		
104	566	3,723	106	576	14,280	105	573	18,003	סך הכול	תשע"ו
									רקע חברתי-כלכלי	
100	515	432	102	528	1,305	102	525	1,737	נמוך	
101	558	2,006	104	557	5,056	103	557	7,062	בינוני	
99	597	1,273	102	600	7,841	101	599	9,114	גבוה	
									מגדר	
101	579	2,050	103	575	7,185	103	576	9,235	בנות	
105	550	1,673	108	577	7,095	108	571	8,768	בנים	תשע"ז
110	580	4,901	114	595	15,376	114	592	20,277	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
99	522	712	105	541	1,597	104	536	2,309	נמוך	
106	573	2,169	108	566	6,578	108	568	8,747	בינוני	
107	607	1,982	111	630	7,152	110	625	9,134	גבוה	
									מגדר	
107	586	2,610	111	592	7,861	111	590	10,471	בנות	תשע"ח
112	573	2,291	117	599	7,515	117	593	9,806	בנים	
104	575	3,923	111	588	14,502	109	585	18,425	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
97	526	454	104	539	1,560	103	535	2,014	נמוך	
103	571	1,826	109	570	5,683	108	570	7,509	בינוני	
101	599	1,623	107	612	7,203	106	610	8,826	גבוה	
									מגדר	
102	579	1,790	109	583	7,377	108	582	9,167	בנות	
106	572	2,133	112	592	7,125	111	588	9,258	בנים	

נספח 3.3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגדר

בלוחות הבאים מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיית תקן) בחלוקה לפי מגדר במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בחלוקה לפי מגזרים דוברי ערבית.

לוח 51: הישגים במבחן בערבית לכיתות ה' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית – לפי מגדר בחלוקה לפי מגדר – בסולם רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			ערבית לכיתות ה'	
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן		
3,675	514	93	702	514	88	1,318	445	112	תשס"ח	סך הכול
										מגדר
1,924	536	83	352	536	79	695	478	104		בנות
1,750	491	98	350	492	91	620	407	108	תשס"ט	בנים
4,077	541	92	684	532	94	1,056	502	99		סך הכול
										מגדר
2,109	562	84	358	556	85	574	532	89	תש"ע	בנות
1,962	519	96	326	506	98	480	467	99		בנים
4,983	548	92	505	548	85	995	497	100		סך הכול
									תשע"א	מגדר
2,562	567	85	229	574	72	504	526	95		בנות
2,421	528	95	276	526	89	491	469	98		בנים
4,377	581	78	501	577	73	1,485	533	97	תשע"ב	סך הכול
										מגדר
2,282	599	67	269	591	70	802	557	86		בנות
2,095	561	85	232	561	74	683	505	102	תשע"ג	בנים
3,559	570	77	706	594	65	1,267	507	91		סך הכול
										מגדר
1,889	585	70	345	609	56	664	527	84	תשע"ד	בנות
1,670	553	81	361	580	69	603	485	94		בנים
4,030	586	71	586	602	63	928	518	82		סך הכול
									תשע"ה	מגדר
2,100	599	66	310	614	58	524	537	80		בנות
1,930	573	74	276	589	65	404	494	79		בנים
4,949	581	76	529	588	66	1,408	491	108	תשע"ו	סך הכול
										מגדר
2,535	597	66	258	601	58	711	527	97		בנות
2,414	563	82	271	576	71	697	455	108	תשע"ז	בנים
5,628	581	76	887	607	62	1,510	535	82		סך הכול
										מגדר
3,000	597	69	473	621	56	794	555	76	תשע"ח	בנות
2,628	563	79	414	592	66	716	511	83		בנים
4,565	604	67	732	618	54	1,784	549	75		סך הכול
									תשע"ח	מגדר
2,380	617	62	386	633	46	1,005	564	72		בנות
2,185	591	68	346	601	56	779	529	73		בנים
4,693	615	60	498	628	46	1,411	560	78	תשע"ח	סך הכול
										מגדר
2,482	627	54	268	636	40	747	575	72		בנות
2,211	602	63	230	620	51	664	542	80		בנים

לוח 52: הישגים במבחן בערבית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית – לפי

מגזר בחלוקה לפי מגדר – בסולם רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			ערבית לכיתות ח'
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	
סך הכול	3,038	512	689	534	76	929	448	106	תשס"ח
מגדר									
בנות	1,589	542	352	562	62	494	488	95	
בנים	1,449	478	336	506	79	435	404	99	תשס"ט
סך הכול	3,630	530	668	521	72	876	496	84	
מגדר									
בנות	1,990	549	338	541	60	466	527	71	תש"ע
בנים	1,638	508	328	501	78	410	461	84	
סך הכול	4,678	519	523	521	83	557	483	94	
מגדר									תשע"א
בנות	2,517	541	273	551	63	305	509	81	
בנים	2,160	494	250	488	89	251	450	99	
סך הכול	4,122	536	462	542	75	1,075	484	101	תשע"ב
מגדר									
בנות	2,172	562	259	566	62	531	525	87	
בנים	1,950	507	203	511	78	544	444	99	תשע"ג
סך הכול	3,103	546	652	563	77	1,138	471	98	
מגדר									
בנות	1,752	568	323	589	61	618	502	87	תשע"ד
בנים	1,351	517	329	538	83	520	433	96	
סך הכול	3,793	563	577	557	86	932	484	102	
מגדר									תשע"ה
בנות	1,963	584	298	583	73	468	522	91	
בנים	1,830	540	279	530	89	464	445	98	
סך הכול	5,201	532	549	556	72	1,335	462	97	תשע"ו
מגדר									
בנות	2,827	556	282	577	61	690	504	84	
בנים	2,374	504	267	533	76	645	418	89	תשע"ז
סך הכול	6,047	545	849	582	59	1,399	495	90	
מגדר									
בנות	3,267	566	477	597	51	784	522	83	תשע"ח
בנים	2,780	520	372	563	63	615	460	86	
סך הכול	5,387	557	767	568	72	1,640	509	88	
מגדר									תשע"ח
בנות	2,944	577	448	590	58	920	530	82	
בנים	2,443	534	319	537	78	720	483	89	
סך הכול	4,853	571	542	583	62	1,249	521	78	
מגדר									תשע"ח
בנות	2,587	593	276	606	46	692	545	71	
בנים	2,266	546	266	559	68	557	491	77	

לוח 53: הישגים במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית –

לפי מגזר בחלוקה לפי מגדר – בסולם רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			מתמטיקה לכיתות ח'
מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	מספר הנבחנים	ממוצע	סטיית תקן	
סך הכול	2,969	472	89	680	505	98	876	435	71
מגדר									
בנות	1,565	487	89	344	528	97	472	452	68
בנים	1,404	455	85	336	482	92	398	416	70
סך הכול	3,445	492	95	640	497	91	867	473	88
מגדר									
בנות	1,868	498	94	340	505	91	454	495	86
בנים	1,573	486	95	299	487	90	409	449	84
סך הכול	4,574	485	91	525	500	95	539	449	90
מגדר									
בנות	2,465	498	90	272	525	91	294	461	84
בנים	2,108	470	89	253	474	93	244	433	95
סך הכול	4,063	508	93	462	503	90	1,089	460	78
מגדר									
בנות	2,160	520	91	262	515	90	523	477	78
בנים	1,903	494	93	200	487	88	566	444	76
סך הכול	2,765	474	95	648	516	95	1,190	407	67
מגדר									
בנות	1,553	489	94	320	535	95	621	417	68
בנים	1,212	455	92	328	497	92	569	397	64
סך הכול	3,524	504	98	554	494	99	924	422	85
מגדר									
בנות	1,819	510	96	285	507	91	473	436	87
בנים	1,705	498	101	269	479	106	451	407	81
סך הכול	5,128	510	92	543	537	90	1,355	454	81
מגדר									
בנות	2,768	523	91	276	542	88	685	466	83
בנים	2,360	495	91	267	533	92	670	442	76
סך הכול	5,773	496	102	838	550	97	1,574	467	97
מגדר									
בנות	3,119	508	102	465	563	92	867	480	98
בנים	2,654	482	101	373	535	100	707	451	93
סך הכול	5,447	520	97	767	540	96	1,679	460	87
מגדר									
בנות	2,975	526	96	459	547	96	933	470	88
בנים	2,472	512	98	308	531	95	746	447	83
סך הכול	4,265	529	91	536	550	79	1,085	458	85
מגדר									
בנות	2,242	543	87	275	564	74	596	473	85
בנים	2,023	514	94	261	536	82	489	439	82

לוח 54: הישגים במבחן באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית – לפי

מגזר בחלוקה לפי מגדר – בסולם רב-שנתי

מגזר בדואי דרום			מגזר דרוזי			מגזר ערבי			אנגלית לכיתות ח'
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	
77	415	719	78	478	455	87	462	4,381	תשס"ח
76	427	380	73	492	246	85	475	2,361	
76	401	337	80	460	209	88	446	2,019	תשס"ט
68	412	971	88	489	457	88	454	3,641	
69	430	471	86	502	244	84	471	1,957	תש"ע
62	396	495	88	474	213	89	436	1,682	
77	401	1,213	80	509	722	93	485	2,951	
									תשע"א
78	419	630	75	516	369	88	500	1,550	
72	382	583	83	501	353	96	468	1,401	
69	435	840	77	499	579	76	506	3,461	תשע"ב
64	454	421	76	505	330	74	515	1,872	
68	416	419	78	492	249	77	494	1,589	תשע"ג
56	408	352	78	492	463	81	481	4,443	
56	421	185	78	498	259	79	488	2,360	תשע"ד
53	394	167	78	485	204	82	473	2,083	
65	421	1,162	78	520	494	83	481	3,763	
									תשע"ה
65	435	603	79	519	259	79	490	2,039	
61	406	559	78	520	235	86	469	1,724	
65	412	1,132	78	493	556	81	496	4,537	תשע"ו
66	430	576	76	499	281	78	502	2,471	
59	393	556	80	488	275	83	489	2,066	תשע"ז
68	422	1,275	74	522	868	86	481	5,762	
69	433	728	72	522	478	84	488	3,097	תשע"ח
63	407	547	76	521	390	87	473	2,665	
61	447	1,419	71	516	789	72	510	4,886	
									תשע"ט
57	453	792	71	520	462	71	513	2,694	
64	438	627	72	509	327	74	506	2,192	
65	426	1,080	63	521	547	77	501	4,613	תש"פ
65	439	568	63	521	279	73	509	2,433	
62	413	512	63	521	268	81	493	2,180	

לוח 55: הישגים במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ח בבתי ספר דוברי ערבית

– לפי מגזר ובחלוקה לפי מגדר – בסולם רב-שנתי

מגזר בדואי דרום			מגזר דרוזי			מגזר ערבי			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'
סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	סטיית תקן	ממוצע	מספר הנבחנים	
103	432	717	95	482	473	108	475	4,442	תשס"ח
97	450	381	91	501	250	105	494	2,381	
107	411	336	95	460	223	108	452	2,060	תשס"ט
105	435	914	100	485	466	106	460	3,446	
94	466	441	100	503	254	97	486	1,849	תש"ע
107	406	471	95	464	211	108	431	1,593	
99	440	1,224	90	495	677	104	514	2,912	
									תשע"א
93	459	655	85	518	345	94	537	1,526	
102	419	569	89	472	332	108	488	1,386	
107	458	447	103	527	654	107	545	2,708	תשע"ב
100	486	213	101	542	361	104	557	1,478	
107	432	234	102	509	293	109	530	1,230	תשע"ג
68	442	423	100	558	423	98	528	3,724	
74	462	207	99	562	233	95	540	2,002	תשע"ד
55	423	216	102	553	190	100	514	1,722	
92	493	1,257	103	555	429	101	535	3,364	
									תשע"ה
91	513	662	101	559	229	97	547	1,773	
89	470	595	106	550	200	103	522	1,591	
90	464	1,209	101	572	547	108	533	4,318	תשע"ו
90	487	633	98	585	276	103	550	2,339	
84	439	576	102	560	271	110	514	1,979	תשע"ז
105	524	1,053	97	591	833	106	542	5,691	
99	546	577	93	608	459	103	557	3,067	תשע"ח
105	496	476	99	570	374	107	524	2,624	
106	547	1,544	108	617	750	111	581	5,060	
									תשע"ט
107	561	868	105	632	455	109	594	2,762	
101	528	676	109	594	295	113	565	2,298	
95	529	845	96	592	532	101	573	3,638	תש"פ
92	541	481	91	608	271	97	586	2,022	
96	514	364	97	575	261	102	557	1,616	

נספח 4: התפלגות הציונים במבחני המיצ"ב בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי

בתרשימים שלהלן מוצגות התפלגויות שכיחות יחסית (באחוזים) של הציונים בתשע"ח בסולם הישגים רב שנתי – עבור כל מבחן ובחלוקה למגזרי שפה. סולם הציונים חולק לקטגוריות של טווחי ציונים של 25 נקודות, קרי 300-325 וכו'. הערך המופיע על ציר טווח הציונים הוא הגבול העליון של טווח הציונים בקטגוריה, ולשם נוחות, הערכים של קטגוריות הציון מוצגים לסירוגין על סולם ציונים של 250 עד 750 (ציר ה-X). השכיחות היחסית של קטגוריית טווח הציונים מיוצגת על ידי העמודה שמעל הערך.

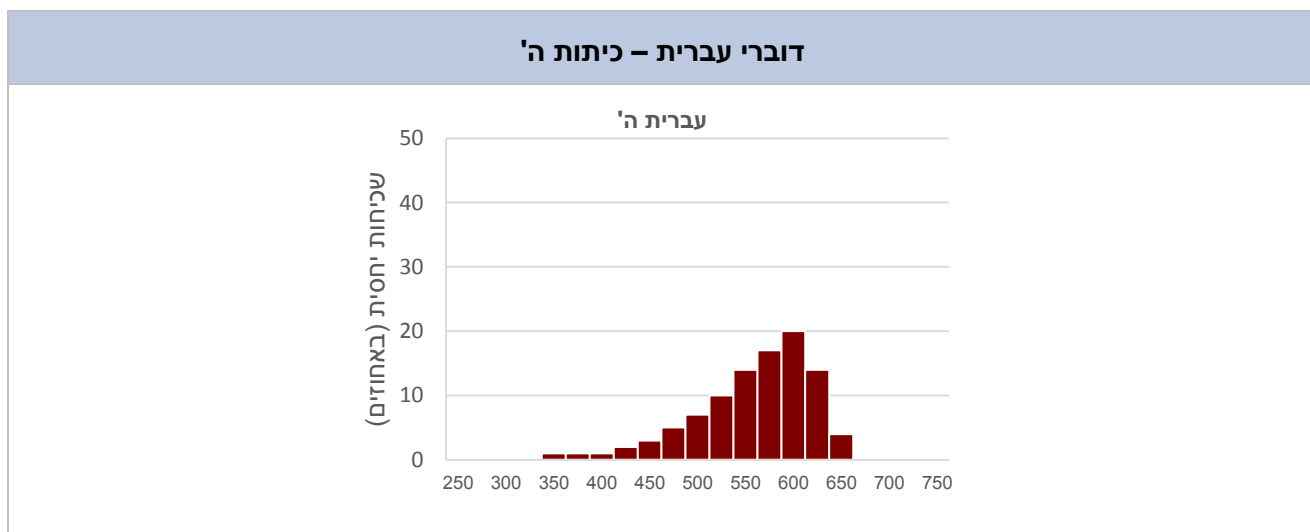
קיימות מספר התפלגויות אופייניות:

התפלגות מרכזית: התפלגות סימטרית בעיקרה בעלת צורה דמוית פעמון. בהתפלגות זו ישנה קטגוריית ציון אחת (או מספר קטגוריות סמוכות) שכיחה יותר, והיא לרוב כוללת את הציון הממוצע. ככל ש"מתרחקים" מקטגוריית ציון זו, לכל אחד מהכיוונים, השכיחות היחסית הולכת ופוחתת.

התפלגות שטוחה: שכיחות הקטגוריות השונות של טווחי הציונים אחידה ברובה.

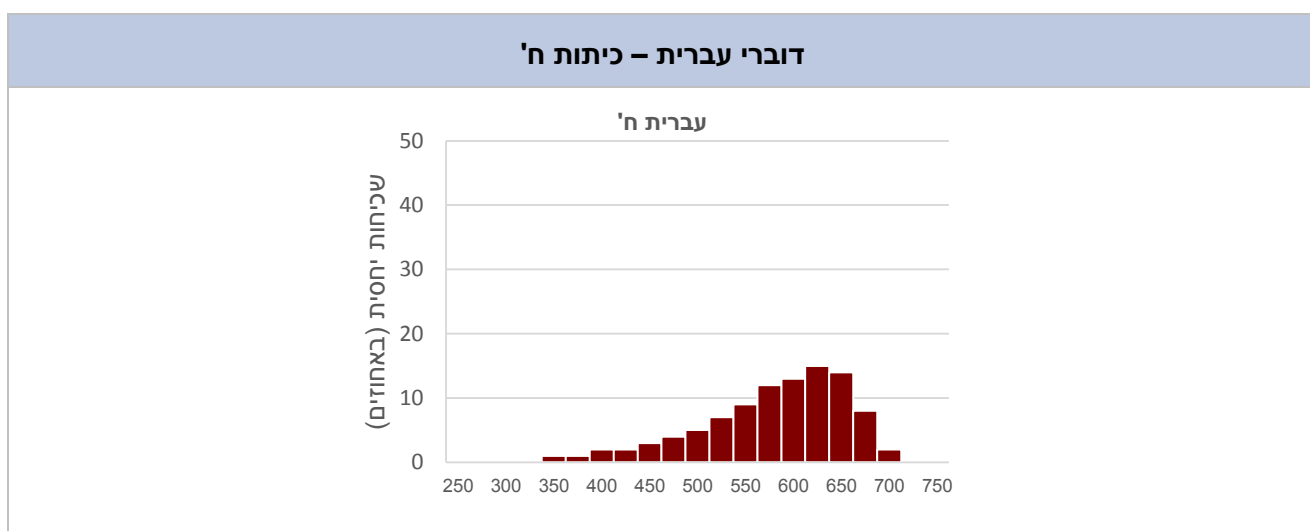
התפלגות עם "זנב": ההתפלגות מזכירה התפלגות מרכזית, אך היא איננה סימטרית – קטגוריות טווחי הציונים השכיחה ביותר איננה ממוקמת במרכז ההתפלגות, והשכיחות של הקטגוריות משני צדיה איננה זהה, כך שבאחד הצדדים נוצר מעין "זנב" ובו יותר קטגוריות ציון (עם מגמה ברורה של עלייה או ירידה בשכיחות יחסית, ככל שקטגוריית הציון גדולה יותר). קטגוריות הציון השכיחות יותר נמצאות בצד הנגדי ל"זנב". ניתן להבחין בין **התפלגות זנב שמאלי** המאופיינת בשכיחות יחסית גבוהה בקטגוריות המייצגות ציונים גבוהים, ובין **התפלגות זנב ימני** המאופיינת בשכיחות יחסית גבוהה בקטגוריות המייצגות ציונים נמוכים.

תרשים 37: התפלגות הציון במבחן בעברית לכיתות ה' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי

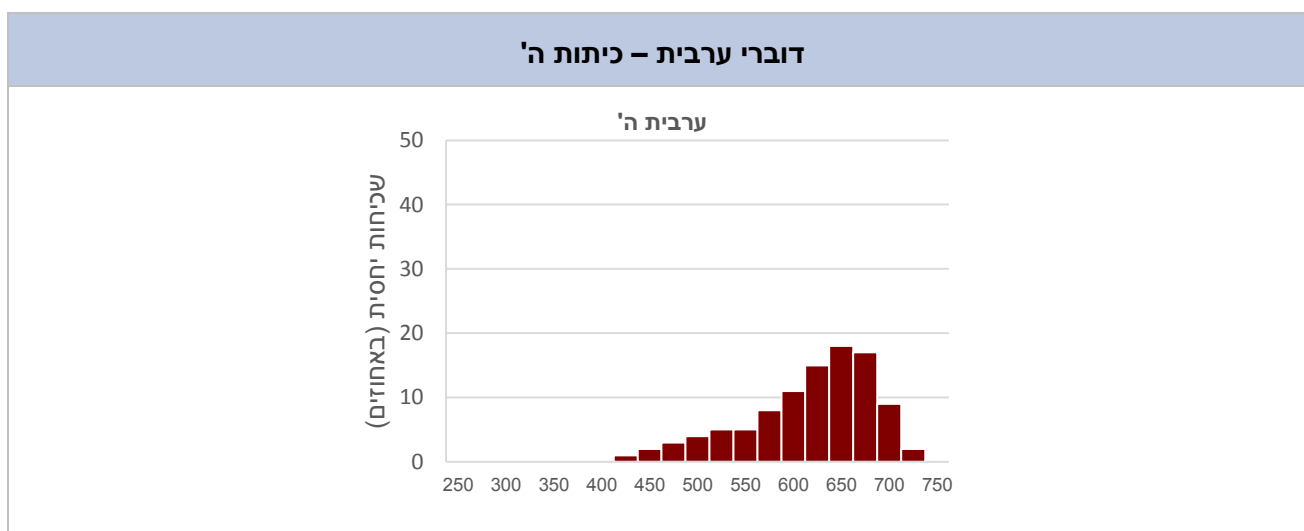
התפלגות הציונים מגלה התפלגות עם זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות גבוהה יחסית (כ-20%) של ציונים בקטגוריית הציון 600 ומעט פחות מכך (17%) בקטגוריית הציון 575.

תרשים 38: התפלגות הציון במבחן בעברית לכיתות ח' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי

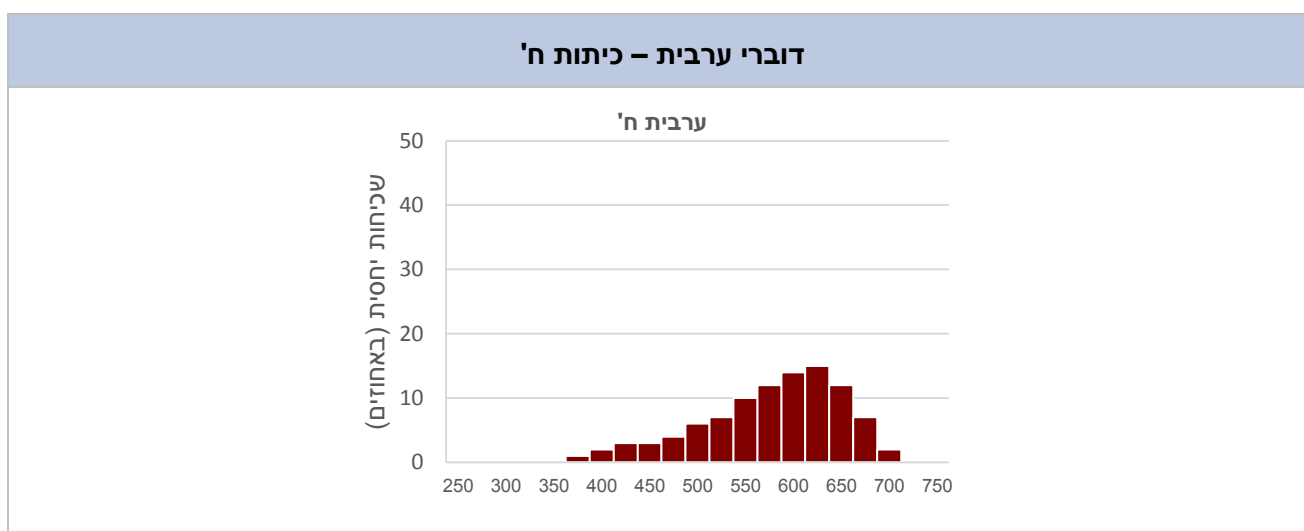
התפלגות הציונים מגלה התפלגות עם זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות גבוהה יחסית (12%-15%) של ציונים בקטגוריית הציון 575 עד קטגוריית הציון 650.

תרשים 39: התפלגות הציון במבחן בערבית לכיתות ה' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי

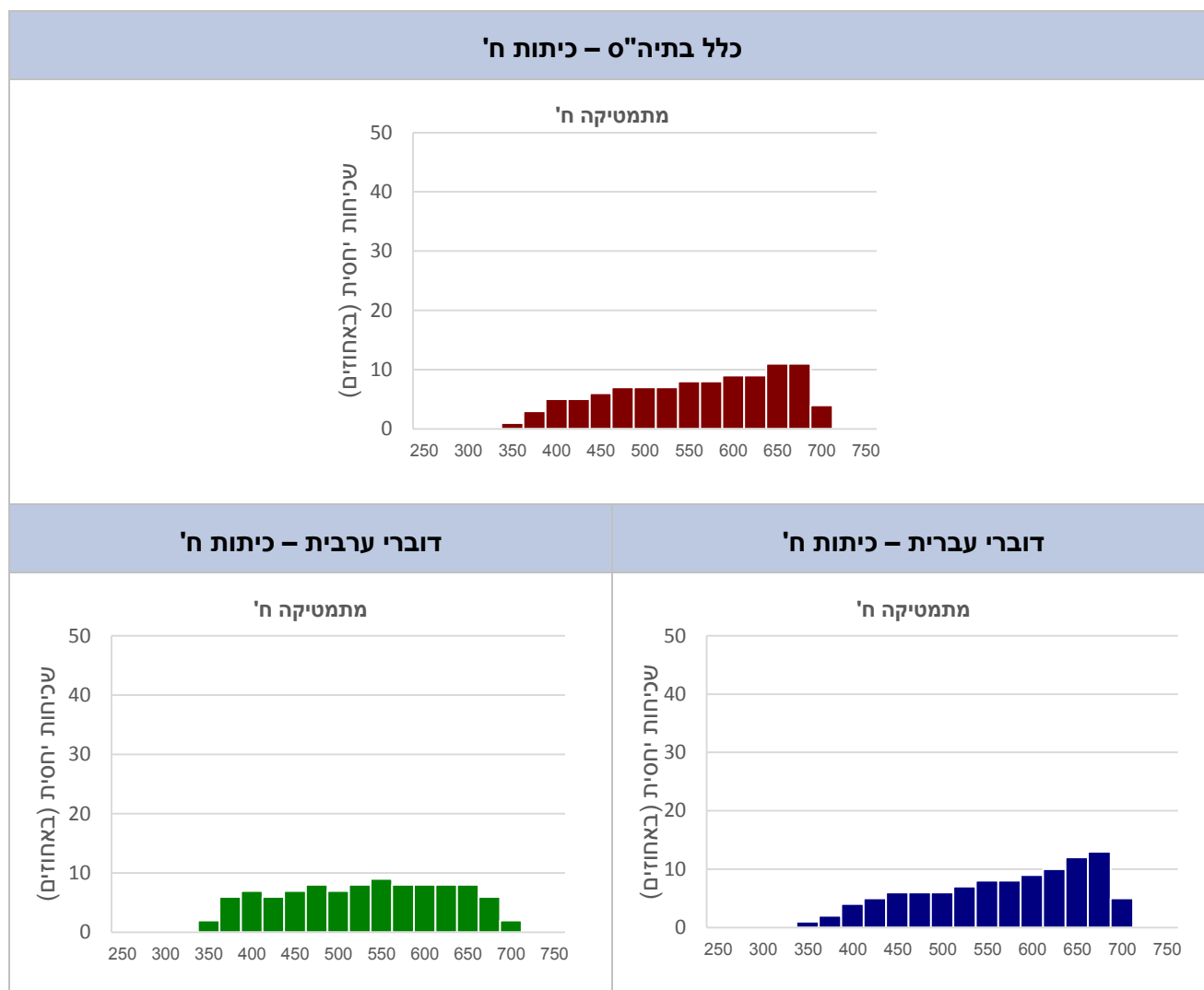
התפלגות הציונים מגלה התפלגות עם זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות גבוהה יחסית (15%-18%) של ציונים בקטגוריית הציון 625 עד קטגוריית הציון 675.

תרשים 40: התפלגות הציון במבחן בערבית לכיתות ח' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי

התפלגות הציונים מגלה התפלגות עם זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות גבוהה יחסית (12%-15%) של ציונים בקטגוריית הציון 575 עד קטגוריית הציון 650.

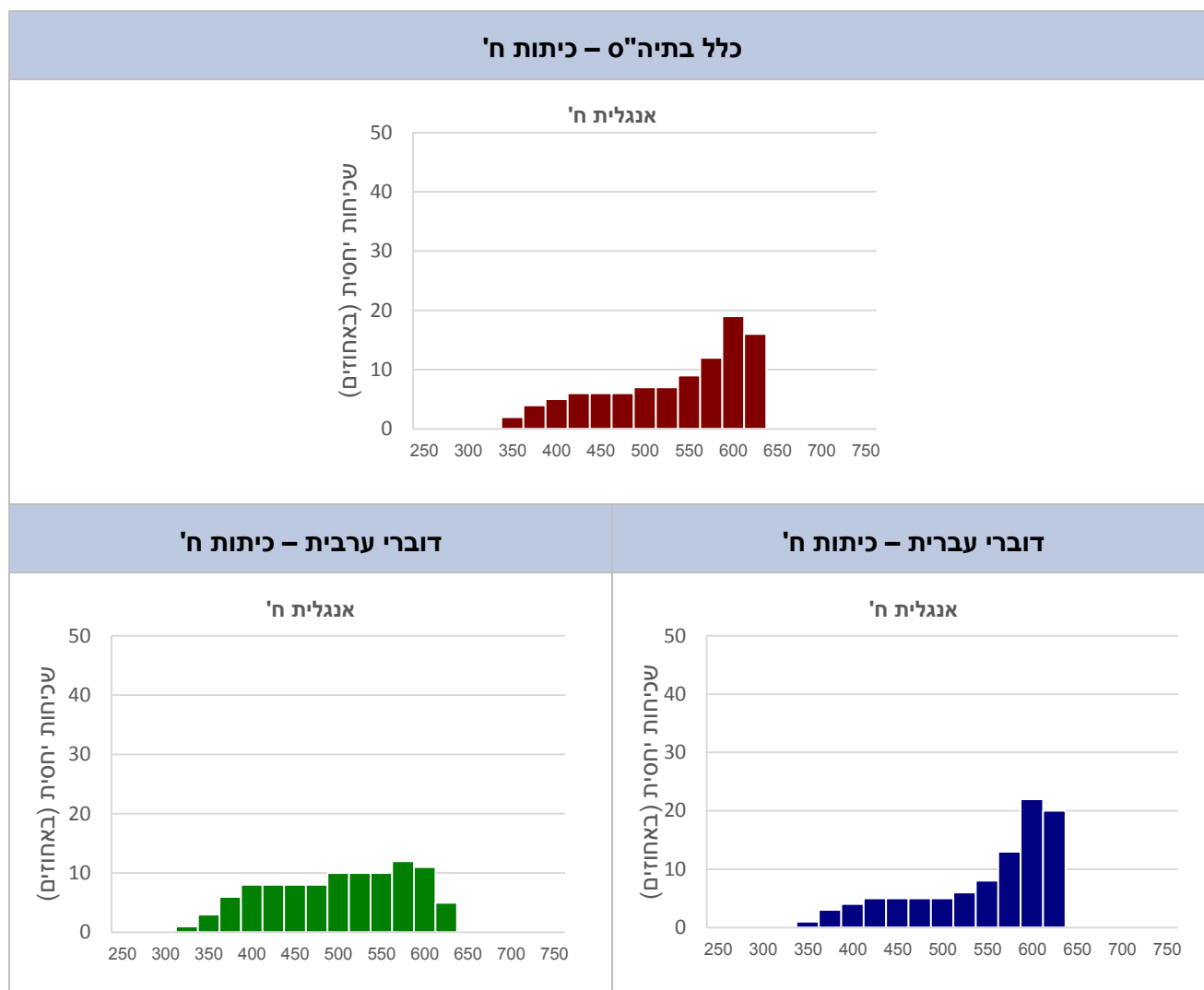
תרשים 41: התפלגות הציון במתמטיקה לכיתות ח' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

בכלל בתי הספר: התפלגות הציונים היא יחסית שטוחה ולצידה זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות אחידה יחסית (מ-5% ועד 11%) מקטגוריית הציון 400 עד קטגוריית הציון 675.

בקרב דוברי העברית, התפלגות הציונים מגלה כי מרבית הציונים (לפחות 9% בכל קטגוריית ציון) מרוכזים סביב החלק העליון של סולם הציונים (מקטגוריית ציון 600 ועד קטגוריית ציון 675), ואילו בחלק המרכזי של סולם הציונים ההתפלגות שטוחה (5% עד 8%). **בקרב דוברי הערבית** לעומת זאת, התפלגות הציונים היא שטוחה, כאשר מקטגוריית הציון 375 ועד קטגוריית הציון 675 קיימת שכיחות יחסית אחידה של ציונים (6%-9%).

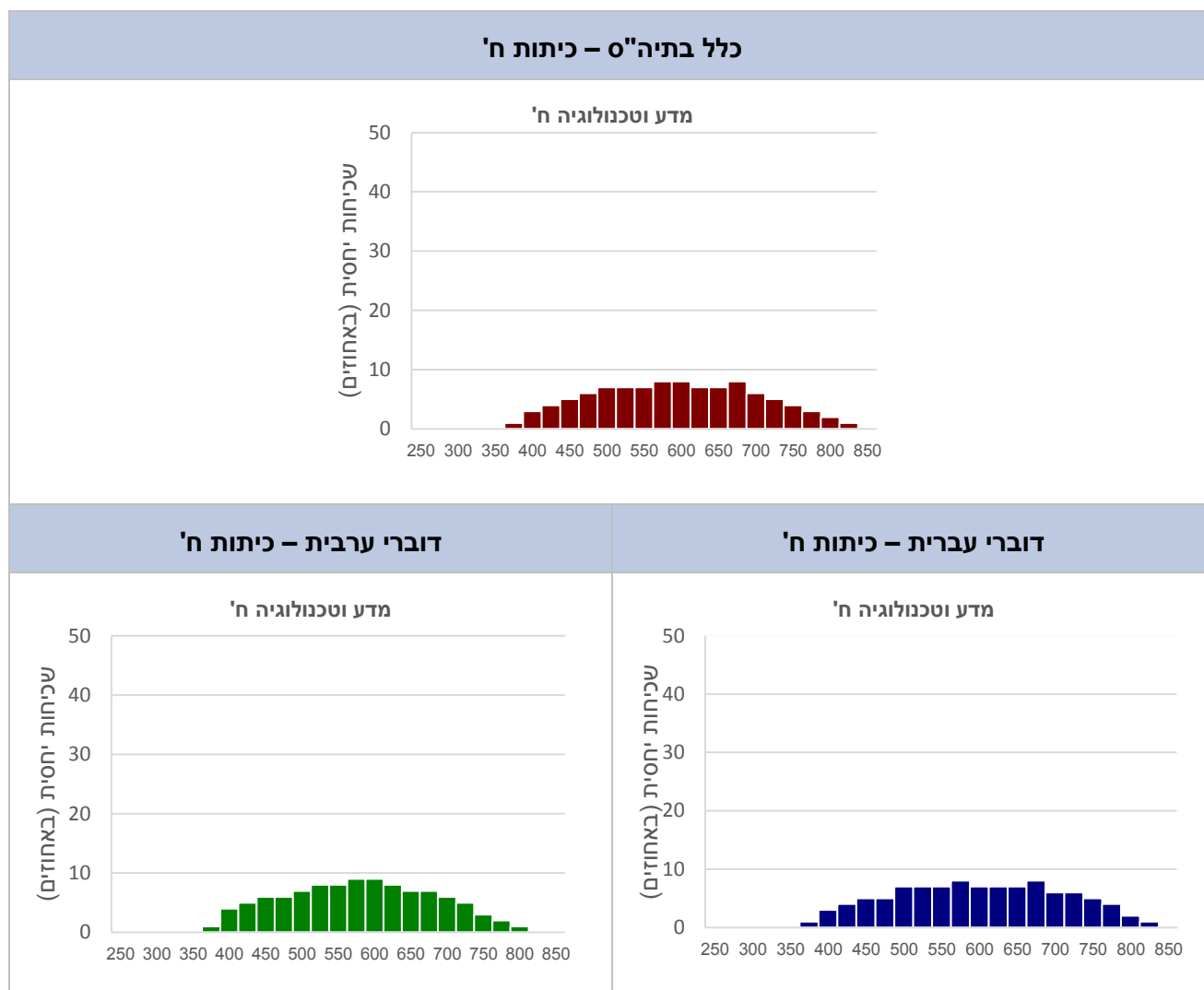
תרשים 42: התפלגות הציון באנגלית לכיתות ח' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

בכלל בתי הספר: התפלגות הציונים מגלה כי מרבית הציונים מרוכזים סביב החלק העליון של סולם הציונים, ואילו בחלק המרכזי של סולם הציונים ההתפלגות שטוחה (כ-7%-6%).

בקרב דוברי העברית, התפלגות הציונים מגלה כי מרבית הציונים מרוכזים סביב החלק העליון של סולם הציונים (כ-20% ואף למעלה מכך בכל אחת מקטגוריות הציון 600 ו-625), ואילו בחלק המרכזי של סולם הציונים ההתפלגות שטוחה (כ-6%-5%). **בקרב דוברי הערבית** לעומת זאת, התפלגות הציונים היא יחסית שטוחה ולצידה זנב שמאלי, כך שקיימת שכיחות אחידה יחסית (מ-8% ועד 12%) מקטגוריית הציון 400 עד קטגוריית הציון 600 (שכיחויות גבוהות מעט יותר בטווח הציונים הגבוה).

תרשים 43: התפלגות הציון במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנת תשע"ח בסולם רב-שנתי בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

הערה: בתרשימים אלו טווח הציונים המוצג רחב יותר מאשר בתרשימים הדומים המוצגים לעיל.

בכלל בתי הספר: התפלגות הציונים מגלה התפלגות מרכזית אף כי בחלק המרכזי והעליון של טווח הציונים מסתמן כי ההתפלגות יחסית שטוחה (שכיחות של 7% עד 8% של ציונים בקטגוריית הציון 500 עד 675).

הן בקרב דוברי העברית והן בקרב דוברי הערבית, התפלגות הציונים דומה מאוד לזו בכלל בתי הספר, למרות שהתפלגות הציונים בקרב דוברי העברית מוסטת ימינה לטווח הציונים הגבוה יותר ביחס להתפלגות בקרב דוברי הערבית.